VANDAAG

NED.ANTILLEN

- Oogheelkundig congres op Curaçao p.1
- Holding zoekt operator Caribbe-casino p.3

SPORT

- Scherpenheuvel ging in goed duel ten onder p.12

...congres...

ARUBA

- Aruba en Antillen passen wisselkoersen aan p.1
- Whiteford komt niet met geld voor de dag p.11

INTERNATIONAAL

- Binnen en buiten Fiji- eilanden verzet tegen militaire regering p.1

Well, at least Martina confirmed that you-know-who and what's-his-name will not be reappointed (Preke)

Amigoe

104E JAARGANG — NO.: 110

ZATERDAG 16 MEI 1987

Nieuws in vogelvlucht

...N — Kohls belangrijkste adviseur Teltschik voor het buitenlands beleid heeft de opvatting van de kanselier toegelicht over de raketten met een reikwijdte van 0 tot ...km. Kohl eist niet dat deze raketten deel worden van een akkoord over middellange afstand- wapens. ...slechts dat ook deze raketten ...als de conventionele ...krachten en de chemische wapens in overweging moeten worden ...en bij voorstellen over de vermindering van het aantal kortere ...raketten met een bereik van ...de 500 en 1000 km. De SU en ...rijk blijven van mening verschillen over de ontwapening, aldus ...se premier Chirac na een gesprek met Gorbatsjov. De verschillen ...met grote openhartigheid be... Chirac heeft in Moskou ook ...ken met SU- dissidenten.

*****

...N — Volgens Nazi- jager Beate Klarsfeld die indertijd Barbie in ...a opspoorde is het nu de tijd dat ...van de Oostenrijkse president ...sim aan het licht komt. Zij wil ...cht op Nazi's voortzetten. Na... ambtenaren van Buitenlandse zaken der VS de Oostenrijkse ...g documenten hebben over...igd op grond waarvan ...eim als persoon niet welkom ...de VS is het nu de beurt aan ...om te beslissen wat men gaat ...n het Oostenrijkse parlement ...3 van de 4 partijen zich weliswaar achter Waldheim op maar nimmer zoveel kritiek geuit op de ex-president als in het Waldheim-...

*****

...TORIA — Bij een explosie in ...Zuidafrikaanse goudmijn kwa...mijnwerkers om. Dit gebeurde ...m diep. Sinds 1 april zijn er bij ...gelukken al 51 mensen ge... in ZA. Een majoor kreeg 12 jaar ...wegens spionage, kennelijk ...t verboden ANC. Het proces ...zich achter gesloten deuren

*****

...L — Een jongen (17) heeft met ...dubbelloops- geweer in de bar ...n hotel in Hull 10 mensen ver..., waarna hij zichzelf levensgevaarlijk gewond. Waarom hij dit ...is niet bekend. Een bar...w kreeg een hart- aanval.

*****

...SHINGTON — De VS willen ...Arabie moderne F- 15- vlieg... en helicopters leveren. Men ...acht grote weerstand in het ...

*****

...SHINGTON — VS- president ...n vertelde de pers "uit de pro..." dat het zijn idee was geweest ...ontra's te steunen en dat hij er ...verkeerds in zag dat particulie... ...erikanen of buitenlandse mo...heden de "vrijheiddsstrijders" ...nden. Reagan: het Bolland-amendement dat rechtstreekse ...n door de VS- regering verbood ...e contra's had geen betrekking ...dere landen of op particulieren. ...an- contra- schandaal had hem ...lijk aangeslagen maar niet levensgevaarlijk gewond".

*****

...W YORK — Israels buitenlandse minister Peres zei tegen een ...belangrijke VS- joden dat 4 ...sche landen de PLO willen uit... ...n van deelname aan een internationale Midden Oosten- conferen...t zouden zijn: Egypte, Jorda..., Marokko en Syrie. De Arabiers, ...Peres, beseffen dat zij moeten ...tussen vrede en fundamenta... Een speciale gezant van Is...premier Shamir sprak in de VS ...buitenlandse zaken om hen te ...nigen dat er nu nog geen Midden Oosten- conferentie in zit.

*****

...NILA — ExDefensie- minister ...e heeft het Filipijnse hoogge...tshof gevraagd de recente ...res- verkiezingen ongeldig te ...laren. Volgens waarnemers is ...n "wanhoopsdaad" nadat zijn ri... presidente Aquino en haar ...ing de abolute winnaars wer... De regerings- verkiezings- com... op de Filipijnen heeft in ver...lende districten het officiele tel...der stemmen gestaakt. Een ...dvoerder zei dat het aantal ver...n van fraude en andere onregel...heden sterk is opgelopen.

*****

...TERDAM — De dollar sloot de ...k af met 2,0040 gld tegen 2,0180 ...derdag. Dit wegens ongunstig ...ws over de VS- economie. Vooral ...ees voor het aanwakkeren der ...tie speelde mee. In april stegen ...oothandels- prijzen met 0,7 %, ...ootste stijging sinds okt 85. In ...l daalde de industriele productie ...0,4 %. De grote VS- banken ver...den hun prime rate van 8 tot ...%. Men gaf geen reden daarvoor ... De Dow Jones- index op de beurs ...New York daalde met bijna 53 pnt ...t 2272,52.

*****

In Curaçao Caribbean Hotel

Begin november op Curaçao een oogheelkundig congres

WILLEMSTAD — Op Curaçao zal eind dit jaar een drie dagen durend oogheelkundig congres worden gehouden. Dat congres vindt van 1 tot 4 november plaats in het Caribbean Hotel.

Het internationale congres "New Developments in Ophthalmology" wordt georganiseerd door het International Trade Center en Congrecur, terwijl het lokale wetenschappelijk comite wordt vertegenwoordigd door de specialisten Ali Abdala en Tutein Nolthenius.

In voorafgaande jaren was dit congres beperkt tot een cursus in de oogheelkunde, die ondermeer plaats vond in Nederland en België. Gezien de grote internationale belangstelling besloot het organiserende comite tot de organisatie van een internationaal congres, waaraan door enige zeer bekende gastsprekers zal worden deelgenomen.

Voor deelname aan het congres worden momenteel oogheelkundigen uit de hele wereld benaderd, als onder andere voor aanstaande professoren uit Europa, Latijns- Amerika en de Verenigde Staten. Hen werd verzocht een bijdrage aan het congres te leveren door hetzij hun wetenschappelijke inbreng aan het programma, hetzij door hun aanwezigheid op het congres, waaraan tevens een expositie zal zijn verbonden. Aan die expositie zullen naar verwachting tientallen bedrijven deelnemen die congres- gangers hun laatste ontwikkelingen en producten willen tonen op oogheelkundig gebied.

WILLEMSTAD — In Trinidad maakte onlangs minister-president Don Martina in het "Whyte Hall" gebouw in Port of Spain zijn opwachting bij premier Robinson van Trinidad. Premier Martina was hierbij vergezeld van zijn echtgenote en overige leden van de Antilliaanse delegatie, die in Martinique een conferentie van Caribische landen bijwoonde. Tijdens zijn bezoek aan Trinidad en Tobago ontving de premier van de University of the West Indies, St Augustine tevens een "Award of Merit". Die werd hem overhandigd door minister van Onderwijs van Trinidad en Tobago Clive Pantin.

Explosie op Cuba: acht doden

MIAMI — Bij een explosie op Cuba zijn daar onlangs acht mensen om het leven gekomen. Er raakten ook tien mensen gewond. De ontploffing deed zich voor bij de aluminium- fabriek Vladimir I. Lenin in de omgeving van de internationale luchthaven Jose Marti bij Havana. Er werd niet meegedeeld wat de oorzaak is geweest van het ongeluk. Twee maanden geleden kwamen er bij een ongeluk bij een staalfabriek in Havana drie mensen om.

Op Antillen en Aruba

Wijziging in maximum koers van dollar aan- en verkoop

WILLEMSTAD — In de aan- en verkoop op zowel de Nederlandse Antillen als Aruba van Amerikaanse dollars zal met ingang van volgende week een verandering komen. Daartoe werd deze week door de Centrale Banken van beide landen besloten.

Vanaf volgende week zal bij de lokale banken de aankoop van in US- dollars uitgedrukte cheques, wissels en overboekingen met één cent verlaagd worden. Deze zullen dan, exclusief bankkosten en deviezen- provisie, tegen een maximum koers van NAfl 1.78 voor 1 US dollar worden aangekocht, in plaats van tegen de tot dan toe geldende maximum koers van NAfl 1.79. De aankoop van US dollar bankpapier zal daarentegen zijn oude koers behouden en tegen de koers van NAfl 1.77 per US dollar blijven plaatsvinden. De nieuwe maximum koers tegen welke de banken alle betalingsinstrumenten luidende in Amerikaanse dollars zullen verkopen, wordt verder verlaagd van NAfl 1.81 naar NAfl 1.80 per US dollar.

Vrouw aan hoofd van Argentijnse atoom-energie

BUENOS AIRES — De Argentijnse regering heeft Emma Perez Ferreyra benoemd tot voorzitter van de Nationale commissie voor de atoomenergie. Zij heeft echter wel een moeilijke start omdat de zetel van deze commissie door het personeel werd bezet gehouden ter ondersteuning van salaris- eisen.

De atoom- deskundige Perez Ferreyra heeft het heft over de Atoom- commissie overgenomen op een ogenblik dat deze zich in een van de meest ernstige crises van zijn 35- jarig bestaan bevindt. Dit is het gevolg van de drastische bezuinigingen welke er door de regering van president Raul Alfonsin worden toegepast ten aanzien van de Argentijnse kern-energie. Deze bezuinigingen zijn namelijk zo groot dat gevreesd moet worden voor de verdere afwikkeling van de kernenergie- plannen. Perez Ferreyra is de opvolgster van ir Alberto Constantini, die onlangs zijn ontslag aanbood uit protest tegen deze bezuinigingen.

Honduras en Salvador willen lid GATT worden

GENEVE — Honduras en El Salvador hebben een begin gemaakt aan de procedure welke er toe moet leiden dat beide landen worden toegelaten als lid van het Algemeen Akkoord inzake tarieven en handel (GATT). Zo werd bij het GATT- kantoor in Geneve meegedeeld. De twee Middenamerikaanse landen willen deelnemen aan de nieuwe overlegronde over de liberalisering der handel, welke onder auspicien van de GATT wordt gehouden.

BUITENLANDSE PERS MOET LAND UIT

Britse gouverneur-generaal weigert militaire regering te erkennen

Binnen en buiten de Fiji-eilanden verzet tegen militaire regering

SUVA — Op de Fiji-eilanden, waar donderdag een groep militairen onder leiding van luitenant-kolonel Sitiveni Rabuka de macht heeft overgenomen, zijn de eerste sporen van verzet tegen het nieuwe bewind bespeurd. Uit het buitenland komen nog steeds afwijzende reacties op de actie, die een einde maakte aan de vier weken oude regering van premier Tomoci Bavadra. Een korte tijd gevangen gehouden Australische journalist heeft vernomen dat alle buitenlandse journalisten dit weekeinde het land zullen moeten verlaten. Volgens anonieme Fijische zakenlieden zouden in Lautoka, 200 kilometer ten westen van de hoofdstad Suva, winkeliers uit protest hun zaken gesloten hebben. In Lautoka wonen voornamelijk Indiërs. Op de Fiji-eilanden vormt de Indische bevolking een kleine meerderheid boven de inheems-Fijische, van oorsprong Melanesische bevolking.

De regering van Bavadra bestond voor het merendeel uit Indiërs. Na de staatsgreep — waarin ook de betrokkenheid is gebleken van de voormalige premier Kamisese Mara, die het land zeventien jaar heeft geregeerd — is de economische activiteit in het land sterk teruggelopen. Volgens verscheidene banken zouden de inwoners meer dan gewoonlijk geld van hun rekeningen hebben gehaald.

De gouverneur- generaal van Fiji, die de vertegenwoordiger is van het officiële staatshoofd koningin Elizabeth van Groot-Brittannië, heeft geweigerd de "ontwettige" militaire regering te erkennen. Hij heeft de noodtoestand afgekondigd en zowel burgers als militairen opgeroepen trouw te zijn aan het Britse staatshoofd. In Londen is vernomen dat koningin Elizabeth haar gouverneur- generaal in zijn afwijzing van Rabuku steunt. Volgens kringen rond het koninklijk huis zou Elizabeth de opstandige militairen met klem hebben verzocht de regering van Bavadra weer terug in het zadel te brengen.

De afwijzende houding van de Britse koningin en haar gouverneur- generaal Penaia Ganilau lijken weinig effect te sorteren. Rabuka zou volgens onbevestigde berichten Ganilau huisarrest hebben gegeven. Een dag nadat militairen de burgerregering op de Fiji- eilanden afzetten, heeft de nieuwe machthebber een beroep gedaan op andere landen zijn bewind te erkennen. "Nu de militaire regering het land in een sfeer van vrede en rust leidt, verwacht ik dat landen waarmee wij diplomatieke betrekkingen onderhouden, de nieuwe regering erkennen", zo zei luitenant-kolonel Sitiveni Rabuka.

Nieuw-Zeeland, Australië, de Verenigde Staten en Groot-Brittannië veroordeelden de coup, waarbij de pas gekozen regering van Tomoci Bavadra ten val kwam. Deze landen riepen op tot een zo spoedig mogelijk herstel van de burgerregering en het is dan ook niet te verwachten dat zij het militaire bewind zullen erkennen.

Rabuka heeft ook te kennen gegeven dat de grondwet zal worden herschreven door zijn raad van ministers. Volgens waarnemers wil hij hiermee voorkomen dat Indiërs de meerderheid kunnen krijgen in politieke groeperingen, zoals dat het geval was bij de partij van de afgezette Bavadra. Indische diplomaten hebben gezegd dat zij de situatie nauwlettend volgen en "gereed staan" om hun steun te geven aan "welke stap dan ook" van Australië en Nieuw-Zeeland, twee machtige buren van Fiji die de staatsgreep scherp hebben veroordeeld.

Twee in Suva verschijnende Engelstalige dagbladen zijn door het nieuwe bewind verboden. Het is de foto- pers niet toegestaan de opvallend grote aanwezigheid van militairen op belangrijke plaatsen in de hoofdstad vast te leggen. De politie van Fiji heeft vrijdag aangekondigd dat de buitenlandse journalisten in het weekeinde naar huis moeten. Dit heeft het grootste radiostation van Australië omgeroepen. De correspondent van het Australische radiostation en zeven andere journalisten uit Australië zijn in Suva, de hoofdstad van Fiji, verhoord, naar een politiepost overgebracht en daar bijna een uur vastgehouden. Daar kregen zij te horen, dat zij huns weegs konden gaan, maar dat zij hun materiaal moesten achterlaten. Vervolgens deelde de politie de acht Australiërs mee dat alle buitenlandse journalisten in het weekeinde weg moeten. Zij zullen waarschijnlijk vandaag op een vliegtuig naar Sydney worden gezet.

KAMPALA — Oeganda heeft 1 maand na het bereiken van een akkoord met het IMF drastische hervormingen in de economie aangekondigd.

Voor vertrek naar Atlanta diplomatieke bescherming ontnomen

Jorge Blanco als "preventief gedetineerde" toestemming verleend Sta. Domingo te verlaten

ATLANTA — Vergezeld van zijn echtgenote en twee kinderen kwam de Dominicaanse expresident Salvador Jorge Blanco in Atlanta aan waar hij zich aan een diepgaand medisch onderzoek zal onderwerpen. Na langdurige onderhandelen hadden zijn advocaten overeenstemming bereikt met het Openbaar Ministerie van de Dominicaanse Republiek waarbij het uitreis- verbod voor Jorge Blanco tijdelijk werd opgeheven. Caracas blijkt het door Jorge Blanco gevraagde politieke asiel niet verleend te hebben.

De verleden jaar afgetreden Dominicaanse president, die beschuldigd wordt van corruptie en tegen wie een arrestatie- bevel was uitgevaardigd nadat eerder hem een uitreis- verbod was opgelegd, had zich onttrokken aan de arrestatie door zich te melden bij de Venezolaanse ambassadeur in Santo Domingo, waar hij als gast mocht blijven in afwachting van het antwoord van Caracas op zijn verzoek voor politiek asiel. Toen het er naar uit ging zien dat hem dit niet verleend zou worden kreeg hij een hart- infarct zodat hij in een particuliere kliniek werd opgenomen en het overleg begon om hem het land uit te krijgen voor een diepgaand medisch onderzoek.

Donderdag was het zover dat hem toestemming werd verleend de Dominicaanse Republiek te verlaten. Met een ambulance-vliegtuig, helemaal ingericht op het vervoer van ernstige patienten, werd Jorge Blanco naar het Amerikaanse Atlanta overgebracht, waar hij werd opgenomen in het Emory hospital waar men beschikt over bekende hart-specialisten. Een commissie van Dominicaanse hart- specialisten had eerder het advies gegeven Jorge Blanco in het buitenland aan een uitgebreid medisch onderzoek te onderwerpen.

Toch duurde het nog een paar dagen voor het zover was omdat het overleg over zijn vertrek moeizaam verliep. Zo moest donderdag het voor het middaguur aangekondigde vertrek van de expresident op het laatste ogenblik worden afgelast. Uiteindelijk vertrok hij pas tegen de avond. Dit vertrek was mede mogelijk doordat Jorge Blanco en zijn advocaten hebben geaccepteerd dat hij officieel omschreven wordt als preventief in hechtenis zijnde in een der gevangenis- cellen van het land dat hij tot verleden jaar regeerde. De Dominicaanse autoriteiten hielden namelijk onverkort vast aan de eis dat de omschrijving van preventief gedetineerde werd geaccepteerd. In het andere geval zou Jorge Blanco geen toestemming krijgen het land te verlaten.

Ondertussen is Jorge Blanco de bescherming van de Venezolaanse ambassade kwijt geraakt. Deze bescherming gold ook voor zijn verblijf in de kliniek. Venezuela heeft namelijk besloten niet in te gaan op het verzoek van Jorge Blanco om hem politiek asiel te verlenen. Overigens is Jorge Blanco indertijd aan de hoofdstedelijke universiteit van de Dominicaanse Republiek gedoctoreerd op een proefschrift over het asiel- recht. Hij noemde nog verleden jaar in een openbare toespraak het politiek asiel een "magische oplossing voor dissidenten". Volgens Caracas voldoet hij echter niet aan de criteria welke van toepassing zijn voor het verlenen van politiek asiel. Volgens de Dominicaanse regering klopt dit ook, omdat deze Jorge Blanco beschouwt als de dader van het misdrijf corruptie. Jorge Blanco echter meent dat hij politiek vervolgd is en dat hij geen schijn van kans heeft op een eerlijk proces.

Ex-president Videla weigert verklaring voor de rechtbank

BUENOS AIRES — Ex-president en commandant der Argentijnse strijdkrachten, generaal Jorge R. Videla, heeft geweigerd een verklaring af te leggen voor de rechtbank in verband met de militaire staatsgreep van 1976. De voormalige commandant van de luchtmacht Orlando Agosti werkte wel mee en werd gedurende vijftig minuten aan de tand gevoeld. Het verhoor gebeurde in de gevangenis waar de legerleiders een gevangenisstraf uitzitten wegens het schenden van de mensenrechten.

Ondanks politie-staking

President Peru naar IPI-congres in Uruguay

LIMA — President Alan Garcia van Peru heeft op het laatste ogenblik zijn beslissing om zijn bezoek aan Uruguay af te zeggen herroepen. Hij verliet het land korte tijd ondanks het feit dat een deel der politie aan het staken was.

Hij moest in Montevideo een toespraak gaan houden tijdens de sluitings- zitting van de zesde algemene vergadering van het Internationale Pers Instituut. Vrijdag werd eerst meegedeeld dat hij niet zou gaan. Er werd niet meteen meegedeeld waarom hij niet zou gaan maar het was duidelijk dat het besluit verband hield met de staking door ontevreden politie- agenten. Het leger werd in verband hiermee ingezet om politie- taken over te nemen. Stakende politie- mannen hebben als onderdeel van hun actie ook een politie- kazerne bezet gehouden. De regering liet weten dat men niet van plan was deze kazerne met geweld te bezetten. Er zou door de ontevreden agenten in de lucht zijn geschoten. Familieleden van de ontevredenen hebben een belegering gehouden. Om wat tegenwicht te bieden had de regering in allerijl van de week besloten zo'n duizend agenten te bevorderen.

De ontevreden politie- mannen hebben een lijst met zeventien eisen en klachten opgesteld, onder meer de invoering van een 48- urige werkweek in plaats van een werkweek van 76 uur zo als nu de gewoonte is. De president is inmiddels weer teruggekeerd in Lima na het vervullen van zijn spreekbeurt in Montevideo.

MENSEN

leven heeft gekost en 50.000 mensen dakloos heeft gemaakt. Drie vliegtuigen hebben wolken boven de brandhaarden bestrooid met chemische middelen in de hoop zo de verlossende regenbuien te veroorzaken. De pogingen bleven evenwel zonder succes.

*****

Op Curaçao stapten gisteren eigenaar van het in het Riffort gevestigde restaurant "Bistro Le Clochard", FREDDY BERENDS en CATHERINE BURNLEY in het huwelijksbootje. De huwelijks- plechtigheid werd gevolgd door een geanimeerde receptie, waarop behalve familie, vrienden en bekenden van het bruidspaar, ook een groot aantal collega's van de bruidegom uit de horeca- sector aanwezig waren.

*****

Mochten hier op Curaçao stemmen opgaan om een REGENDANS uit te voeren teneinde de weergoden gunstiger te stemmen, dan komt uit China het ontmoedigende bericht dat de pogingen aldaar mislukt zijn. Het Chinese persbureau Nieuw China meldde dat gepoogd was met een moderne versie van de aloude regendans een einde te maken aan de vuurzee die de afgelopen week aan zeker 162 mensen het leven heeft gekost en 50.000 mensen dakloos heeft gemaakt.

*****

"Profondement Emue" toonde ELIZABETH TAYLOR zich toen zij op het Franse presidentiële paleis uit de handen van François Mitterrand de versierselen mocht ontvangen die behoren bij het Legioen van Eer. Ook de Britse toneeldirecteur Peter Brook kreeg deze onderscheiding. Taylor, die er berucht om is dat ze nooit op tijd is, was inderdaad een half uur te laat op het galadiner van woensdagavond op het filmfestival van Cannes, maar ze was op tijd op het Elysée, in witte japon met bijpassende schoenen en rose roos in de hand. Taylor werd geprezen om het feit dat het haar gelukt is zeer jong te beginnen en aan de top te blijven. Ook had Mitterrand lovende woorden voor haar strijd tegen de immuunziekte aids. Brook werd geprezen vanwege zijn veelzijdigheid. "U creeert, u toont, u geeft door."

*****

Bij de viering van het derde lustrum van Arvefa werden ook drie personeels- leden gehuldigd door general manager Ed van Arkel. Het betrof de personeels- leden MARGRIET RAVEN en EUSEBIO CROES, die vanaf het begin bij het bedrijf werkzaam waren en JOAN DAMMERS die inmiddels tien jaar in dienst is.

GETROUWD

Catherine Burnley

en

Freddy Berends

Curaçao, 15 mei 1987.

*****

De Franse acteur Jean Marais heeft in Parijs 667 brieven uitgegeven die JEAN COCTEAU hem stuurde. De bundel is onder de titel «Lettres à Jean Marais» gepubliceerd. De acteur, die door Cocteau werd ontdekt, wil met de publikatie 24 jaar na de dood van de kunstenaar, de legende dat deze een satanische en macchiavellistische man was, ontzenuwen. Cocteau was veeleer "spontaan en naïef".

*****

ILARIA PIETERNELLA vierde deze week in aanwezigheid van familie, vrienden en bekenden haar honderdste verjaardag. Uit naam van het eilands- bestuur ontving de krasse jarige, die nog graag via de radio het dagelijks nieuws volgt en ook muziek niet graag mist, uit handen van gezaghebber Ronald Casseres een radio- cassetterecorder.

*****

Op de hellingen van de 3.800 meter hoge vulkaan de Cotopaxi op 80 km ten zuiden van Quito in Ecuador zijn de resten gevonden van een STAD uit de voor- Inka of de Inka- tijd. Sinds drie maanden zijn ter plaatse opgravingen aan de gang en reeds zijn fundamenten, muurresten en keramiek blootgelegd, aldus de leider van de expeditie de Spaanse archeoloog Antonio Fresco. Volgens Fresco hebben de vondsten al aangetoond dat de bouwwerken een dubbele functie hadden: ceremonieel en militair. De ligging van de stad is geheim gehouden om de archeologen de kans te geven in alle rust hun werk te verrichten.

*****

CURACAO AGENDA

WEEKEINDEDIENST EILANDSGENEESKUNDIGEN
STADS- EN 2DE DISTRICT OOST
16 mei 1987 vanaf 08.00 uur t/m 17 mei 1987 om 07.00 uur.
Dokter Rauchbaar, Spreekkamer: Landhuis Rust & Vrede, Sta. Rosaweg 34, tel.: 76199; spreekuren 11.00-12.00/17.00-18.00 uur; spoedgevallen: tel.: 76199 b.g.g. 625822/625800 toestel 143.
17 mei 1987 vanaf 08.00 uur t/m 18 mei 1987 om 07.00 uur.
Dokter Olie, Spreekkamer: Montaña Rey, tel.: 674821; spreekuren 11.00-12.00/17.00-18.00 uur; spoedgevallen: tel.: 613121 b.g.g. 625822/625800 toestel 143.
(dit geldt voor patiënten van de volgende artsen: Wilsoe, Da Costa Gomez, Nassy, mevr. Nassy-Tseng, Lutchman, Tseng, Rauchbaar, Braakman, Doran en mevr. Guerrero-Bakmeyer)

STADS- EN 2DE DISTRICT WEST
15 mei 1987 vanaf 17.00 uur t/m 18 mei 1987 om 07.00 uur
Dokter Swart, Spreekkamer: Van Leeuwenhoekstraat, tel.: 624113/624443; spreekuren 11.00-12.00/17.00-18.00 uur; spoedgevallen: tel.: 82367 b.g.g. 625822/625800 toestel 143.
(dit geldt voor patiënten van de volgende artsen: Swart, Roose, mevr. Braakman-Bonder, Whiteman, mevr. Goilo, mevr. Soliana-Tjin, mevr. Croes, Heerenveen, Nivillac, King, mevr. Rosales-Concession, mevr. Pablo en Lucasius)

DERDE DISTRICT BANDA ABAO
15 mei 1987 vanaf 17.00 uur t/m 18 mei 1987 om 07.00 uur.
Dokter Spong, Sentro Mediko Tera Kòrá, Tera Kòrá 42, tel.: 648700; spreekuren: 10.00-11.00/17.00-18.00 uur; spoedgevallen: tel.: 87004 b.g.g. 625822/625800 toestel 143.
(dit geldt voor patiënten van de volgende artsen: Tweed, Vonhögen, Schellens, Botero Duque en Spong).

*****

NACHTDIENST ARTSEN: Patiënten van de artsen van Bandabao (3e distrikt) kunnen in spoedgevallen telefoon 641658 bellen en dan het antwoordapparaat afluisteren.
De patiënten van de andere medische distrikten kunnen voor spoedgevallen de artsenpraktijk van hun eigen huisarts bellen; het antwoordapparaat zal dan mededelen wie de dienstdoende arts is.

*****

WIT GELE KRUIS PRINSES MARGRIET (wijkverpleging): Kantoor Santa Maria 17, tel.: 82947/81078; geopend van maandag t/m vrijdag van 07.00-17.00 uur; zaterdag de gehele dag gesloten; na 17.00 uur kunt u de zuster van de wacht bellen: zuster Maduro, tel.: 626267, pageboy 027-360.

*****

DIERENARTS: Veterinaire Dienst, Parera, tel.: 614000.

DIERENASIEL: dagelijks geopend van 08.00-12.00/14.00-18.00 uur; op zaterdag van 08.00-13.00/14.00-18.00 uur, tel.: 54300.

*****

KLEUTERBUREAU: 14.00-16.00 uur alleen volgens afspraak.

ZUIGELINGENBUREAU: maandagmiddag van 12.30-15.30 uur; donderdagmiddag van 07.15-10.30 uur; alleen volgens afspraak.

GEZINSVERZORGING (Kwido pa Famia): geopend van maandag t/m vrijdag van 07.00-12.30/13.30-17.00 uur, kantoor Sta. Maria 17, tel.: 80222.

*****

BOTICA BANDABAO: dagelijks geopend van 08.00-19.00 uur.

BOTICA'S (weekeindedienst)
zaterdag
Otrobanda: Paradeis, tel.: 89676.
Punda: Juliana, tel.: 54500.
zondag
Otrobanda: Curaçao, tel.: 623575.
Punda: Vredenberg, tel.: 613300.

*****

BIOSCOPEN
GOLDEN DRIVE-IN
zaterdag
21.00 uur *Knights of the city* (*f*.5,- p.p.);
24.00 uur *Kom en geniet* (*f*.5,- p.p., 18 jr.).
zondag
21.00 uur *Knights of the city* (*f*.5,- p.p.).

*****

TELECURAÇAO
ZATERDAG: 17.30 Telefiesta; 18.30 Studiosport; 19.30 Panoramiek: «Peres» / «Verkiezingen»; 20.00 Notisiero Tele-8; 20.30 Carrousel; 21.30 Estreno: «The Wickerman»; 22.00 Wega di Number; 22.10 vervolg Estreno; 23.30 Sluiting.

ZONDAG: 17.30 Sena di Señor; 17.00 Sala di konsierto; 18.00 Telepatria; 19.00 Moda ku Mylene; 19.30 The Bill Cosby show; 20.00 Notisiero Tele-8; 20.30 Valerie; 21.00 Dynasty; 22.00 Miniserie: «Blood & Orchid's»; 23.00 Last resort: «The girlfriends»; 23.30 CNN Sports tonight; 24.00 Sluiting.
(wijzigingen voorbehouden)

*****

VERLOF BEGRAFENIS
16 mei: M.V. Meyer, Kaya Wawa Scholtz 1.
17 mei: H.R. Andrade, Vesuviusstraat 19.

*****

DIVERSEN
TENTOONSTELLING
GALLERY EIGHTY-SIX (Bloksteeg, Punda): dagelijks geopend van 09.00-12.00/14.30-17.30.
t/m 20 mei expositie pentekeningen van Curaçaose landhuizen, abstract en figuratief werk van John Baselmans.

ANTILLIAANSE GNOSTISCHE BEWEGING
Brievengat: iedere maandag- en woensdagavond om 19.30 uur te Jirajaraweg 8, Centrum Devi Kundalini.
iedere woensdag- en vrijdagavond om 19.30 uur te **Openbare Basisschool Brievengat.**
Bandabao: iedere donderdagavond 19.30 uur gebouw Credit Union San…
Kanga: iedere woensdag- en zaterdagavond om 19.30 uur te Centrum Ab… achter Kooyman.
Santa Rosa: iedere maandag- en z… gavond om 19.30 uur te Aloëstraat 12…

CFW: 20.30 uur show «Ata pa bo go… optreden van Vale Croes - Centro P…

*****

ZONDAG
DIVERSEN
POMPSTATIONS (**openingstijden 08.00-15.30 uur**):
Frederik - Saliña, Maduro - Biesheu… roil - Cas Chiquito, Isa - Plantersrust, … delaar - Mundo Nobo, Vanddis NV - Pampun, De Haseth - Parera, Nieuw… Domingoweg, Perry - Grand Central, … borgh - Cas Cora.

*****

KRESH DEDE PIKIÑA: 10.00-12.00 u… derochtend - Seru Fortuna.

FUNDASHON KONOSE NOS D… KORSOU
08.00-10.00 uur lezing «Kon prepará… pa kaminata»;
10.00-12.00 uur gelegenheid tot insch… voor de wandelmars van 7 juni - … Burgh (Asiento).

*****

MAANDAG
DIVERSEN
TOERISTENSCHIP: 09.00-20.0…
«Carla C» - vert. MAD.

*****

KERKDIENSTEN
PIETERMAAI (kathedraal): zat.: 19.0… zon.: 06.00, 09.00 en 19.00 uur.
STEENRIJK (O.L. Vrouw van Altag… zat.: 07.00 en 19.00 uur; zon.: 08.00, … (charismatica) en 18.00 uur.
JANWE (H. Hart van Jesus): zat.: 19.0… zon.: 08.30, 12.00 en 19.00 uur (Ned.)
KORAAL SPECHT (Goede Herder): … 19.00 uur; zon.: 11.00 en 18.00 uur.
MONTAÑA (H. Dominicus): zon.: 0… 08.30 en 19.00 uur.
SERU GRANDI (Fuik): zon.: 17.00 uu…
SANTA ROSA: zat.: 18.30 uur; zon.: … 09.00 en 18.30 uur.
ZUID BONAM (H. Judas Thadeus): … 18.30 uur; zon.: 08.30 en 17.30 uur.
BRIEVENGAT: zat.: 18.30 uur; zon.: … en 18.00 uur.
GROOT KWARTIER (O.L. Vrouw van … Carmel): zat.; 19.30 uur; zon.: 09.00 … en 18.00 uur.
SUFFISANT (O.L. Vrouw van Fatima): … 18.00 uur; zon.: 09.00 en 18.00 uur.
BUENA VISTA (Birgen Milagrosa): … 19.00 uur; zon.: 09.00 en 19.00 uur.
STA. MARIA: zat.: 18.30 uur; zon.: 0… 09.00 en 18.30 uur.
JANDORET (O.L. Vrouw van Goede R… zon.: 10.00 en 19.00 uur.
HULPKERK BOCA SAMI: zat.: 18.00 … zon.: 08.00 uur.
BARBER (H. Joseph): zat.: 19.00 uur; … 06.00 en 09.00 uur.
TERA KORA: zon.: 18.00 uur.
SOTO: zat.: 19.00 uur; zon.: 09.00 uu…
SAN WILLIBRORDO: zat.: 19.00 uur; … 17.00 uur.
WESTPUNT: (H. Petrus): zat.: 19.00 … zon.: 08.30 uur.
HULPKERK LAGOEN (H. Johannes): … 10.00 uur.
WISHI (H. Teresita): zat.: 19.00 uur; … 06.00 en 18.00 uur.
CHARO (O.L. Vrouw van Coromoto): … 19.00 uur; zon.: 08.00, 17.00 (Spaans) … 19.00 uur.
KLOOSTER ALVERNA (Gouv. … Lansbergeweg): zon.: 10.00 uur hoog… (Ned.); 16.00 uur (Papiamentu).
OTROBANDA
(Santa Ana): zat.: 19.30 uur; zon.: 08.0… 19.00 uur
(Santa Famia): zon.: 06.00, 09.00, 11… (Engels) en 19.00 uur.

*****

EVANGELISCHE BROEDERGEMEENTE MORAVIAN CHURCH
Goeroeboeroeweg, Mundo Nobo)
zaterdagavond 19.00 uur zangdienst.
zondagmorgen 09.30 uur preekdienst.
Emmy Berthold Kleuterschool, S… sant)
zondagavond 18.00 uur Papiamentu dienst.

*****

Amigoe
UITGEVERIJ AMIGOE NV
Schürpenheuvel z/n of P.O.B. 577
… N.A.
…0.000
Bankrek. nr.: 11-07-313
Algemene Bank nv
Bankrek. nr.: 874.825.10
Maduro & Curiels Bank nv

CURAÇAO
Centrale (alle afdelingen)
672000
Directie:
I.M.Ph. de Maayer-Hollander.
Antillean News Holding NV
Hoofdredactie:
Laureen Schenk (adj.)
Overige leden Redactie:
Toon van Dongen, Hanneke van Kouwen, Monique van Meerwijk, Sheila Rhodes (secretaresse), Chris van Grol (sportmedewerker), Solange Isselt (opmaak) en Ken Wong (fotograaf).

ADVERTENTIE-AFDELING
Acquisitie.
Viola Bernardus en Janny Naaldijk.
Aanname advertenties:
Maandag t/m vrijdag van 07.30-16.00 uur; zaterdag 07.30-10.00 uur.

Alle advertenties voor de komende dag moeten 1 dag van tevoren vóór vier uur binnen zijn of op dezelfde dag vóór tien uur.

ZOEKERTJES verschijnen op dinsdag en vrijdag en kunnen iedere dag tussen 07.30-16.00 uur worden opgegeven, behalve op zaterdag.
Alleen zoekertjes die op maandag en donderdag vóór twaalf uur binnen zijn, kunnen de dag daarop (dus dinsdag en vrijdag) verschijnen.

UITGEVERIJ AMIGOE ARUBA
Nassaustraat 110.
Tel.: 24333 (drie lijnen).
Directeur-Hoofdredacteur:
Jos van der Schoot.
Redactie: Ramiro Tromp, Anna Tromp- Van der Schoot, Djisbie Franken (fotograaf).
Advertentie-afdeling: Jos van der Schoot en Etleen Landsmark.

BONAIRE
Correspondent:
Hubert Linkels, Kaya Gobernador N. Debrot 154, tel.: 8627.

SINT MAARTEN
Correspondent:
Gerard van Veen, Postbox 118, tel.: 24427.
Abonnement en advertenties:
The Chronicle, Grounddove Road, Pointe Blanche, tel.: 23919.
Losse nummers: Papergarden, Food Centre, Shipwrecks Stores in: Frontstreet (opposite Holland House), Great Bay Hotel, Little Bay Hotel, Mullet Bay Hotel, Papertrip Julianaluchthaven en Boekhandel Van Dorp/Eddine.

SABA:
Correspondente:
Ruth Hassell, tel.: 2299.

ST. EUSTATIUS:
Vertegenwoordigster/Correspondente:
mevrouw Peggy van de Horde, Whitewallweg 1.

DEN HAAG:
CORRESPONDENT:
Frans Kok (tel.: 070-614911).

HILVERSUM
CORRESPONDENTEN
B. Jos de Roo en Victor Hafkamp: Radio Nederland Wereldomroep (tel.: 035-16151, toestel 319).

UTRECHT:
Frans Croes (fotograaf).

MIAMI:
medewerker: David Serphos, 1420 Southeast Bayshore Drive 306, Miami Florida 33131 (tel.: 3055798622).

Persagentschappen: ANP en AP.
Samenwerkingsovereenkomst met The Miami Herald, De Haagsche Courant, De Brabantse Pers.

DRUKKERIJ: Rotaprint NV
DISTRIBUTIE (abonnementen):
Curaçao: Districo NV, tel.: 70503, 70504 en 70304.
Voor klachten gelieve deze nummers op te bellen. Het abonnementsgeld kan ook betaald worden via Giro rek. nr.: 208.000, Maduro's Bank rek. nr.: 286.330.08 en ABN rek. nr.: 11.15.626.
Aruba: Nassaustraat 110, tel.: 24333.
Bonaire (abonnementen en incasso): mv. A. Wong-Loi-Sing, Noord Saliña.

Losse nummers 50 cent:
Abonnementsprijs op alle eilanden van de Nederlandse Antillen veertien gulden per maand.

Buiten Antillen (Nederland):
NA*f*.80,15 per maand (luchtpost) of NA*f*.24,- per maand (zeepost); jaarlijks vooruit te betalen.

Tom Poes en de Waarzegger

door Marten Toonder

2304

COP. MARTEN TOONDER STUDIO'S

2304 — Toen heer Bommel de ambtenaar Dorknoper voor het venster zag, sprong hij woedend op en snelde naar de serredeuren.

Het waarzeggertje had hierdoor weer kracht opgedaan en zat tevreden op zijn schouder toen de glazen afsluiting geopend werd om doortocht te verlenen aan de bleke gedaante van de beambte.

"Goedenavond, mijnheer Bommel", sprak deze, de hoed lichtend. "Ik heb met zeer veel interesse uw lezing over de waarheid gevolgd. Die was bijzonder belangwekkend".

Heer Ollie voelde zijn woede zakken. "Ach, ik deed mijn best", zei hij bescheiden.

"Laat je toch niets wijsmaken!" riep de waarzegger. "Deze Dorknoper klapt hol. Dat doet hij om de waarheid te horen. Die lezing van jou was waardeloos, Bommel, dat weet je best".

"Kom, zo is het niet gemeend", sprak de ambtenaar haastig. "Maar de waarheid interesseert me werkelijk. En daarom..."

"De waarheid over anderen!" riep het witte ventje honend. "De waarheid over het geld van anderen. Je denkt in centjes en je praat maar wat. Want je gevoel is al even voos als je gebabbel. En dat noem je je plicht doen. Je praat over waarheid maar je probeert alleen maar te weten hoeveel geld Bommel heeft".

"Kom, kom", zei de heer Dorknoper en hij forceerde zijn gelaat tot een dunne glimlach. "We kunnen toch....."

Doch heer Ollie verloor zijn geduld. De woorden van het waarzeggertje hadden hem te denken gegeven en dat denken verhitte zijn gal. Het spijt me dan ook te moeten zeggen dat hij de rechtschapen beambte op ruwe wijze buiten de deur zette.

HENRY ® By Dick Hodgins

HENRY'S RHYMES FOR OUR TIMES

ON TELEVISION THE BAD GUYS SEEM TO LOSE...

UNLESS YOU'RE TUNED TO THE...

...SIX O'CLOCK NEWS!

BONER'S ARK ® By Addison & Frank Johnson

THAT'S FUNNY!?

I'D HAVE SWORN SOMEBODY WAS READING OVER MY SHOULDER!

BEETLE BAILEY ® By Mort Walker

BOY, AM I TIRED!

WHAT'S WRONG?

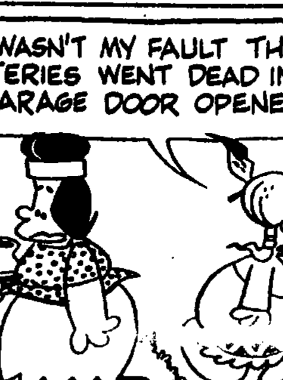
I WAS ON GUARD DUTY AT THE FRONT GATE LAST NIGHT AND HARDLY GOT ANY SLEEP

REDEYE ® By Gordon Bess

MUST HAVE BEEN SOME PARTY LAST NIGHT, MINNIE

WHY?

YOU WOKE EVERYONE UP TRYING TO GET IN YOUR TEPEE WHEN YOU GOT HOME

...IGE OPLOSSING LIJKT BELEID ZELF IN HANDEN TE NEMEN

...eperkingen door plannen voor verkoop hotel

...olding zoekt operator ...oor Caribbean-casino

...ILLEMSTAD — De Curaçao Holding Company lijkt ge...gen te worden voorlopig zelf het management van het ca...van het Caribbean Hotel ter hand te nemen totdat het hotel ...ocht kan worden. De Antillean Casino Corporation, die ...casino tot nu toe runde, ziet daar geen toekomst in en heeft ...weten het contract dat gedurende het hoogseizoen was ...loten, niet te willen verlengen. Omdat de Holding Compa...og steeds met verschillende groepen in onderhandeling is ...de verkoop van dit hotel, zou een contract met een andere ...agement- groep op slechts tijdelijke basis afgesloten kun...worden. Daarvoor bestaat weinig tot geen interesse zodat ...ige mogelijkheid lijkt de leiding zelf, middels een casino...ager, in handen te nemen.

...t bevestigde directeur Ben ...uvel van de Holding Com... desgevraagd tegenover de ... Zoals bekend tracht de ...Company al langere tijd ...llende van de zogenaam...verheids- hotels" die tot op ...weinig inkomsten in de ...eids- kas brachten maar ...leer miljoenen guldens ..., te verkopen. Dit in het ...van het privatiserings- be...ar de overheid. Alhoewel er ...nteresse bestaat voor enke...an die hotels en met name ...het Caribbean Hotel, blijkt ...moeilijk te zijn een goede ...voor het hotel te krijgen. ...nu weer verblijft er een ...op het eiland die in onder...deling is met de Holding ...pany over de verkoop van ...aribbean Hotel.

...ROOMVERSNELLING

...osheuvel kon op dit moment ...t weinig zeggen over de ...spectieven die deze groep ...t, omdat de besprekingen ...maar net zijn begonnen. Hij ...het echter niet uitgesloten ...korte termijn door één der ...resseerde groepen een zo...goed voorstel op tafel ...gelegd, dat de besprekin...een stroomversnelling ko...Dan zal zo snel mogelijk ge...worden het een en ander ...ronden en de aandeelhou...cq de overheid te adviseren ...gaan tot verkoop, aldus ...vel.

...ds de Concorde groep het ...bean Hotel verliet, werd ...voor het hotel, noch voor het ...en nieuwe operator aan...rokken. De Holding vond ...er de Antillean Casino Cor...tion bereid om op basis van ..."fee" het casino te runnen. ...het hoogseizoen werd deze overeenkomst omgezet in een contract waarbij de huur van het casino verhoogd werd gezien de verwachtingen voor wat betreft het hoogseizoen. Afgelopen week werden gesprekken gevoerd met de Antillean Casino Corporation waaruit bleek dat de resultaten van het hoogseizoen de verwachtingen niet gehaald hebben. Dat had voor de operator- groep tot gevolg dat zij het contract, dat per half april was afgelopen, niet willen verlengen. Wel is toegezegd het casino voorlopig even draaiende te houden totdat de Holding Company een andere oplossing heeft gevonden.

BEPAALDE TERMIJN

Die lijkt echter niet voorhanden. Omdat de Holding Company nog altijd haar zinnen heeft gezet op de verkoop van het Caribbean Hotel is een operatorscontract voor langere duur voor alleen het casino niet mogelijk. Een eventuele koper wil zich immers niet geconfronteerd zien met een casino in het hotel dat door iemand anders beheerd wordt. Het aanbod is dus een casino dat slechts voor een bepaalde termijn gemanaged kan worden. Alhoewel Rosheuvel stelde dat er verschillende groepen interesse hebben voor het casino, geldt voor hen allemaal dat zij investeringen zouden willen doen en het casino voor langere termijn in handen willen hebben om ervan te maken dat zij denken dat gedaan kan worden.

De enige oplossing die daarom voorhanden lijkt te zijn, is het aanstellen van een casino- manager waarbij de uiteindelijke verantwoordelijkheid bij de Holding Company zelf blijft. Datzelfde is ook al in het hotel het geval waar na het vertrek van de Concorde groep de leiding in handen van Rudy Quilotte overging die moet rapporteren aan de Holding Company. Rosheuvel stelde te hopen op korte termijn een beslissing te kunnen nemen, vooral omdat de Antillean Casino Corporation heeft laten weten nog slechts tijdelijk de touwtjes in handen te willen houden.

POPULAIRSTE

Het casino in het Caribbean Hotel is niet het enige zogenaamde "overheids- casino". Ook de casino's in het Princess Beach hotel, Las Palmas hotel en het Plaza Hotel vallen onder de Holding Company. Met uitzondering van het Princess Beach hotel, laten de resultaten van deze casino's te wensen over, aldus erkende Ben Rosheuvel. Zoals bekend is het casino in het Princess Beach hotel, een der populairste casino's op het eiland en zijn de resultaten sinds de verbouwing zeer goed. Vorig jaar, aldus Rosheuvel, wogen de winsten die de Holding Company inde uit dit casino, ruim op tegen de verliezen die het hotel gedurende het jaar maakte. Ook voor dit jaar zien de vooruitzichten er goed uit. Zoals bekend wordt het Princess Beach hotel door de Vlietman- groep gemanaged. De Holding Company ontvangt daardoor vijftig procent van de netto- winst van het casino.

In het Las Palmas hotel werd ongeveer een half jaar geleden van start gegaan met een "casino- experiment" dat vooralsnog niet zo geslaagd lijkt te zijn. Zoals bekend werd in dit hotel een klein casino geopend dat echter alleen slotmachine's heeft en geen speeltafels. De vrij hoge verwachtingen lijken echter niet gerealiseerd te hebben, aldus erkende Rosheuvel. Deze week nog zal met de managing groep van het Las Palmas hotel, die ook het casino beheert, aan tafel gezeten worden om de resultaten te evalueren, aldus Rosheuvel. Aan de hand daarvan moet dan een besluit genomen worden over de toekomst van dit zeer jonge casino.

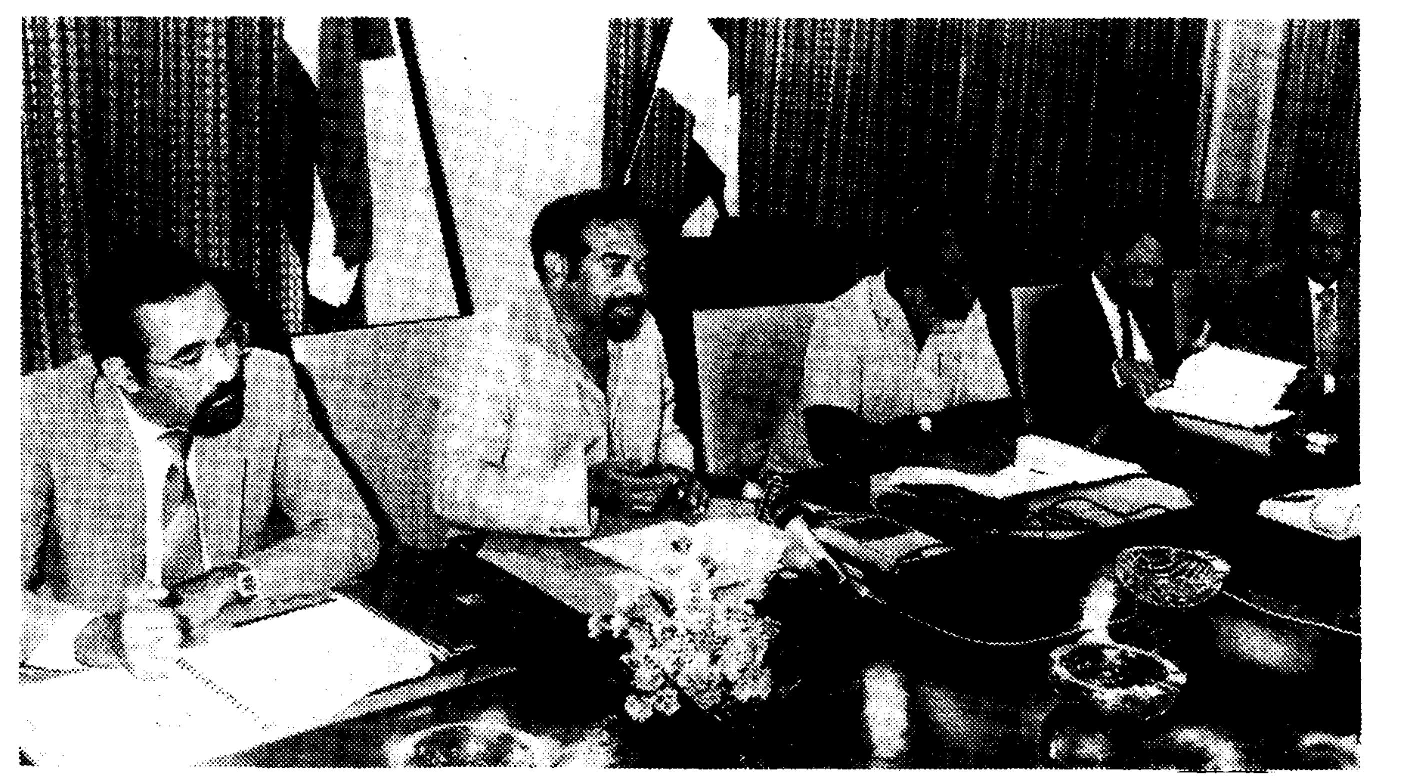
TYPE TOERISTEN

Voor de inkomsten uit het casino was een verdeelsleutel gemaakt waarbij een bepaald percentage naar het hotel zou vloeien, een deel van de winst voor de operator bestemd zou zijn en de Holding Company haar deel zou krijgen. Eventuele verliezen moeten door de operator gedragen worden, aldus Rosheuvel die het met name betreurde dat het niet mogelijk is gebleken geld naar het hotel toe te laten vloeien. Of de resultaten van het afgelopen half jaar tot gevolg zullen hebben dat er snel een punt wordt gezet achter dit experiment, kon Rosheuvel nog niet zeggen. Het zou kunnen, aldus de Holding- directeur, dat een casino met alleen slotmachine's niet aantrekkelijk is en uitgebreid zou moeten worden. Aan de andere kant moet ook rekening gehouden worden met de mogelijkheid dat het type toeristen in dit hotel misschien geen behoefte heeft aan het casino. Een feit is wel dat tijdens de komende besprekingen een beslissing genomen moet worden die in ieder geval tot doel heeft een einde te maken aan de teleurstellende resultaten van dit casino.

PLAZA CASINO

Het casino van het Plaza hotel heeft zeer onder de ontwikkelingen in dat hotel geleden nadat het casino al teruglopende resultaten liet zien toen het Princess Beach casino haar gerenoveerde deuren opende. Winst maakte dit casino afgelopen jaar dan ook niet, terwijl het er vooralsnog niet uitziet dat de situatie dit jaar veel zal verbeteren. Plannen voor het casino heeft de Holding Company evenwel op korte termijn niet. Het casino is in handen van de Harvel groep die ook het management van het hotel doet. Het contract met deze groep loopt in december van dit jaar af. Wat er dan met zowel het hotel als het casino gaat gebeuren is nog niet bekend omdat de overheid zoals bekend ook het Plaza hotel van een label "te koop" wil voorzien.

Overigens ontstonden over dit hotel gedurende de laatste weken de nodige discussies omtrent het niet afmaken van de renovatie- werkzaamheden. Rosheuvel verklaarde echter tegenover de Amigoe dat alhoewel in eerste instantie bepaald was dat de gelden voor restauratie- werkzaamheden eerst naar het Princess Beach hotel, het Caribbean hotel en het Las Palmas hotel zouden gaan, ook nog naar financiering voor het Plaza hotel wordt gezocht. Zoals bekend is de tweede fase van de werkzaamheden in dit hotel met ontwikkelingsgeld gefinancierd. Eenzelfde oplossing hoopt de Holding Company ook voor de derde fase te kunnen vinden. Aan Nederland zal het huidige beleid gepresenteerd worden dat erop gericht is de hotels te renoveren en de toeristensector weer gezond te maken. In dat kader zou de Nederlandse overheid bereid kunnen zijn gelden beschikbaar te stellen voor het Plaza hotel, aldus Rosheuvel. Uitsluitsel hierover hoopt de Holding tijdens het bestedingsoverleg in juni en juli te krijgen. Mocht dan positief gereageerd worden, zal gezocht worden naar voorfinanciering waarna men zo snel mogelijk van start wil gaan. Het ligt dan in de bedoeling nog voor het hoogseizoen dat half december dit jaar weer aanvangt, de laagbouw- kamers, die in de huidige vorm niet verhuurd kunnen worden, tenminste te renoveren, aldus Rosheuvel.

WILLEMSTAD — Premier Don Martina en minister van Ontwikkelings- samenwerking Franklin Crestian gaven gistermiddag tijdens een persconferentie nadere informatie over het Europees- Caribisch overleg dat zij eind vorige maand op Martinique bijwoonden. De beide bewindslieden toonden zich over het resultaat van het overleg, waardoor ook de banden met de landen in de regio opnieuw werden aangehaald, bijzonder tevreden.

Na overleg

Regering streeft naar ontstaan creditline tussen EIB en AOB

WILLEMSTAD — Minister-president Don Martina en minister van Ontwikkelings- samenwerking Franklin Crestian zullen vandaag van een functionaris van de Europese Investerings Bank vernemen, welke zijn bevindingen zijn, nadat hij de afgelopen dagen gesprekken voerde met vertegenwoordigingen van zowel de publieke als de private sector.

Het bezoek van de EIB- functionaris aan de Antillen staat in verband met gesprekken die premier Martina eind vorige maand tijdens een verblijf in Martinique voerde met een delegatie van de EEG en vervolgens in Luxemburg met functionarissen van de Europese Investerings Bank met betrekking tot uitvoering van projecten en de bevordering van investeringen. De EIB- afgevaardigde voerde deze week, zo maakte de premier gisteren tijdens een persconferentie bekend, gesprekken met niet alleen vertegenwoordigers van overheids- instanties zoals de utiliteits- bedrijven, maar had ook verschillende besprekingen met organisaties uit de private sector, als bijvoorbeeld de Kamer van Koophandel en de Seaquarium- directie op zijn programma staan. Ook St Maarten zal door de EIB- afgevaardigde worden aangedaan, zei de premier, die bekend maakte vandaag van de afgevaardigde diens bevindingen mogelijke conclusies te kunnen vernemen. Wellicht dat dan iets meer kan worden vernomen over de wijze waarop de EIB de Antillen zou kunnen helpen, zei Martina, die het openen van een "creditline" tussen de Europese Investerings Bank en de Antilliaanse Ontwikkelings Bank als een mogelijk alternatief noemde. Hij achtte het evenmin onmogelijk dat de EIB de Antillen evenzo zouden kunnen steunen bij het "mobiliseren" van kapitaal voor investeringen in de private sector.

Zals de Amigoe begin mei al berichtte, nam een Antilliaanse delegatie onder leiding van premier Martina eind april deel aan een op Martinique georganiseerd overleg tussen de Europese Gemeenschap en de Caribische landen. Doel daarvan was om gedachten, ideeën en plannen uit te wisselen die de samenwerking van de Caribische landen ten goede zouden kunnen komen. Naar eveneens reeds werd gepubliceerd, werden bij die gelegenheid door de Antilliaanse delegatie verscheidene projecten ter sprake gebracht, als ondermeer de opzet van een Caribisch Talen Instituut en op gebied van de sociaal- economische ontwikkeling van de Caribische landen die voor het merendeel allemaal een kleine, of een open economie kennen. Ook de promotie van het toerisme vanuit Europa, door middel van de introductie van vakantie- reizen met meervoudige bestemmingen en de samenwerkings- mogelijkheden op maritiem gebied werden door de Antillen aan de orde gesteld. De Antillen kunnen op verschillend gebied een "voortrekkersrol" spelen, kwam de Antilliaanse delegatie op basis van de deelname aan het overleg op Martinique tot de conclusie en de regering is dan ook vastbesloten de samenwerkings- mogelijkheden terdege na te gaan en voor zover mogelijk tot uitvoering te brengen.

Tentoonstelling in CCC van J. Anemaet

WILLEMSTAD — Op 24 mei zal in het Cultureel Centrum Curaçao een tentoonstelling worden geopend met werkstukken van de in 1911 op St Maarten geboren kunstenaar Johannes Anemaet. Werken van de kunstenaar, werden meermalen geëxposeerd in tentoonstellingen in onder andere Nederland, België, St Maarten en op Curaçao. Zowel Sticusa als het Kabinet van de Gevolmachtigde minister van de Nederlandse Antillen in Den Haag hebben verschillende werken van Anemaet in hun kunst- collecties.

Cursus narcotica politieschool

WILLEMSTAD — Om meer succes te hebben in de bestrijding van de illegale handel in verdovende middelen is er aan de politie- opleidings- school een narcotica- cursus georganiseerd. Het doel van de cursus is de politie- ambtenaren beter bekend te maken met de soorten drugs die er in omloop zijn en met de gevolgen die het gebruik ervan heeft.

Aan de cursus, die van 18 tot en met 22 mei gehouden wordt, nemen twaalf politie- functionarissen en 2 douane- ambtenaren deel.

Opening gerenoveerde KvK-gebouw

WILLEMSTAD — Op 26 mei zal de officiële opening worden verricht van het gerenoveerde onderkomen van de Kamer van Koophandel op de hoek van Pietermaai en de Marktstraat. Het pand zal worden geopend door voormalig voorzitter van de Kamer van Koophandel Johnny Mauricio Jr.

Gouverneur maand naar Nederland

WILLEMSTAD — Gouverneur dr René Römer vertrekt vandaag in verband met zowel dienst- als privé- aangelegenheden naar Nederland, waar hij ruim een maand zal verblijven, alvorens op 21 juni terug te keren naar de Antillen. Gedurende zijn afwezigheid treedt mr Mike Alexander op als waarnemend Gouverneur.

Vindt ALM-berichtgeving te persoonsgericht

Premier Martina laakt sensatiezucht van media

WILLEMSTAD — Het reglementair aftreden van twee leden van de Raad van Commissarissen van de Antilliaanse Luchtvaart Maatschappij en het besluit van de Ministerraad hen niet als zodanig opnieuw te benoemen, werd gisteren door minister-president Don Martina tijdens een persconferentie officieel bevestigd. De premier voegde daaraan echter toe het prematuur bekend worden van het besluit bijzonder te betreuren, aangezien de betrokken commissarissen daarvan op dat moment nog niet officieel in kennis waren gesteld.

De bewindsman merkte dan ook op een dergelijke vorm van "ongecontroleerde berichtgeving" ten zeerste te betreuren. Sensatiezucht van sommige communicatie- media achtte hij bepaald niet bevorderlijk, zei Martina, die opmerkte tot zijn spijt te hebben moeten constateren dat de communicatie- media meer geneigd zijn dergelijke berichten in het persoonlijk vlak te trekken dan deze te richten op het onderwerp waarom het in wezen gaat.

Martina reageerde met zijn verklaring op het feit dat deze week het nieuws was uitgelekt dat president- commissaris van de ALM, George Curiel en ook commissaris in deze raad Ivan de Windt, er de regering in een schrijven aan hadden herinnerd dat aan hun termijn van benoeming in de Raad van Commissarissen per 26 mei dit jaar een einde kwam. Zij werden evenwel in tegenstelling tot de bestaande verwachting, niet in hun functies herbenoemd. De Raad van Ministers besloot eerder deze week de beide commissarissen te bedanken voor hun inspanningen en het eiland- gebied Curaçao ervan in kennis te stellen dat deze, op basis van de deelname van de leasing- maatschappij Calco in de ALM, de beschikking zou krijgen over de twee commissariaten. Voordat dit evenwel de twee commissarissen bekend was gemaakt, werd het besluit al door de media verspreid. Dat het "lek" in de Ministerraad zat, viel nauwelijks te ontkennen, moest de premier gistermiddag toegeven. Bij hem zat dat in ieder geval niet, voegde hij daar nog aan toe. Hij was best wel bereid in bepaalde gevallen de hand in eigen boezem te steken, merkte hij daarbij op. In dit geval was dat, aldus Martina, echter niet nodig. "Bovendien zit mijn boezem al vol".

President- commissaris van de Antilliaanse Luchtvaart Maatschappij George Curiel, die in zijn functie van directeur van het departement van Ontwikkelings- samenwerking de persconferentie bijwoonde, zei van zijn kant, dat het welzijn van noch de ALM, noch de gemeenschap in het algemeen, gebaat was bij sensatie- berichten. De Raad van Commissarissen, verklaarde hij, bestaat uit serieuze personen met een professionele achtergrond, die bereid zijn gevonden in moeilijke tijden de verantwoordelijkheid op zich te nemen van de controle en het toezicht op een maatschappij die een zeer turbulente periode doormaakt. Negatieve berichtgeving, zoals de afgelopen weken over ontwikkelingen bij de ALM, waren voor de maatschappij alleszins schadelijk en zouden, suggereerde hij indirect, het voortbestaan van de ALM kunnen bedreigen. Een Curaçao zonder ALM, waarschuwde hij dan ook tot slot, is nog slechter af dan een Aruba zonder ALM.

...ssen Brazilie en Antillen

...ilateraal overleg ...ordt voortgezet

...ILLEMSTAD — Tijdens ...verblijf in Nederland ...minister de Castro van ...del, Industrie en Werkge...heid de delegaties van ...ilie, Nederland, de Ne...ndse Antillen en Aruba ...ezen op de wens van de ...llen om haar econo...sche banden te inten...

...gebeurde ter gelegenheid ...eerste officiële bijeen...van de gemengde commis...van het Koninkrijk en Brazi.... Op een latere bijeenkomst ...hij een uitgebreide toe...gegeven over de moge...den voor het Braziliaanse ...leven om gebruik te ma...van de vele dienstverlenen...iliteiten. De reactie van de ...iaanse delegatie was bij...er positief en resulteerde in ...uitnodiging van Braziliaan...om later dit jaar verdere ...ekingen te voeren over eco...e samenwerking. Deze ...ekingen zullen naar alle ...ijnlijkheid plaats vin...n Brazilie aan het eind van ...jaar.

In verband met verbetering onderwijs

Overheid zoekt naar nieuwe leer-methoden

...ILLEMSTAD — De ...hool advies- dienst Sedukal ...de dienst Onderwijs orga...en op 26, 27, 29 en 30 mei ...workshop voor ...krachten en onderwijs...ctionarissen die geïntere...zijn in het ontwikkelen ...nieuwe leer- methoden ...het onderwijs op Cu...

...het kader van het onder...beleid van de overheid zal ...de loop van het volgend jaar ...ocht worden naar leer- me...den die het onderwijs moeten ...beteren. Op dit moment is er ...een tekort aan gekwalificeerde mensen die dit werk kunnen doen. Vandaar dat de overheid een workshop georganiseerd heeft om mensen aan te trekken die zowel belangstelling hebben voor dit werk als daarvoor capabel.

De workshop is zeer praktisch gericht. Om deze reden is er een maximum gesteld aan het aantal deelnemers en is het van belang dat men zich op tijd inschrijft. De organisatie zal een selectie doen uit het aantal inschrijvers. Inschrijven voor de workshop kan vanaf 22 mei. De workshop zelf wordt gehouden in de Pedagogische Academie.

WILLEMSTAD — De Vereniging Numismatica Curaçao houdt haar eerstvolgende ledenbijeenkomst op woensdag 20 mei in de kantine van Consales aan de Majoorsweg. De vergadering begint om half negen 's avonds, maar de zaal zal al om half acht geopend zijn.

Mariniers-oefeningen op St. Maarten

WILLEMSTAD — Van 18 tot en met 23 mei oefent het eerste peloton van de 21-ste compagnie van de mariniers op St Maarten. Daar zullen land- operaties worden beoefend, terwijl ook met betrekking tot luchthaven- beveiliging oefeningen zullen worden uitgevoerd. De oefeningen staan onder leiding van de kapitein der mariniers L. Gonzales.

Campus UNA breidt faciliteiten uit

WILLEMSTAD — De campus van de Universiteit van de Nederlandse Antillen bloeide ook in het academisch jaar 1985/'86 zeer goed. In totaal kunnen ongeveer 100 studenten in deze campus worden onder gebracht: per 15 mei 1986 waren er 90 studenten (23 dames en 67 heren) gehuisvest. In het afgelopen academisch jaar, studeerden vijf campus- bewoners af.

Zoals bekend verhuisde de noodcampus op Schelpwijk in 1983 naar de nieuwe campus naast de universiteit aan de Jan Noorduynweg. Behalve een uitbreiding van het aantal studenten dat daar nu gehuisvest kan worden, konden er sinds die tijd ook vrouwen op de campus gaan wonen.

Prioriteit voor huisvesting wordt verleend aan Nederlands-Antilliaanse, niet op Curaçao woonachtige studenten die op de UNA zijn ingeschreven. De campus herbergt echter ook enkele niet- studenten van de UNA. Terwijl de meeste studenten in de campus afkomstig zijn van Aruba, wonen er ook studenten van Bonaire, de Bovenwindse eilanden, Nederland, Suriname en zelfs één uit Hong Kong afkomstig.

In verband met de samenwerking tussen de UNA en de Rijksuniversiteit Groningen heeft de campus in september huisvesting verleend aan de eerste student uit Groningen. Kort daarna volgden er meer. Ook werd een begin gemaakt met een samenwerking van studenten van de UNA en de Nederlandse Antilliaanse Stichting voor Klinisch Hoger Onderwijs (NASKHO) waardoor eind mei 1986 de eerste medische co- assistent zijn intrek in de campus nam. Overigens herbergde de campus tijdens de grote vakantie in 1986 een groep van 160 atleten die hier voor de CICS kampioenschappen waren.

De administratie van de campus heeft de beschikking over een administratief medewerkster en het personeel van het restaurant werd uitgebreid. Dat was van groot belang voor de steeds toenemende vraag van buitenaf om van dit restaurant gebruik te kunnen maken. Het is nu mogelijk voor UNA- studenten om tussen de middag in het restaurant te eten terwijl het eveneens een gewoonte is geworden dat organisaties die symposia, congressen of studiedagen houden op de UNA van deze faciliteiten gebruik maken.

Scherpenheuvel in goed duel met 1-2 ten onder

Wensley Martina scoorde voor Jong Colombia voor de derde keer in 3 duels

WILLEMSTAD — Ondanks goed, geïnspireerd voetbal heeft Scherpenheuvel / Setel gisteravond de superioriteit moeten aanvaarden van een effectiever Jong Colombia / Winkel & Zn. De Boca-ploeg haalde met doelpunten van Wensley Martina en Erwin Emerenciana met de score van 2-1 de punten binnen en verstevigde daarmee zijn positie als koploper. De wedstrijd trok 755 toeschouwers wat een goede opkomst genoemd kan worden vergeleken met de belangstelling tot nog toe voor het FFK-gebeuren.

Wensley Martina leverde met zijn doelpunt waarmee hij Jong Colombia aan de leiding bracht, een opmerkelijke prestatie. De treffer is de derde in het seizoen in drie wedstrijden en werden binnen de eerste tien wedstrijdminuten gescoord. Tegen Undeba, in de (competitie)openingswedstrijd was dat na vier minuten, tegen Victyory Boys nam zijn ploeg via hem na 9 minuten de leiding en gisteravond zette hij de tegenstander na acht minuten reeds op achterstand.

Scherpenheuvel toonde gisteravond echter weer een moeilijk te bespelen tegenstander te zijn die het niet opgeeft en juist door een achterstand nog meer lijkt te zijn geprikkeld om er met meer energie en vastberadenheid tegenaan te gaan. Het resultaat was de gelijkmaker in de 21e minuut door toedoen van Kenneth Passial. Edsel Neuman (ex-Jong Holland), die gisteravond in plaats van Bildo Curie, die pas in de tweede helft werd ingezet, de regie op het middenveld verzorgde, gaf de aanzet tot het doelpunt. Hij combineerde mooi met Roque Martina, die op zijn beurt inzette voor Passial.

Ook in de tweede helft liet het doelpunt van Jong Colombia maar acht minuten op zich wachten. Na een keihard schot van Bayena Clementia, (die kennelijk van coach Eugene Testing de instructie had gekregen om het heiligdom van Scherpenheuvel voortdurend te belagen met afstandsschoten), dat op prachtige wijze tot corner werd verwerkt, graaide keeper Eleonora mis bij het eerstvolgende schot dat op hem werd afgevuurd. Voor het doelpunt tekende Erwin Emerenciana, die bij het begin van de tweede helft Sigmund Zimmerman had vervangen.

Jong Colombia heeft de voorsprong niet meer uit handen gegeven. Het trok ietwat terug om de voorsprong beter te kunnen verdedigen en speelde daarna voornamelijk op de counter. In het laatste kwartier kreeg de Jong Colombia-verdediging het zwaar te verduren, mede als gevolg van de verwijdering van Wibo Zimmerman. Arbiter Frank Cathalina trok rood voor Zimmerman omdat deze de bal wegtrapte nadat hij reeds voor een ingooibal had gefloten. Een doelpunt voor Scherpenheuvel zat er echter niet meer in.

Jong Colombia bracht met de overwinning zijn puntenaantal op zes (het resultaat van drie overwinningen in drie wedstrijden), terwijl Scherpenheuvel voor de tweede maal verlies leed. Eerder werd met dezelfde score aan het kortste eind getrokken tegen Centro Dominguito. Scherpenheuvel speelde tot nu toe tweemaal gelijk.

De competitie wordt morgen voortgezet. Het programma luidt: Centro Barber - Scott Special en om 18.00 uur Undeba - De Koning.

... een spelmoment tijdens het hockey-toernooi dat op de Marinebasis Parera werd georganiseerd voor zowel dames- als herenteams. Bij de heren werd gastheer MSV Zeemacht kampioen en VRO was bij de dames het sterkst ...

Selectie gehandicapt door blessures en straffen

Polen moet morgen tegen Hongarije zijn laatste EK-kans grijpen

BOEDAPEST — Polen heeft morgen de laatste kans zich te kwalificeren voor de eindronde om het Europese voetbalkampioenschap. Gehandicapt door blessures en disciplinaire straffen is een overwinning in Boedapest tegen Hongarije noodzakelijk om de hoop levendig te houden. Hongarije, dat al uitgeschakeld is in de race naar een startplaats voor het Westduitse eindtoernooi, gebruikt het treffen om een nieuwe formatie te testen. De Hongaarse gedachten zijn nu al bij de wereldtitelstrijd van 1990.

Polen moet de misstap van Athene goed maken. In de Griekse hoofdstad verloor de Oosteuropese formatie met 0-1. Polen haalde vier punten uit vier duels. Griekenland leidt in groep 5 met negen uit zes. Nederland, dat acht punten uit vijf wedstrijden veroverd heeft, is favoriet.

De Hongaarse coach Jozsef Verebes heeft zijn selectie drastisch gewijzigd. Zeven spelers van de ploeg, die in Nederland een nederlaag (0-2) leed maken geen deel meer uit van de keurploeg. Zij zijn vervangen door spelers van het Olympisch elftal, dat in zijn kwalificatiestrijd voor Seoel na drie duels nog geen punt verspeelde. Voornaamste nieuweling is de 23-jarige Jozsef Szekeres van de provincieclub Bekescsaba.

Polen mist in Boedapest de geblesseerde middenvelder Ryszard Tarasiewicz en verdediger Roman Wovcicki, die geen vrij kreeg van zijn werkgever Hamburger SV. Aanvaller Okonski van Hamburger SV, die wel speelde in de thuiswedstrijd tegen Cyprus, is evenmin van de partij. HSV treedt vandaag aan tegen Bochum. Naar verwachting is veteraan Wlodzimierz Smorolek (Eintracht Frankfurt) wel present in Boedapest.

Vier Polen zijn er in Boedapest om diciplinaire redenen niet bij.

Thialf-directeur werd ontslagen:

Thialf-schaatscomplex is in financiële moeilijkheden

IRNSUM — "Aan het einde van de rit werd geprobeerd om de zwarte piet van het Thialf-echec naar de twee directeuren te schuiven. Maar de enige zwarte piet is de financieel onverantwoorde opzet van Thialf." De vorige week vrijdag ontslagen Thialf-directeur J. van der Zwan gaf in zijn verblijf in het Friese Irnsum zijn visie op de financiële uitglijder van het ijsstadion.

Van der Zwan en mededirecteur W.G. Rijkaart van Cappellen voelen zich 'genomen' door de uitspraken van president-commissaris Mr. P. van Dijke over 'financieel wanbeleid' van de kant van de directie. In praktische zin voelen de heren zich eveneens te kort gedaan omdat ze de laatste drie maanden geen salaris meer ontvingen. Van der Zwan kondigde aan alles in het werk te stellen om dat bedrag alsnog binnen te krijgen in de verwachting dat Thialf haar faillissement tegemoet snelt. "Ik weet dat enkele grote bouwondernemingen bezig zijn het faillissement aan te vragen", stelde Van der Zwan.

De Rabo-bank, die 8,25 miljoen gulden stak in Thialf, speelt een belangrijke rol in deze affaire. Van der Zwam noemt het besluit van de plaatselijke Rabobank Heerenveen om de kredietkraan vorige week vrijdag dicht te draaien, 'verrassend'. "We waren nog in overleg met de bankdirecteur omdat we nog de nodige subsidies moesten ontvangen." Deze directeur, B. van der Meer, is tevens penningmeester van het Stichtingsbestuur van Thialf, en speelt volgens Van der Zwan 'een uiterst bedenkelijke en verdachte rol', in de zaak. Van der Zwan is bovendien gebeten op Van der Meer, omdat deze de directie in een eerder stadium van fraude beschuldigd zou hebben.

"Thialf heeft zich van begin af aan rijk gerekend", stelt Van der Zwan. "Toen de bouw begon was er van de benodigde 26 miljoen gulden nog maar vier miljoen binnen. Harde toezeggingen ontbraken. Een week voor de opening in november vorig jaar was er nog een tekort van 15 miljoen gulden. Wij hebben tot tweemaal toe gedreigd te zullen opstappen."

De ex-directeur wenst bij de gang van zaken aan te tekenen dat hij en mede-directeur pas per 1 januari van dit jaar volledig verantwoordelijk waren, terwijl de financiële moeilijkheden zich al ruim voor die tijd aftekenden.

Het huidige tekort schat Van der Zwan op 4,7 miljoen gulden, wat wordt veroorzaakt door tegenvallende bijdragen van de overheid en Rabo-bank. Deze bank zou in eerste instantie 10 miljoen gulden hebben toegezegd. Dat werd later teruggebracht tot 8,25 miljoen. Andere tegenvallers waren het vervallen van de WIR-premie en een lagere opbrengst dan begroot aan terugploeggelden.

VRO bij dames sterkste

MSV Zeemacht wint eigen zaalhockey-toernooi

WILLEMSTAD — Woensdag-, donderdag- en vrijdagavond vond op Marine Basis Parera het traditionele zaal-hockeytoernooi plaats voor zowel heren- als damesteams.

Het toernooi was mede georganiseerd ter ere van Theo en Carolien Thijssen, die deze zomer Curaçao weer gaan verlaten. Zij zijn in de afgelopen jaren de motoren geweest achter het hockeygebeuren van Marine Sport Vereniging Zeemacht en men ziet hen dan ook node gaan.

In de heren-poule zaten vijf teams: CHC, VRO, Julianadorp, Zeemacht en een Jeugd-combinatieteam. Bij de dames waren de volgende teams CHC, VRO en een combinatie-team Julianadorp / Zeemacht.

Het toernooi werd bij de heren door Zeemacht en bij de dames door VRO gewonnen.

De eindstanden waren:

Heren:
1. MSV Zeemacht
2. VRO
3. Julianadorp
4. Jeugd
5. CHC

Dames:
1. VRO
2. CHC
3. MSV Zeemacht / Julianadorp

Met een bedrag van 3,7 miljoen

Overheid dicht financieel gat bij Stichting Olympische Spelen

AMSTERDAM — Met een bedrag van 3,7 miljoen gulden heeft de overheid een financieel gat gedicht bij de, inmiddels geliquideerde, Stichting Olympische Spelen Amsterdam 1992. Dit staat in het eindrapport van SOSA 1992, dat deze week is uitgekomen.

Op 17 oktober van het vorig jaar wees het IOC de Zomerspelen van 1992 toe aan Barcelona. In de concurrentiestrijd tussen de zes kandidaten kreeg de Nederlandse hoofdstad slechts vijf stemmen. Voor de wervingscampagne was een slordige 22 miljoen gulden uitgegeven. Ruim vier miljoen aan overheidsgelden gingen op in de eerste aanloop. Nadat de kandidatuur definitief was, werd de Stichting Olympische Spelen Amsterdam 1992 in het leven geroepen. SOSA '92 werd op 1 november '84 definitief, de liquidatiedatum was 16 februari 1987.

In die 26 maanden bedroegen de uitgaven 17,6 miljoen gulden. Dat was aanzienlijk meer dan er binnenkwam. In eerste aanleg droegen landelijke en stedelijke overheid ieder twee miljoen gulden bij. Uit andere bronnen (sportorganisaties, bedrijfsleven, Actie *fl* 19,92, merchandising, provincie / gemeente en diverse andere instellingen) kwam iets minder dan tien miljoen binnen. Dat was vier miljoen minder dan de optimistische rekenaars hadden verwacht.

Hoewel premier Lubbers, aanvoerder van de delegatie in Lausanne, direct na de bekendmaking van de desastreuze uitslag verklaarde dat het rijk geen cent meer in het sportieve project zou stoppen, dichtte de overheid toch het financiële gat dat overbleef.

In het eindrapport van de Amsterdamse Olympiërs stonden extra bijdragen genoteerd van 1,8 miljoen gulden van het ministerie van Economische Zaken, van 1 miljoen gulden van het ministerie van WVC en van 900.000 gulden van de stad Amsterdam.

De samenstellers van eindrapport concludeerden Amsterdam bij een nieuwe ging de Olympische Spelen nen te halen zeker kans op su heeft.

Deelname van acht clubs

Maandag 18 mei starten de dam-kampioenschappen voor Cl

WILLEMSTAD — maandag 18 mei start de raçaose dambond onder ding van een nieuw bes met het clubkampioens dammen 1987. De plaats handeling is Landhuis P tersrust, alwaar ook sch vereniging Capablanc vrijdag haar activite heeft.

De kampioen van 1986, K la, zal tegen de volgende z andere damverenigingen titel moeten gaan verdedi Bopal, de sub-kampioen 1986, Doe y De Willems, Ve en 2 (de oudste damclub va raçao) en Montagne. Oo ploeg van Bonam met de ge ders Panneflek zijn aanwezi de nieuwe ploeg Libby's, d huidige damkampioen van raçao in zijn gelderen heeft, ton Agatha.

De wedstrijden duren 30 ten per uur met een maxi van twee uur per speler. Er w op elke maandag en donde wedstrijden gehouden. De c petitieleider is de heer O Lau.

Het kampioenschap is volgt opgezet. De acht teams len eerst een halve compe (elk team ontmoet elkaar maal). De ploegen worden d na op basis van de stand verd in een A-klasse en een B-kl Zowel de A- als de B-klasse len een hele competitie. Dat zeggen dat de ploegen elk tweemaal ontmoeten.

Aanvang van de wedstrijde 20.00 uur.

Major League Baseball

NEW YORK — De uitslagen van de vrijdag voor de Major League gespeelde wedstrijden zijn:

American League
Detroit Tigers - Cleveland Indians 4-3; Chicago White Sox - Texas Rangers 5-0; Minnesota Twins - Boston Red Sox 3-1; Kansas City Royals - Milwaukee Brewers 4-3; California Angels - Baltimore Orioles 7-6 (10 innings); Toronto Blue Jays - Oakland Athletics 3-2; New York Yankees - Seattle Mariners 7-3.

National League
Atlanta Braves - Pittsburgh Pirates 9-3; Montreal Expos - Los Angeles Dodgers 6-3; New York Mets - San Francisco Giants 8-3; Philadelphia Phillies - San Diego Padres 7-4; Chicago Cubs - Houston Astros 3-1; St. Louis Cardinals - Cincinnati Reds 5-4.

Roy Charles toernooi

Olympic Boxing Club organiseert volgend weekeinde wedstrijden

WILLEMSTAD — Olympic Boxing Club zal op 23, 24 en 31 mei een amateur bokstoernooi organiseren ter nagedachtenis van Roy Charles. Op 23 en 24 mei worden de voorronden gebokst en op 31 mei zullen de finalepartijen plaats vinden.

Alle bekende amateurboksers zijn aanwezig. Zo zullen we Minguel Emerencia, Erwin Lont, Charlton Juliana en de nieuste sensatie in de amateurbokswereld op Curaçao Gunnar Schoop in actie zien.

Ook de Golden Glove winnaar, Orsol Jansen, tot nu toe ongeslagen, en Richinel Nicolaas. Verder lezen we de namen van Etienne Calvenhoven, Ruben Wilson en Otmar Balijn. Boca Boxing Club is vertegenwoordigd door Angelo Zimmerman. Ook uit Brievengat en Muizenberg komen boksers.

Het is het eerste bokstoernooi dat Olympic organiseert.

SLAM organiseert op 6 juni marathon:

Bridge-uitslagen van diverse bridgeclubs

WILLEMSTAD — Hieronder volgen de uitslagen van de bridgeclubs Baranca, Asiento-dames en S.L.A.M..

Laatstgenoemde vereniging organiseert op 6 juni een bridgemarathon van twee zittingen van vijf uur. De aanvang is om 12.30 uur en de plaats is handeling Tropical Mall in Punda. Men kan zich via het telefoonnummer 615903 inschrijven voor dit evenement.

Baranca
Groep A:
1. Mej. Snellers - hr. Moenir-Alam: 62,85%; 2. echtp. Van Meijeren: 61,46%; 3. echtp. Voskamp: 60,42% 4. Opstal - De Vries: 53,47%; 5. echtp. Kruisheer: 51,74%; 6. Mw. Winkel - Persyn: 51,04%.
Groep B:
1. Ds. Van de Velde - Van de Bregge: 64,88%; 2. ds. Hanrath - Sluiter: 63,09%; 3. echtp. Van Henegouwen: 57,14%; 4. ds. Van der Jagt - Fontilus: 53,21%; 5. echtp. Van Bochove: 52,68%.

Asiento-dames
(uitslagen 5 mei):
1. Henriquez - Henriquez en Senior - Van der Plank: 64,58%; 3. Boer - Vlug: 57,44%; 4. Craane - Van der Jagt: en Hansen - Van Henegouwen: 55,95%; 6. Zwollo - De Paus: 55,36%; 7. Van Loon - Sluiter en Sweers - Van de Velde: 50,30%.

S.L.A.M.:
1. Mej. Snellers - hr. Moerir-Alam: 72,50%; 2. hr. Jilesen - Jilesen: 58,85%; 3. echtpaar Boer: 58,75%; 4. ds. Nebbeling - Schouten: 54,75%.

Inhaalduel werd 1-1

AZ - FC Utrecht speelden gelijk

ALKMAAR — AZ-trainer Hans Eykenbroek had voor het duel tegen FC Utrecht een greep in de hoge hoed gedaan en zijn stormram Loggie geposteerd in de defensie als verdediger van John van Loen. Michel Vonk werd aan koningsschutter Willaarts gekoppeld om zodoende de angels uit de Utrechtse aanval te trekken.

De tactische vondst had succes. Weliswaar domineerde Utrecht in de eerste helft, maar zonder echt gevaarlijk te worden. Integendeel, de beste kansen kreeg de thuisclub, maar gelegenheidsspits Baltus faalde tot tweemaal toe.

Bijna een uur hield AZ het eigen doel knap afgeschermd. Toen demonstreerde Willaarts zijn talent door de AZ-verdedigers met een knappe solo te misleiden, waarna Verrips zijn pass verzilverde (1-0). Utrecht verzuimde daarna door te drukken en toen Eykenbroek Baltus verving door Baars en Loggie zijn oude positie mocht opzoeken, sloop de onzekerheid de Utrechtse formatie binnen. Dat werd door Visser tien minuten later al uitgebuit. Hij hielp AZ met een schitterend afstandschot aan de gelijkmaker (1-1).

Philips wordt de hoofd sponsor van de Spelen '88

EINDHOVEN — De Nederlandse multi-national Philips zal tijdens de Olympische Spelen van 1988 als hoofdsponsor optreden. Dat heeft de bedrijfsleiding in Eindhoven bekend gemaakt. In ruil voor diensten en goederen mag Philips reclame maken met de beeldmerken van de Winterspelen in Calgary en de Zomerspelen in Seoel. Over de geldelijke omvang van de sponsoring is niets meegedeeld.

Philips zal de Olympische symbolen bij reclamecampagnes in vrijwel alle landen gaan gebruiken. Het contract is min of meer een vervolg op de sportieve activiteiten, die het bedrijf al in eigen land verricht. Eerder speelde de electronica-gigant een voorname rol in de opzet van Sportsupport, de stichting die sportlieden in de voorbereiding op de Olympische Spelen moet helpen. Daarnaast is Philips ook de officiële sponsor van de KNVB.

ACU houdt op 31 mei een fietstoertocht

WILLEMSTAD — DE ACU organiseert op 31 mei een fietstoertocht.

Het vertrek van de fietstocht is vanaf het nieuwe postkantoor naar Veeris, Otrabanda, Punda, Caracasbaaiweg, Porta Blanku en weer terug naar Biesheuvel. De tocht zal vooraf gegaan en van muziek voorzien worden door DJ Mac-in-Tosh.

De kaarten zijn op het kantoor van de ACU te koop. Leden betalen tien gulden, niet-leden betalen *fl*. 12,50. Er wordt onder anderen een passage naar Aruba en een naar Bonaire verloot. Ook kan men een fiets winnen.

Voorbeschouwing van het Betaald Voetbal

Duel tussen Feijenoord en Ajax gekenmerkt door vele blessures aan beide kanten

DEN HAAG — De juichkreten rond het behalen van de Europa Cup II zijn bij Ajax nog maar nauwelijks verstomd of de club van Cruijff dient zich alweer te richten op de twee andere doelen van dit seizoen: het landskampioenschap en de beker. Na de nederlaag met 1-2 tegen FC Utrecht is de nationale titel weer enigszins buiten zicht geraakt. Titelhouder PSV staat twee punten voor en heeft het betere doelsaldo.

Die twee negatieve factoren teniet te doen, is met nog slechts vier wedstrijden te spelen, een zware opgave. Daarbij komt dat Ajax met een handicap begint aan het loodzware programma: zondag in het Olympisch stadion van Amsterdam de competitiewedstrijd tegn Feijenoord en de dinsdag daarop de replay voor de halve finales van de bekercompetitie in Groningen tegen de plaatselijke FC. De meeste spelers zullen de urenlange polonaise nog wel in de benen voelen. Maar erger is dat de Amsterdammers in deze beslissende weken niet meer zullen kunnen rekenen op Danny Blind en Arnold Mühren.

Blind, die in Athene ook al verstek moest laten gaan, heeft last van vocht in de knie. Mühren, die het in de Europa Cupfinale tachtig minuten volhield, heeft last van een achillespeesblessure. Voorts is John Bosman wegens het incasseren van een derde gele kaart voor een wedstrijd geschorst. Johan Cruijff zal er vrijwel niet omheen kunnen de van een zware blessure herstellende Metgod (te) vroeg in te schakelen.

Bij Feijenoord heeft trainer Rinus Israel de definitieve successformule nog steeds niet gevonden. Maar juist in zo'n historisch geladen prestige-duel als tegen Ajax plegen de Rotterdammers er nogal stevig tegenaan te gaan. Een punt in het nadeel van de Rotterdammers is dat doelman Joop Hiele, die in de ontmoeting met Hongarije zijn come-back maakte, last heeft van een schouderblessure en waarschijnlijk niet onder de lat zal staan.

Bij de beker-ontmoeting FC Groningen - Ajax is FC Den Haag een meer dan belangstellende toeschouwer. Bij winst van Ajax zijn de Hagenaars verzekerd van Europees voetbal. Zij hebben zich al voor de nationale bekerfinale geplaatst. Afgezien van het feit, dat Ajax nog altijd een kansje heeft op de landstitel en het daaraan verbonden optreden in de Europa Cup I, zijn de Amsterdammers door de winst in Athene verzekerd van een heroptreden in de Europa Cup II. In dat toernooi is dan plaats voor een tweede Nederlandse ploeg. Dat kan dan FC Den Haag worden, maar ook FC Groningen. De noordelijke ploeg moet dan wel winnen van zowel Ajax als Haag.

Er zijn nogal wat voetbal hebbers, die op dat laatste ho De optredens van FC Den H zijn dit seizoen nogal eens aard gegaan met nauwelijk beteugelen supportersrel Als zich dat op Europees ni ook zou voordoen, zou dat er ge repercussies tot gevolg k nen hebben.

FC Den Haag heeft zich ov gens door het gelijkspel dinsdag tegen FC VVV (1-1) genoeg uit de degradatie-s gewerkt. Zondag volgt in maar de ontmoeting tegen die nog uit de derde periode teert. Met medewerking va Alkmaarse burgemeester R mond werken de Almaar drie zogenaamde risico-v wedstrijden achter elkaar PSV (0-0), Utrecht (1-1) en dag tegen FC Den Haag. Alkmaarse club staat spo gezien twee punten boven streep, maar financieel ge uiterst wankel. De KNVB zelfs inzage hebben in de boe om te bekijken of er voor het gend seizoen wel een licentie worden afgegeven.

Excelsior komt als eerste aanmerking voor degradat Alleen als de Rotterdamm zondag van Haarlem winnen hun lot nog niet helemaal be geld. Bij Veendam - PEC Zw en Go Ahead Eagles - FC Twe staan voor de thuisclubs soort lijke belangen op het spel.

BONAIRE AGENDA

[POLI]TIE: 8000
[BRA]NDWEER: 8222
[TELEFOON]CENTRALE: 8845
[HOS]PITAAL: 8900

[...]FILL te Lagoen: maandag t/m vrijdag [0]8.00-16.00 uur; zaterdag 08.00-12.00

[OPENB]ARE BIBLIOTHEEK
[(Openi]ngstijden voor het publiek)
[Maan]dag en donderdag van 14.00-18.00
[...]nsdag en vrijdag van 08.00-12.00 / [...]-17.00 uur; zaterdag van 10.00-12.00
[(Openi]ngstijden voor lezers)
[...]dag van 14.00-19.00 uur.

[POST]SLUITING: maandag t/m vrijdag [aant]ekende stukken 15.45 uur; gewone [...]n 16.30 uur.

[SERV]ICE CLUBS
[...]s: donderdagavond 19.30 uur - Hotel [...]re.
[...]informatie E. Felipa, tel.: 8546/8238.
[...R]ound Table: elke tweede maandag - [...]centrum Terra Corra.
[...]y: woensdag 12.00 uur-Hotel Bonaire.

[BEVOLKINGSB]UURSKANTOOR EN BEVOLKING: [...]12.00 / 14.00-15.30 uur loketten geo-[...]

[...]EKBIBLIOTHEEK: voor bezichtiging [...]n gelieve contact op te nemen met de [...R]udy Bedacht, Noord Nikiboko 194.

[...]TIECLUB (Weg naar Willemstoren): [...]nd op vrijdag van 20.00-24.00 uur; za-[...]g van 12.00-24.00 uur.

[SPR]EEKUUR (gezaghebber): elke donder-[dag] van 09.00-11.00 uur op het Be-[stuurs]kantoor, Kralendijk; laatste donder-[dag v]an de maand van 10.00-12.00 uur te [...]n.

[...]LISHI (tel.: 8198): verzameling Bo-[naire]anse schelpen en koraal; open van [...]g t/m vrijdag van 10.00-12.30 uur - [...N]ikiboko Zuid 3.

[KERK]DIENSTEN
[St. B]ernarduskerk Kralendijk: [...]ks 18.45 uur; zondag 08.30 en 19.00
[...]otokerk Antriol: [...]ks 19.30 uur; zondag 09.00 en 18.00
[...]vicuskerk Rincon: [...]ks, ook zondag, 19.30 uur.

[BERI]CHTENBEZORGING doorgeven [...]mevr. A. Wong- Loi- Sing, Kaya [...]que 4.

[Mr]s Cheryl Sweetnam
[...]t mede, geen verantwoorde-[lijk]heid te aanvaarden voor [sch]ulden in welke vorm ook, die [v]eroorzaakt zijn door haar [echt]genoot
Percey Sweetnam

[Mis]sie Costa Rica [naar] Nicaragua

[S]AN JOSE — Een diplomatie-[ke m]issie van de Costaricaanse [rege]ring heeft op zijn rondreis [door] Midden Amerika ook een [bez]oek gebracht aan Managua. [Dit g]ebeurde in het kader van [...]w consultatief overleg over [het] vredesplan dat door presi-[den]t Oscar Arias Sanchez van [Cos]ta Rica is gelanceerd voor [Mid]den Amerika.

BONAIREAANS COMMENTAAR

Schandalig

ZOALS BEKEND IS de door de Landsradiodienst (LRD) uitgegeven en op Curaçao gedrukte telefoongids voor 1987 van de Telbo Bonairiano N.V. een staaltje geweest van ergerlijk amateurisme. Niet alleen bleken vele namen te zijn weggevallen, maar ook de ontelbare fouten maakten de gids onaanvaardbaar. De nogal hevige reactie op de nieuwe gids voor 1987, noopten de LRD en de Telbo nv al gauw tot de mededeling, dat in maart een erratum zou worden uitgegeven — een erratum dat trouwens al in de nieuwe gids was bijgevoegd — en daarbij zouden de ergerlijke fouten en onnauwkeurigheden vermeden worden. Men had zich kennelijk de kritiek op een inacceptabale gids wel aangetrokken.

NIET IN MAART, maar in april is het dubbelladig erratum verschenen. Helaas moet gezegd dat een ezel zich gewoonlijk niet tweemaal aan dezelfde steen stoot, maar hetgeen de LRD presteert, kan toch wel voor onmogelijk worden gehouden. Hoewel dus gewaarschuwd, dat men heden ten dage ook op Bonaire enigszins kritisch kan zijn, presteert de LRD het om een erratum uit te geven, dat in de verste verte de toets van de kritiek niet kan doorstaan.

ENKELE OPVALLENDE VOORBEELDEN: Wie een arts zoekt op Bonaire, vindt deze geneeskundige, in de volksmond dus dokter, onder de d van doctor. Daar worden de vier artsen vermeld, hoewel slechts Schaapveld in Rincon recht heeft op deze titel en de rest niet. Alle artsen blijken in een dokterswoning te wonen — hoewel dat een doktерswoning is, waar uitsluitend Welvaart en Schaapveld gebruik van maken, maar bovendien wordt de arts Henk Welvaart uitgeroepen als hoofddokter, waarmee bedoeld is dat hij gouvernementsarts is. Welvaart staat echter niet vermeld onder de W, dus wie hem zoekt, dient bij docter te zoeken. Bovendien is de dokterswoning van drs Welvaart gesitueerd aan de Kaya Gobernador Debrotweg, hetgeen in feite Kaya Grandi moet zijn. Een kniesoor die daarover valt.

BEWONERS VAN DE Kaya Gobernador Debrot, een van de wegen die compleet voorzien is van huisnummers, worden niet met hun huisnummer vermeld. Eén van de directieleden van de Bopec, Willem de Ridder, wordt gehuisvest op de Kaya Gob. Debrot, terwijl De Ridder al een vijftal jaren woont op Kaya Rotterdam nummer 20. Kaya Noord Nikiboko wordt vermeld als Noord Nikiboko, hoewel Violete Rosario op de Kaya Noofd (Noofd staat er in de telefoongids!) Nikiboko woont. Een huisnummer schijnt deze abonnee echter evenmin te hebben. Het hoofd van de brandweer Jan Wanga blijkt op Hato te wonen, terwijl Janga al enkele jaren geleden een huis heeft gebouwd aan de Kaya Groningen nummer 2 en daar ook woont!

ERDER WORDT CONSEQUENT vermeden om de huisnummers te plaatsen bij de straten, die door de straatnamen- commissie van Bonaireaanse namen en huisnummers zijn voorzien. De consequentie is ver te zoeken, want het ex-Statenlid Humphry Wout, bijvoorbeeld woont volgens de gids in Rinkon, terwijl de andere Wout in Rincon woont. Toch wordt in beide gevallen dezelfde wijk bedoeld die zeventien kilometer van Kralendijk is gelegen. Wederom dus een staaltje van onvermogen van de drukkerij die dit twee bladzijden tellende erratum heeft gefabriceerd. Juist omdat van de onbruikbare telefoongids die in februari verscheen schande werd gesproken, is de uitgave van dit stupide erratum zelfs schandalig.

BUENOS AIRES — Een bom ontplofte vrijdagavond onder een autobus voor toeristen in de Palermo- buurt van de hoofdstad. Er vielen daarbij geen gewonden of doden. De brandweer was snel ter plaatse. De ontploffing was in de wijde omgeving te horen. Wie er achter zit was nog niet bekend.

Belasting verdrag met VS en CBI niet van belang

MEP-leider: financiel centrum economische peiler naast toerisme

ORANJEATAD — MEP-leider Nelson Oduber heeft gisteren in een verklaring voor de zoveelste keer herhaald, dat — naast het toerisme — het veranderen van Aruba in een financieel centrum het enige directe alternatief is om de financiële problemen op te lossen.

Volgens hem levert het fiscaal verdrag met de Amerikaanse regering praktisch geen enkel voordeel voor Aruba op. De MEP is namelijk definitief tegen uitwisseling van bankgegevens, omdat dit de grote investeerders, waaraan Aruba grote behoefte heeft, op een afstand houdt. Een van de grote problemen waarmee Aruba kampt, is kapitaal om projecten van miljoenen- omvang te financieren en een financieel centrum is — aldus Oduber — de oplossing. Hij vindt ook nog dat het CBI niets concreets voor Aruba heeft. Zolang Aruba in het koninkrijk der Nederlanden zit, is — overeenkomstig de internationale afspraken — het moederland Nederland de eerste verantwoordelijke voor Aruba en niet de Verenigde Staten. De MEP- leider brengt nog naar voren dat wij moeten ophouden te leven van illusies en beloften. Het CBI is een gedachte van de Amerikaanse regering, welke tot de dag van vandaag in geen enkel Caribisch land inhoud heeft gekregen.

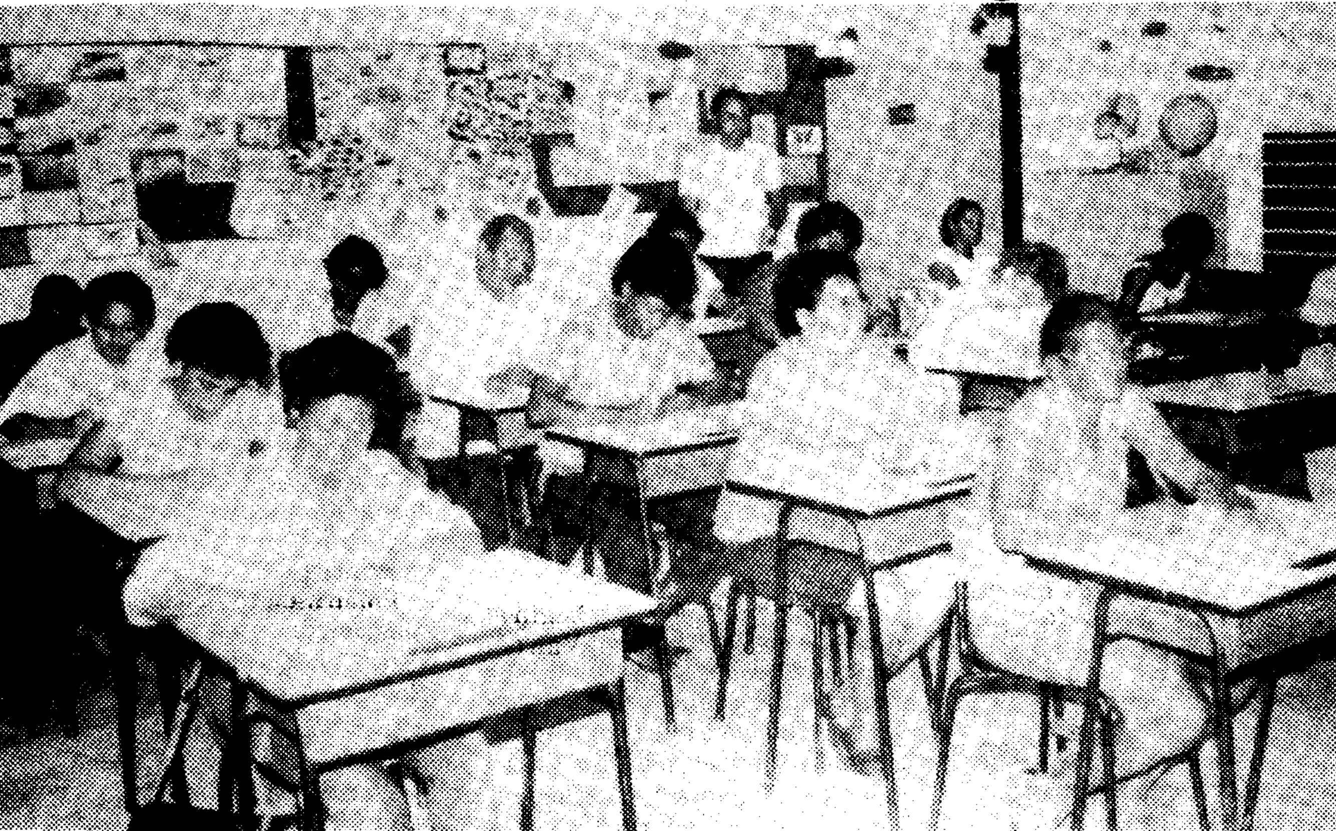
Voor de zesde keer georganiseerd

Gospel Song festival in Centro Pro Arte

WILLEMSTAD — Op vijf juni organiseert de "Barret Youth Movement" het zesde Caribbean Gospel Song Fesival in Centro Pro Arte. Op dit festival treden 13 solisten en 9 grote en kleinere groepen op. De muzikale begeleiding is onder leiding van "Living Praise". Deelnemers aan het Song Festival zijn afkomstig van Curaçao, Aruba, de Bovenwinden en Trinidad. "Gueststars" op dit festival zijn The New Life Singers en de winnaar van Gospel- song Festival 1986, Joshua Bell. Verder is er een optreden van The Sunshine Choir en The United Voices. Het geheel staat onder leiding van Lennox Wason en Arlene Le Blanc. Na deze optredens zullen de winnaars van het festival bekend worden gemaakt en de prijzen uitgereikt.

Het festival begint 's avonds om acht uur en de toegangsprijs is twaalf en een halve gulden. Kaartjes zijn verkrijgbaar bij alle boekhandels en bij Centro Pro Arte.

KRALENDIJK — Met niet aflatende ijver heeft de voorzitter van de Kopebo Norwin Willem zich ingezet voor de invoering van het Papiamentu op Bonaire. Allereerst is er zorg gedragen dat de leerkrachten vrijwel allen de bevoegdheid hebben gehaald voor het geven van lessen in het Papiamentu, maar bovendien blijkt de Kopebo ook aandacht te hebben voor de vorming van de ouders, die in hun schooltijd nimmer de gelegenheid hebben gehad om zich te bekwamen in hun eigen landstaal. In de verschillende buurten heeft voorzitter Willem cursussen georganiseerd, waarvan gretig gebruik werd gemaakt door de ouders van de schoolgaande kinderen. Bij de foto: een der groepen ouders die les krijgen in Papiamentu in de school van Rincon, het Colegio Luis Beltran met op de achtergrond de heer Willem.

Doble R op tournee

WILLEMSTAD — De bekende groep Doble R Super Special Stars gaat van 25 mei tot 24 juni op tournee naar Europa. Zij maken de tour met een nieuw lid van de groep, Jersey Isenia, die de zang- gelederen zal gaan versterken. Na hun terugkeer zullen zij diverse nieuwe nummers introduceren.

Op dit moment werkt de groep aan een speciaal repertoire voor Nederland en tijdens hun verblijf daar zullen zij de nodige voorbereidingen treffen voor optredens op Curaçao. De groep bestaat op dit moment uit Nolba Boekhouder, Gibi Doran, Jersey Isenia en Sidney Isidora.

Tentoonstelling van kindertekeningen

WILLEMSTAD — In de Curaçaose Kunstacademie wordt zondag 17 mei om half elf's morgens een expositie geopend van tekeningen die in het afgelopen jaar gemaakt werden door kinderen. De expositie is volgende week te bezichtigen van acht uur 's morgens tot 12 uur 's middags op maandag tot en met vrijdag. Dinsdag, woensdag en donderdag is de expositie bovendien geopend van zeven tot tien uur 's avonds.

Veel informatie uitgewisseld

Congres over perinatale zorg sloeg goed aan

[AF]GELOPEN WEEK VOND [he]t Internationale congres [ov]er Perinatale zorg en de [pr]eventie van handicap [pla]ats. Voor dit internationa[le c]ongres was buitengewoon [vee]l belangstelling. Het aan[tal] deelnemers bedroeg onge[ve]er 500 mensen.

[Z]oals gouverneur dr. Rene Rö[m]er reeds in zijn openingsrede [t]er ere van het congres ver[me]ldde, is het te verwachten dat [d]e samenleving een ander [ant]woord zal geven op de vraag [hoe] de kwaliteit van het leven te [ver]beteren. Tijdens deze confe[ren]tie kwamen mensen uit aller[lei] delen van de wereld bijeen, [om] met elkaar van gedachten te [wis]selen over hoe de zorg voor [het] leven, vóór, tijdens en de [eers]te maanden na de bevalling [ver]beterd kan worden.

[D]e laatste jaren is duidelijk [gew]orden dat met name perina[tal]e problematieken veranderd [kun]nen worden, door onder [and]ere de know- how op dit ge[bie]d te verbeteren. Uitwisseling [van] kennis op dit zich nog vrij re[cent] ontwikkelde gebied, waar [vers]chillende soorten discipli[nes] bij betrokken zijn, is daarom [on]ontbeerlijk. Van belang hier[bij i]s, dat de vooruitgangen die in [som]mige Westerse landen zijn [geb]oekt en de inzichten die be[kend zij]n niet klakkeloos geimi[teer]d kunnen worden, bijvoor[bee]ld in het Caribisch gebied. [Iets] waarop ook gouverneur Rö[mer] in zijn inleiding wees.

[M]ensen werkzaam in ver[schi]llende beroepsvelden, waren [uit] verschillende landen aanwe[zig]. In vier workshops die voor[nam]elijk naar disciplines inge[deel]d waren werd er met elkaar [har]d gewerkt en gediscussieerd. [Da]arnaast kwamen in tal van le[zing]en allerlei onderwerpen aan [bod.]

[T]ijdens het congres vond met [een] paar mensen een gesprekje [pla]ats, zoals met dr. Wildschut, [...] onderzoek [...]t verricht op Curaçao. Doel [van] het onderzoek was de oorzaken van perinatale sterfte te achterhalen, de aard en de omvang ervan en aanzetten te geven, hoe te handelen om de perinatale sterfte terug te brengen. Oorzaken liggen met name op twee terreinen, omgevingsfactoren die een rol spelen, zoals genetische factoren, sociaal- economische factoren, bepaalde ziektes of afwijkingen. Daarnaast is er het terrein van de zorg, de kwaliteit hiervan moet op een aantal punten beslist verbeterd worden.

Om welke cijfers gaat het nu?

Het perinatale sterfte- cijfer in Curaçao was in 1984- 20,4 per 1000 geboortes en in 1985 20,1 per 1000 geboortes. (gemiddeld twee per week). Tijdens het congres had dr. Wildschut de mogelijkheid, deze cijfers te vergelijken met betrouwbare cijfers van enkele buurlanden. Je zou kunnen zeggen dat dit cijfer in vergelijking tot deze buurlanden dan laag uitvalt. Moge een voorbeeld dit illustreren. In Jamaica was dit in 1986 38.6 per 1000 geboortes en in Guadaloupe in 1985 19.6 per 1000 geboortes. Wanneer men kijkt naar West-Europese landen, waaronder Nederland dan is dat cijfer ongeveer 10 per 1000 geboortes. Dr. Wilschut wijst erop dat het van belang is contact te houden met de landen in de regio, omdat de problemen die zich op dit gebied voordoen van soortgelijke aard zijn.

Kan er wat aan gedaan worden om dit cijfer omlaag te brengen en zo ja wat?

Volgens dr. Wildschut zijn er preventieve maatregelen te treffen, waardoor dit perinatale sterfte- cijfer met 25 procent omlaag kan! Hiervoor hoeft niet het hele systeem veranderd te worden, suggesties kunnen gedaan worden binnen het bestaande systeem. Uiteraard in overleg met mensen betrokken bij de perinatale zorg, zoals huisarts, vroedvrouw, kinderarts, gynaecologen en natuurlijk de vrouwen zelf. Van belang is dat politieke wil bij de beleidsmakers aanwezig is om daadwerkelijk tot veranderen over te kunnen gaan. Volgens dr. Wildschut ligt er op dit terrein ook een belangrijke taak voor de vrouwenbeweging, bewustmaking van het eigen lijf.

Wat is er zoal van belang?

De continuiteit van de zorg dient gewaarborgd te blijven, bijvoorbeeld een zwangere vrouw laat een echo maken of laat bloedonderzoek doen, hetgeen natuurlijk prima is. Maar wanneer ze steeds naar een andere arts gaat, heeft ze weinig aan zo'n onderzoek. Veel kostbare informatie gaat verloren.

Het is tevens belangrijk dat er een goede voorlichting, zowel algemeen als op zwangerschapsgebied, wordt gegeven en dat de informatie- overdracht op een juiste wijze verloopt. De vrouw moet op een zodanige wijze inzicht krijgen dat ze zelf verantwoordelijk en bewust wordt van het belang van zaken rondom zwangerschap en geboorte. Bewust worden van het lijf. Verder zou de bewaking tijdens de baring meer aandacht moeten krijgen, dat wil zeggen vanuit de medisch- verloskundige kant. Er moeten voortdurend genoeg getrainde mensen aanwezig zijn.

Continuiteit is van belang, 24 uur per dag. Wanneer de verloskundige afdeling op één plek geconcentreerd zou zijn, kom je reeds een eind in de richting. In het St. Elisabeth hospitaal bijvoorbeeld zijn er verschillende afdelingen, daardoor gaat er tijd verloren, mensen kunnen niet op twee plaatsen tegelijk zijn. Verder is men vaak alleen bij het laatste onderdeel van de bevalling betrokken terwijl er in de fase ervoor ook iemand aanwezig zou moeten zijn. Natuurlijk kan er hier en daar wel wat aan apparatuur verbeterd worden, maar dat is niet de hoofdzaak. Van bijzonder belang is dat ook het nazorg- systeem verbeterd wordt, alhoewel dit geen prioriteit heeft.

Voor de veranderingen die zoals uit het onderzoek naar voren is gekomen gewenst zijn, hoeven geen geweldige kosten gemaakt te worden. Wanneer men kosten met baten vergelijkt dan blijkt dit zeer gunstig uit te vallen. Nogmaals, een en ander kan slechts dan veranderd worden wanneer de wil aanwezig is, maar dat valt van de beleidsmakers op gezondheids- gebied wel te verwachten.

Dr. Wildschut zei het prettig te hebben gevonden van gedachten te wisselen met mensen in de regio. Aangezien er veel overeenkomsten en gemeenschappelijkheden zijn in strategieën die er gehanteerd moeten worden om problemen aan te pakken, kunnen ervaringen van anderen gebruikt worden. De workshop die bestemd was voor mensen die werkzaam zijn of betrokken op het gebied van vroegtijdige stimulering van gehandicapte kinderen, gaf een tweetal aanbevelingen. Volgens mevrouw Johnson, afkomstig uit Grenada, zouden de diverse overheden meer aandacht moeten schenken aan vroegtijdige interventie- programma's, zoals in Jamaica en Barbados, en zouden deze programma's kunnen worden uitgewisseld. Het zal noodzakelijk zijn een follow- up te plannen na dit congres.

Het doel van vroegtijdige interventie programma's komt er volgens mw. Johnson in het kort op neer, dat het kind beter leert om te gaan met de handicap, dat er als het ware uitgehaald kan worden wat erin zit, de vaardigheden van de kinderen kunnen vergroot worden. Belangrijk punt dat naar voren kwam is dat met name ouders erbij betrokken moeten worden. Ouders moeten geholpen worden mee te denken, omdat het de bedoeling is dat deze kinderen een eigen plaats in de maatschappij krijgen.

Ook mw. Johnson vond het bijzonder prettig dat er zoveel verschillende disciplines aanwezig waren, alhoewel ze de indruk had dat de informatie nog te veel vanuit de wetenschappelijke hoek naar de anderen werd gebracht en te zeer eenrichtingsverkeer leek.

In het kader van de vroegtijdige interventie, heeft dhr. Baine psycholoog, die jaren werkzaam was voor de Unesco en in allerlei ontwikkelings- landen kwam, een geheel nieuwe aanpak ontworpen. Door middel van gebruik van ecologische lijsten, verzamelen van functionele gegevens, kunnen er programma's ontwikkeld worden voor kinderen in ontwikkelings- landen die ook op deze kinderen zijn afgestemd. In verschillende landen is deze manier van werken van start gegaan of gaat ze binnenkort van start, zoals in Jamaica. Het kost echter er veel tijd om deze manier van werken te introduceren want allerlei mensen op diverse niveau's moeten getraind worden. Ook hij toonde zich tevreden met het congres. Van belang is dat je nu weet waar je iets moet zoeken, aldus dhr. Baine.

In de workshop bestemd voor diëtisten, voedings- deskundigen en gezondheids- werkers participeerde onder andere dhr. Cooper, die in Jamaica werkt. Hij pleit voor het invoeren van een gezondheidspas voor kinderen. In Frankrijk is een dergelijk pas de zgn. Carnet de Santé in 1947 ingevoerd, hierin werden onder andere opgenomen groei en vaccinatie. In Nigeria, Afrika werd een dergelijk soort pas ook gebruikt, in Barbados voerde men in 1960 een pas in, waar met name het gewicht stond aangegeven. Vanaf 1975 werd er in St. Lucia een gezondheidspas geintroduceerd, goedkoper te produceren dan de oorspronkelijke Franse kaart. Groei staat aangegeven, gewicht naar leeftijd, verder vaccinaties, maar óók gegevens van ziekenhuisopname of behandelingen en eventuele therapieën. Het is de bedoeling dat een dergelijk paspoort voor alle lagen van de bevolking bruikbaar is.

In 1980 is het paspoort in Jamaica ingevoerd, waarbij tevens perinatale risico- factoren werden opgenomen. Hieruit konden onder andere indicaties afgeleid worden voor speciale zorg of aandacht (bijvoorbeeld meer voorlichting op een bepaald terrein voor moeders). Volgens dhr. Cooper gebruikt de WHO deze kaarten te weinig (kaarten zoals in Afrika en informatie alleen over voeding biedt te weinig informatie). De gegevens op de kaart zijn voor een doorlopende gezondheids- zorg van het grootste belang. In de praktijk is trouwens gebleken dat mensen een dergelijk paspoort slechts zelden verliezen.

Dr. Cooper vond de opzet van het congres bijzonder origineel. De afstand tussen onderzoekers en praktijkwerkers wordt volgens hem verkleind. Voor gezondheids- werkers was het ook nieuw want die zijn volgens hem gewend meestal dogma's van 15 jaar geleden te horen..

Dhr. Solis, WHO Washington, vond dat het congres op het juiste moment plaatsvond. Twee aspecten vond hij belangrijk; nieuw was dat er zoveel soorten professionals waren, kennis op diverse niveau's kon worden uitgewisseld, daarnaast waren er veel sprekers, toch zeker kregen mensen uit de Caribische landen de kans om hun ervaringen te tonen. In de toekomst moet er op diverse terreinen actie worden ondernomen, onder andere de bewustwording van het grotere publiek, faciliteiten op dit gebied moeten er komen. Een zekere mate van preventie kan zitten in het feit dat bepaalde maatregelen naar buiten worden gebracht. Verder is er een groeiend inzicht dat kleinere landen moeten samenwerken, niet elk eiland kan elke expertise zelf hebben, vindt hij.

De vooruitgang die door dit congres wordt geboekt, is dat er maatregelen op diverse terreinen genomen gaan worden. Niet alleen om levens te redden maar tevens preventieve methoden om de kwaliteit van het leven te verhogen. Hij wees er nogmaals op dat er via dit congres de nadruk gelegd werd op volgens hem de meest belangrijke periode in ons leven. Van de conceptie tot de eerste maanden na de bevalling. Alle dingen die tijdens de zwangerschap zijn gebeurd zijn immers van invloed.

De meeste participanten toonden zich zeer tevreden en vonden het congres bijzonder leerzaam. Sommigen betreurden het dat er zo weinig tolken aanwezig waren, waardoor bepaalde mensen niet aan het woord kwamen. De hotel organisatie vertoonde af en toe wat mankementjes, maar over de inhoud van het congres was iedereen te spreken. Er kwamen zo veel onderwerpen aan bod dat velen het jammer vonden "iets" te missen. Om nog beter gebruik te kunnen maken van de aanwezige disciplines hadden deze misschien beter wat meer gemixed kunnen zijn, volgens sommigen bleef nog te veel bij zijn eigen winkel. Desalniettemin kunnen prof. Boersma en de overige organisatie- leden zich tevreden tonen over het congres.

DIANA MONISSEN

Beledigen van Pinochet

Analisis directeur krijgt 541 dagen straf

SANTIAGO — De directeur/hoofdredacteur van het Chileense oppositionele weekblad Analisis Juan Pablo Cardenas moet 541 dagen hechtenis gaan opknappen wegens het beledigen van het staatshoofd generaal Augusto Pinochet. Zo heeft het hooggerechtshof bepaald. Hij werd verleden jaar aangehouden maar werd onder borgtocht op vrije voeten gesteld.

Op 23 mei blijspel met Mary Dresselhuys in Cas di Cultura

ORANJESTAD — De Arubaanse Kunstkring brengt in samenwerking met Sticusa het succesvolle blijspel van Paul Haenen: «Een bijzonder prettig vergezicht». Hierin zijn Mary Dresselhuys, haar dochter Petra Laseur en Leen Jongewoord te zien. De voorstelling is op zaterdag 23 mei om half negen in Cas di Cultura.

Paul Haenen is erin geslaagd met dit frappante blijspel — geschreven ter gelegenheid van Mary Dresselhuys' 57 jaren op het toneel en haar tachtigste verjaardag in januari — een stuk te schrijven dat amusant en zinnig tegelijk is, dat dramatisch bijzonder ingenieus in elkaar zit en dat bovendien vernuftig is toegesneden op de situatie: een moeder en een dochter worden met elkaar en elkaars verleden geconfronteerd en trachten al spelend elkaar te ontdekken.

Kaarten voor dit blijspel zijn verkrijgbaar bij de boekhandels en bij Cas di Cultura op de avond van de voorstelling.

*****

GENEVE — De 40e algemene vergadering der Wereld Gezondsheids organisatie WHO keurde de jaarbegroting goed en nam een resolutie aan waarin de WHO- voortrekkersrol tav de AIDS- bestrijding wordt benadrukt. Er is overigens sprake van een financiele crisis omdat over aan contributies nog 140 miljoen dollar moet binnenkomen.

ORANJESTAD — Dilailah Odor nam voor Aruba deel aan de in Costa Rica gehouden «Reina de la Costa Internacional»- verkiezing, waarvoor 21 landen inschreven. Dilailah werd op de verkiezing uitgeroepen tot «Miss Cortesía». De verkiezing zelf werd gewonnen door Elizabeth Robinson uit Puerto Rico, terwijl Blanca Torres uit Mexico tweede werd.

ZAKENVARIA

LUCHTVAART- MAATSCHAPPIJ Avensa introduceert ingaande maandag een wijziging in zijn vliegschema tussen Venezuela en Aruba. De Avensa vertrekt ingaande maandag om 6.10 uur 's morgens uit Caracas naar Las Piedras en vandaaruit om half acht naar Aruba, waar het vliegtuig om kwart voor acht aankomt. Het vertrek uit Aruba is om 8.10 uur naar Las Piedras, waar het om 8.25 aankomt. Het vliegtuig vertrekt dan om 9.05 uit Las Piedras naar Caracas (aankomst 9.45 uur).

ORANJESTAD — De Dienst Technische Inspectie zal maandag verhuizen van de Zuidstraat 13 naar de Middenweg 25, naast het kantoor van de Landsloterij. Deze dienst is belast met veiligheids- inspecties, IJk- en Stoomwezen.

Zestig pv's

ORANJESTAD — Het is nu op Aruba — gezien de verscherpte verkeerscontrole door de politie — gemakkelijker een proces- verbaal op te lopen dan de hoofdprijs van de Lotto te winnen.

Donderdag werden weer zestig bonnetjes uitgedeeld. Hiervan waren er 47 voor auto- bestuurders, die een verkeerslicht negeerden. Onderverdeeld werden van deze pv's er 25 bij de verkeerslichten tegenover het luchthaven- gebouw uitgedeeld en 22 pv's in de Nassaustraat ter hoogte van het pompstation.

De overige dertien pv's werden uitgeschreven op de hoofdverkeersweg Oranjestad naar Santa Cruz, ter hoogte van Morgenster, waar bestuurders haast hadden en harder reden dan de maximum toegestane 60 kilometer.

Hoofdprijs blijf in Sportlottopo

ORANJESTAD — De L hoofdprijs van vijfduizend fl gaat weer groeien en zal volge de week acht- tot negenduize florin bedragen. Op de trekkin van gisteren bleek namelijk da niemand de juiste nummers — 10-14-30 — had geraden. De tweede prijs, 2385,15 florin werd gewonnen door 38 perso nen, die ieder 62,75 florin krij gen. Ook volgende week kan men tot donderdagmiddag twaalf uur Lotto kopen. De trek king is vrijdag om half drie.

Voor 3-voudige drank en sigarettendief 28 weken gevang

ORANJESTAD — De m P.K. werd op vrijdag vo drie diefstallen veroorde tot een gevangenisstraf v 28 weken, waarvan veert weken voorwaardelijk.

Bij al de drie diefstallen stond de buit iedere keer weer drank en sigaretten. Beklaa pleegde zijn diefstallen in Doaune- clubgebouw, Playa quor en Fergy's Place. Hij het niet mee eens met de besc diging dat hij uit het Playa quor- gebouw een bedrag v 3500 florin had weggeno aan whiskey en bier. Zes ki whiskey had hij beslist niet m genomen, verklaarde beklaa voor de rechter. Op de vra waarom hij naast de drank o nog zoveel sigaretten wegn zei de beklaagde dat de sigar ten voor eigen gebruik waren. de tijd dat hij de diefstall pleegde, leed beklaagde zeer v aan zenuwachtigheid en moe hij veel sigaretten roken — zo verklaarde hij — om de zenu wachtigheid af te koelen.

...Lucia Schnog ontwerpt de balletkostuums zelf, en is vaak tot diep in de nacht bezig...

Met "Pinokkio" en "Kuenta di Nanzi"

Ballet op Curaçao

...pianist- componist Iman Landheer. "Nou, dat moeten ze toch kunnen spelen..."

...de repetities zijn in volle gang...

VRIJDAG 22 MEI a.s. om 20.30, zal er in Centro Pro Arte de premiere plaatsvinden van een balletuitvoering, te geven door Ecole de Danse van Lucia Schnog in samenwerking met muziekinstituut Landheer, dat het muzikale gedeelte voor haar rekening neemt.

Het programma, waar alle leerlingen van beide instituten hun medewerking aan verlenen, bestaat voor de pauze uit het sprookje "Pinokkio" van de Italiaanse schrijver Carlo Collodi. Na de pauze wordt er een, in het Caribisch gebied zo bekende "Kuenta de Nanzi" geboden. De muziek voor Pinokkio werd speciaal hiervoor geschreven door Iman Landheer, terwijl zijn vrouw Aya de muzikale leiding op zich genomen heeft. De algehele leiding is in handen van Lucia Schnog.

ECOLE DE DANSE

Lucia Schnog, die haar opleiding als balletpedagoge en toneeldanseres in Nederland kreeg, startte 16 jaar geleden op Curaçao met haar "Ecole de Danse". Door het groeiende aantal leerlingen bleek alras dat de balletstudio, die zich onder haar huis bevond, te klein was en dat er naar een grotere ruimte moest worden omgezien. Deze behuizing vond zij te Salina Abao, waar zij nu nog tot volle tevredenheid werkt, al moet er in drukke tijden nog wel eens gebruik gemaakt worden van de kleine studio. De balletschool werd onder haar leiding een begrip op Curaçao.

"In de loop der jaren is er een groeiende samenwerking tussen onze ballet school en Muziekinstituut Landheer ontstaan. Aya en Iman ken ik al jaren, dat dateert nog uit de tijd van Nederland, waar Iman mijn muziekleraar was. Ik heb zelfs een muziekexamen bij hem afgelegd.

De eerste grote uitvoering die wij samen deden was "Scrooge and Marley" van Charles Dickens, in een toneel- muziekbewerking van Kees Vos drie jaar geleden. Daar kwamen drie vrij grote balletten in voor, die wij gechoreografeerd hebben en Aya en Iman zorgden — toen nog met een klein groepje (Adjadjo) — voor de muziek. Sindsdien zijn wij eigenlijk steeds samen bezig geweest, maar dan nog wel zo dat, als wij een uitvoering hadden daar afwisselend muziek en ballet in verwerkt was. De muziek voor onze dansjes hadden wij opgenomen op een taperecorder, maar er werd ook gedanst op de live muziek van Aya en Iman, terwijl zij ook de muziek verzorgden tussen twee bedrijven". Aldus Lucia Schnog.

Aya Landheer: "Dit is eigenlijk de eerste keer dat wij een hele uitvoering gegeven met live muziek, en bovendien de eerste keer dat van ons Instituut alle leerlingen meedoen. (uitgezonderd de pianoleerlingen, die een eigen uitvoering krijgen).

Pinokkio wordt uitgevoerd op muziek van Iman. De muziek is aangepast aan de vaardigheid van de leerlingen. Wel is er nog een bestaande choreografie van Lucia op muziek van F. Mendelssohn en nog een op een Prelude van Bach ingelast. Op het moment dat Pinokkio door de walvis wordt opgeslokt, spelen wij de "Voice of the Whale" van George Crumb, het stuk dat wij in december j.l. met veel succes in concertvorm hebben uitgevoerd. Dochter Mariette op cello, Iman aan de piano en ik dwarsfluit. Lucia was enthousiast over dit stuk, dat zij het nu gechoreografeerd heeft, en als finale voor het ballet "Pinokkio" gebruikt. Mariëtte komt hiervoor speciaal over uit Nederland. Zij studeert op het ogenblik in Den Haag aan het Koninklijk Conservatorium waar zij onlangs geslaagd is voor richting "docerend musicus" en daarna mag doorgaan voor het solistendiploma. Het toeval wil dat Iman en ik op hetzelfde conservatorium gestudeerd hebben.

Voor deze ballet uitvoering hebben wij een bezetting van 32 orkestleden. Dat zijn dwarsfluiten, hobo's, klarinetten, fagotten, piano, synthesizer en enkele slag- instrumenten. Dus het zijn hoofdzakelijk blazers. Bovendien hebben wij nog 50 leerlingen die een blokfluitgroep vormen.

Iman Landheer, die de muziek voor "Pinokkio" componeerde, kan dit alles beamen. "Er is veel tijd en werk in gaan zitten", zegt hij, "maar het is de moeite echt wel waard geweest". Als je een ballet wilt uitvoeren, dan kun je kiezen voor bestaande muziek, maar dan krijg je een allegaartje van alles en nog wat, waar de eenheid zoek is, en dat is voor een afgerond geheel als Pinokkio niet zo geslaagd. De muziek heb ik zodanig geschreven dat het voor onze meespelende leerlingen niet te moeilijk om uit te voeren is. Het is dus echt een ballet, geschreven voor kinderen. Herhaaldelijk kwam ik Aya's leskamer binnen om te vragen of zij dit of dat konden spelen. Als ze "ja" zei, had ik geluk, zei ze "nee", dan vereenvoudigde ik het een en ander. Ook belde Lucia wel eens op, om bedeesd te vragen: "Iman, kunnen daar en daar misschien twee maatjes af, of wat maten bij. Zie je, de kinderen moeten het hele podium over, en dat halen ze nu niet...." "Goed, jij je zin...." En tot nu toe is dat steeds gelukt.

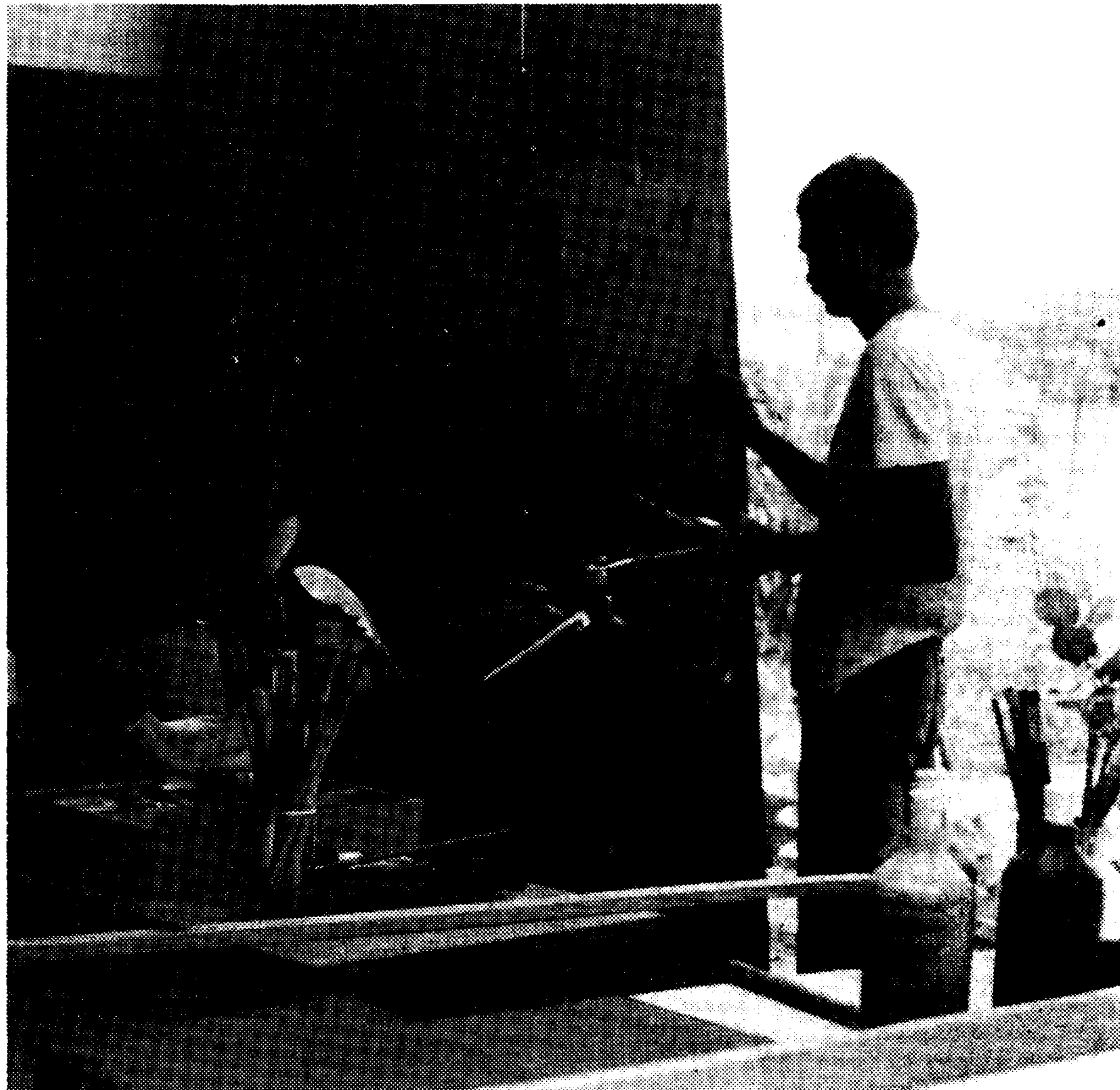
Lucia Schnog: "De choreografie is van drie mensen: Helma Bakhuis, die reeds 15 jaar aan de balletschool is verbonden, Rita Koeks, die anderhalf jaar geleden naar Curaçao kwam en sinds een jaar bij mij werkt, en mijzelf. Wij hebben wel even problemen gehad met het ontwerp van het decor. Onze decorontwerper Jan Ghering — waarmee ik van het begin af aan heb samengewerkt — vertrok naar Nederland. Wij waren zeer op elkaar ingewerkt en die klap kwam wel hard aan. Hij heeft nog wel het decor ontworpen en verschillende maquettes gemaakt, maar hij heeft ze door tijdgebrek niet meer kunnen voltooien. Hij heeft ons toen aangeraden contact op te nemen met Rob van der Laar, die ik wel kende, maar waar ik nooit mee gewerkt had. (toevallig woont hij naast Aya en Iman). Je kunt nu dus zeggen: Jan Ghering heeft alles ontworpen, maar Rob heeft het op zijn eigen manier uitgewerkt. Het is werkelijk erg mooi geworden.

De kostuums die wij gebruiken voor dit ballet hebben wij zelf ontworpen en bovendien met behulp van vele moeders en oma's, zelf gemaakt. Na de pauze wordt een "Kuenta di Nanzi" opgevoerd. Eigenlijk is dat een onderdeel van een schoolproject. De eerste keer hebben wij dit een jaar of twee geleden ten tonele gebracht. Het is een onderdeel van een dansproject waarmee wij naar alle lagere scholen gaan. Vier ballet-pedagogen zijn hierbij betrokken. Het is speciaal voor derde- en vierde klassers. Wij hebben het al een paar maal met succes uitgevoerd. Er zijn zeer eenvoudige choreografieën voor gemaakt, juist omdat het ging om jonge kinderen. Het verhaal zelf wordt gedanst op de stem van Elis Juliana, de bekende dichter en voordrachtskunstenaar van Curaçao. Elis en ik zijn samen aan het werk geweest om verhalen van Nanzi op te sporen, maar niet al deze verhalen zijn dans- klaar. Je kunt niet zomaar een verhaal uitkiezen en zeggen: "Dat ga ik dansen". Het moet eerst bewerkt worden zodat je er een dansbaar verhaal van kunt maken. Wij hebben er enkele maanden mee doorgebracht om verhalen te vinden en uiteindelijk hebben wij er een gekozen dat geschikt genoeg bleek. Dit wordt na de pauze opgevoerd.

In Centro Pro Arte vinden deze voorstellingen plaats op vrijdag 22, zaterdag 23 en woensdag 27 mei a.s. Aanvang 20.30 uur. Er is ook nog een speciale matinee op zondagmiddag 24 mei om 16.00 uur. Er is zo weinig voor kinderen geweest de afgelopen jaren, dat het zeer de moeite waard lijkt om een van deze voorstellingen met Uw kinderen te gaan bezoeken.

HENDRICK KREYEN

...decorbouwer Rob van der Laar aan het werk. "Geweldig fijn om te doen..."

VIJFHONDERD SLAVEN VOORBEREID OP HUN VRIJLATING

Kloosterzuster stichtte met Afrikaanse slaven welvarend dorp

Volksplanting in Mana een succes

ENIGE MAANDEN GELEDEN kwam het oude stadje Saint Laurent du Maroni in Frans-Guyana weer in het wereldnieuws. Vroeger berucht om zijn bagno, geraakte dit vervallen plaatsje hoe langer hoe meer in de vergetelheid. Maar in het najaar van 1986 trokken talrijke journalisten en televisiemensen, die nieuws over de gebeurtenissen in het bijna toegankelijke Oost-Suriname wilden vergaren, naar dat onooglijke stadje op de grens van Frans-Guyana en Suriname.

Op 40 km afstand van St. Laurent ligt een anderhalf verlaten dorp: MANA. In de jaren 1830-1855 trok deze dorpsgemeenschap de aandacht van heel Frankrijk, terwijl velen in Engeland en Nederland sterk geïnteresseerd waren in wat daar gaande was. Want een sociaal-bewogen kloosterzuster, Madama Anne-Marie Javouhey, toonde daar duidelijk aan dat slaven, vers uit Afrika aangevoerd, in staat waren een welvarend dorp, een hechte samenleving, op te bouwen.

Sinds vele jaren was het bestuur van Frans-Guyana ervan overtuigd dat dit stuk aan "de wilde kust" van Zuid-Amerika vanwege zijn vruchtbare grond, zijn goud en andere kostbare delfstoffen, zijn prachtig hout in het oerwoud, geschikt was om aan een groot aantal mensen een goed bestaan te verschaffen. Maar alle pogingen om daar met Europeanen een kolonie te stichten wilden maar niet slagen. Al vóór de Franse revolutie hadden enige duizenden vrijwilligers uit Elzas-Lotharingen het geprobeerd. Maar de volks- verhuizing werd één grote mislukking: bijna alle emigranten kwamen om ten gevolge van ziekten en ontberingen[1].

In de jaren van het schrikbewind 1793-1799 had men misdadigers en politieke tegenstanders bij bosjes naar Frans-Guyana gestuurd om daar in de tropen dwangarbeid te verrichten. Volgens Albert Helman moesten zij er leven als beesten en stierven zij er als ratten.

Na de val van Napoleon trachtte men weer een kolonie te stichten. Nu in Nouvelle Angoulême. Weer een mislukking. Frans-Guyana kreeg een uiterst slechte naam. Het was er een hel: 15% van de blanken stierven er binnen een week na aankomst. Maar de regering in Parijs bleef geloven in Frans-Guyana. Rond 1824 begon men te denken om er een volksplanting te starten met ...... weeskinderen[2]. Daarom zocht de minister van Koloniën contact met Mère Javouhey en vroeg haar de leiding van een weeshuis en één landbouw- kolonie op zich te nemen.

WIE WAS MERE JAVOUHEY

Mère Javouhey was een buitengewoon intelligente en zeer energieke vrouw uit een welgestelde Bourgondische boerenfamilie. Alhoewel in haar gewone doen nuchter en zakelijk, meende zij toch dat God haar riep om een congregatie van zusters te stichten, die vooral kleurlingen en zwarten zouden opvoeden, terwijl zijzelf tot dan toe nooit een zwarte gezien had. Die kloostergemeenschap kwam er, ondanks talloze moeilijkheden: «Les Soeurs de St. Joseph de Cluny». Twintig jaren na de oprichting van die congregatie werkten haar zuster in Sénégal, Réunion, Frans-Guyana, Martinique en Guadeloupe. Overal trachtten zij vooral de zwarten te helpen en slaagden erin, tot grote verbazing van allen, harmonisch samen te werken met vrije zwarten en slaven. En dat terwijl in alle Franse koloniën in die jaren moeilijkheden tussen blanken en zwarten en slaven- opstanden tot de orde van de dag behoorden. Dit bracht de minister ertoe zich tot deze bijzondere vrouw te wenden.

Ȧère Javouhey bestudeerde grondig alle problemen verbonden aan het voorstel van de minister. Een soort reductie naar het voorbeeld van de Jezuïeten in Paraguay kwam haar voor de geest te staan. Zij nam het aanbod aan[3].

NAAR MANA

In 1828 vertrok zij zelf met een dertig-tal zusters en met ruim zestig boeren en ambachtslieden naar MANA. De regering gaf aanzienlijke financële steun om te starten. De gouveneur van Guyana stelde vijftig slaven ter beschikking van de onderneming.

Men begon met de bouw van opvang- barakken en huizen, met de aanleg van tuinen en plantages, met de installatie van een houtzagerij en een houthandel en met ontginning van woeste gronden. Het was een zichbehelpen en hard-werken. Maar aanvankelijk liep alles gesmeerd. Een eerste groep weeskinderen arriveerde. Na twee jaar kon men zich al bedruipen, zowel financieel als materieel. Men had een flinke veestapel, de tuinen leverden voldoende voedsel op, de plantages, de houtzagerij en een rumstokerij begonnen te floreren.

Herinnering aan Anne-Marie Javouhey, stichteres en moeder van Mana

Onder de emigranten, die Mère Javouhey zelf geselecteerd had, waren naast echte idealisten, die zouden volharden tot aan hun dood, ook mensen, die niet zo stevig in hun schoenen stonden. Sommigen werden ziek en keerden daarom naar Frankrijk terug. Anderen lieten zich ontmoedigen. Want vele min of meer mislukte kolonisten in Guyana bekeken de onderneming met schele ogen en spotten: Een landbouw- kolonie onder leiding van een non? Dat is belachelijk! Dat moet verkeerd gaan! Maar de buitenwacht bekritiseerde Mère Javouhey vooral omdat zij geen zedeloze praktijken van blanken en geen wreedheid van opzichters tegenover zwarten duldde. Ondertussen groeide het bedrijf zo dat Ȧère Javouhey met haar zusters ook het beheer en de verpleging in een naburige melaatsen- kolonie op zich kon nemen.

De slaven, die de koloniale regering tot haar beschikking had gesteld, werden door hun opzichters zó hard behandeld en zó slecht gevoed, dat Mère Javouhey uit medelijden sommige slaven opkocht en ze *menswaardig* behandelde. Bovendien stelde zij hun — in die jaren werd er al voortdurend over de afschaffing van de slavernij gesproken — bij goed gedrag de vrijheid in het vooruitzicht. Dat werd in de kortste keren in de kolonie bekend. Vele slaven wilden dolgraag onder haar hoede komen, ook al heersten daar strenge zedenwetten.

De zwarten vereerden Mère Javouhey. Zij kon dan ook veel van hen gedaan krijgen. Maar vele blanken in de kolonie werden steeds vijandiger. Die non verwende vrije zwarten en slaven: Zij ondermijnde het gezag van de blanken. De roddel werd steeds venijniger. Meer en meer blanke emigranten verlieten de nederzetting. Zij klaagden erover dat het regime "te kloosterlijk" was (elke dag gezamenlijk morgen- en avondgebed: zwaar alcoholische dranken werden niet toegestaan). Maar zwarte slaven, die zich goed gedroegen en hun vak goed kenden, namen de plaatsen in van de blanken, die 't opgaven. Ook al liep het gehele bedrijf nog zeer goed, toch begonnen welwillende vrienden van Mère Javouhey zich af te vragen of de zuster niet te veel hooi op haar vork had genomen. Zij zelf dacht er aan om Trappisten te vragen de meest belangrijke taken van het uitgebreide bedrijf over te nemen. De Voorzienigheid regelde het anders.

DE GROTE OMMEZWAAI

De invoer van slaven uit Afrika was sinds 1808 verboden. Maar de machtige planters van Guyana wisten nog steeds aan nieuwe slaven te komen. Maar het ging dan meestal om een klein aantal. Ook regeringsambtenaren waren niet vies van illegale inkoop en verkoop van slaven. Maar toen gebeurde er in de dertiger jaren van de 19de eeuw iets uitzonderlijks: er werd een schip opgebracht met ruim vijfhonderd slaven aan boord. Wat daarmee te doen? Zo'n groot aantal slaven kon je niet stiekum verkopen. Daarenboven was er in 1831 in Parijs een nieuwe wet uitgevaardigd, die voorschreef dat dergelijke slaven na een proeftijd van zeven jaar vrij gelaten moesten worden. Het aantal voorstanders van de emancipatie van de slaven werd ook in Guyana steeds groter en zij lieten steeds luider hun stem horen. Zij duldden niet dat de koloniale regering met die nieuwe wet een loopje nam. De planters wilden geen slaven kopen, aan wie zij over zeven jaar de vrijheid moesten geven. Wel huurden zij van het gouvernement dergelijke slaven voor het verrichten van karweitjes en exploiteerden hen dan op de meest erbarmelijke wijze.

Zodra Mère Javouhey van hèt stranden van dat slaven- transportschip hoorde — zij was toen tijdelijk weer in Frankrijk — verklaarde zij zich bereid om zich over die ongelukkige stakkers te ontfermen, hun een goede opvoeding te geven en ze zó te vormen dat zij na zeven jaar als vrije burgers in de maatschappij zouden kunnen staan. Zij legde die verklaring af in alle vrijmoedigheid tegenover de hoogste regerings- instanties in het moederland. De regering in Parijs, sinds de woelingen van 1830 behoorlijk anticlericaal, ging er mee accoord. Een der rapporten loog er niet om: "Wel zijn de pogingen van die zusters om met *blanken* een landbouw- kolonie op te richten gedeeltelijk mislukt, maar wat zij met *zwarten* bereikt heeft — tot die groep behoorden enige zeer slechte elementen en heel wat weggelopen slaven — is zeer uitzonderlijk en volledig succes!"

Hierdoor veranderde Mana van opzet. Tot dan toe was het een weeshuis met Europese kinderen tegelijk met een Europese volksplanting, waarin kleurlingen en zwarten als volwaardige mensen werden behandeld. Nu stopte de aanvoer van Europese jongelui en werd het een volksplanting van zwarten onder supervisie van Europese zusters en enkele Europese bedrijfsleiders.

Mana kon die vijfhonderd slaven niet meteen huisvesten. Er moest eerst nog heel wat gebouwd worden. Maar binnen een jaar arriveerden die vijfhonderd slaven: telkens een groep van een kleine honderd en tenslotte de laatste groep van ruim tweehonderd. De nieuwelingen vormden met 40-tal slaven, die al in Mana verbleven en met de patiënten van de melaatsen- kolonie, een nederzetting van zevenhonderd zwarten.

Voordat die verhuizing van die vijfhonderd slaven plaats vond, was Mère Javouhey vanuit Frankrijk naar Guyana teruggekeerd. Daar had zij tot verbijstering en ..... beschaming van gouvernements- autoriteiten en slavenhouders vrijuit verklaard: "Bij het overbrengen van al die zwarten en ook in Mana hebben we geen gendarmen en geen gewapende opzichters nodig! Een paar vriendelijke zusters, die duidelijk tonen niet bang te zijn: dat is voldoende!" De feiten zouden haar gelijk geven. Niemand probeerde weg te vluchten. Alles verliep zeer ordelijk. De zwarten voelden zich bemind door «la chère Mère».

Begiftigd met een organisatietalent, met moederlijke wijsheid en met een onfeilbare zin voor rechtvaardigheid, met mildheid en humor, werd Mère Javouhey een opvoedster van uitzonderlijke formaat in deze slaven- kolonie. Zoals begrijpelijk, besteedden zij en haar zusters bijzondere aandacht aan de *godsdienstige* en *morele vorming* van de slaven. Elke dag werden er korte, godsdienstige vormingslessen gegeven, opgevrolijkt met liederen. Op zon- en feestdagen werden de plechtigheden levendig en met grote luister gevierd. De zusters bemerkten al gauw, hoe zeer die verschoppelingen hunkerden naar een God, die zich voor hen interesseerde en hoe zeer zij verlangden aan die Heer toe te behoren. Indien zij dat vroegen, werden zij gedoopt maar moesten dan eerst nog wat meer instructies volgen. Daar werd dan met veel tact gewezen op allerlei vormen van kwellend bijgeloof. De meeste slaven werden christen, maar er werd geen dwang op hen uitgeoefend[4].

De kinderen tussen de zes en twaalf jaar gingen allemaal naar school: iets ongehoord in de slavenwereld van die dagen. Wel moesten zij na schooltijd lichte arbeid verrichten. Ook was er een soort kleuterschool en zelfs een crèche waar werkende moeders hun kinderen konden achterlaten om ze 's avonds weer bij zich te nemen. Ook degenen, die al werkten, kregen gelegenheid om in hun vrije tijd te leren lezen, schrijven en tekenen.

Meer hoofdpijn van twaalf kolonisten dan van 500 zwarten

Het *"familieleven"* kreeg heel bijzondere aandacht tijdens die godsdienstige vormingslessen: de onderlinge liefde en trouw van de ouders, liefde van de ouders voor hun kinderen, vooral liefde van de kinderen voor hun ouders, grootouders en verdere familieleden. Dit had tot gevolg dat veel slaven om de inzegening van hun huwelijk vroegen. Dat was in de Franse koloniën praktisch in onbruik geraakt. In de jaren 1837 en 1838 werden er in Mana 85 huwelijken ingezegend. Ter vergelijking: In Martinique werd er in 1835 onder de ruim zesduizend slaven één huwelijk ingezegend en in Guadeloupe, waar 96.083 slaven leefden, in het geheel veertien. Mana was zijn tijd vooruit: de aalmoezenier en vooral de zusters gaven er uitgebreide doops- en huwelijks- instructies.

Mère Javouhey trachtte ook *liefde voor de arbeid* bij haar beschermelingen te kweken. De arbeid werd met veel wijsheid geregeld. De slaven werkten drie dagen voor het gemeenschappelijk bedrijf zonder er loon voor te ontvangen. De drie overige dagen mochten zij voor zich zelf werken aan eigen huis of in eigen moestuin of werkplaats. Zij konden dan ook in het bedrijf werken en ontvingen dan een loon. De blanken, die waren overgeschoten, waren bijna allemaal mensen, die hielden van hun vak. Zij moesten proberen die liefde voor hun werk over te brengen op de eenvoudige zwarten. Wel vermoedde Mère Javouhey toen al, dat degenen onder de slaven, die vroeger op plantages gezwoegd hadden, na hun vrijmaking daar nooit meer zouden willen terugkeren. Daarom liet zij de slaven een ambacht leren. Dus een soort herscholing.

Maar bij onbevooroordeelde jonge slaven probeerde zij liefde en interesse te wekken voor werken in de natuur, zin voor kweken en planten, zin voor met dieren om te gaan. Maar ook jonge slaven mochten een vak leren als zij daarin zin en aanleg voor hadden. Sommigen werden metselaar, anderen timmerman, meubelmaker of smid. De vrouwen moesten het lichtere werk op de plantages en in de tuinen verrichten en ook zich bekwamen in meer huiselijke bezigheden: naaien en herstellen van kleren, koken en wassen en het schoonhouden van de gebouwen. Iedereen moest ijverig bezig zijn. Niemand mocht lantefanteren. In dit "Vormingscentrum" mochten de slaven niet opgeruid worden door nietsdoeners. Daarom kregen rondslenterende blanken of zwarten geen toegang tot dit dorp. Dit was uiteraard slechts een voorlopige maatregel.

Zoals begrijpelijk waren er nu en dan interne moeilijkheden. Wel sprak Mère Javouhey steeds over haar "goede zwarten", maar er waren ook minder goede sujetten bij. Een van haar "lievelingen" had zich door blanken in Cayenne laten omkopen om haar van kant te maken. Hij moest haar nu en dan in zijn korjaal over de rivier vervoeren naar de melaatsen- kolonie. Op een namiddag zou hij de korjaal zó sturen dat de boot zou omslaan. Hij zelf en de vier roeiers, allemaal geoefende zwemmers, zouden zich wel kunnen redden, maar die zuster met al haar rokken aan zou dan verongelukken. Mère Javouhey werd op tijd ingelicht door een der roeiers, die berouw kreeg. Toch ging zij onverschrokken in het wankele vaartuigje zitten. Zó kalm dat de stuurman er door van streek raakte en zijn boze plan niet durfde uitvoeren. De zuster bereikte veilig de overzijde van de rivier.

Bij hooglopende ruzies, die nogal eens voorkwamen, keerde meestal de vrede terug, zodra de Mère verscheen. Bij overtreding van een wet kreeg men een boete. De ergste straf was: een streng maar vriendelijk standje van de Mère. Men spotte toen al: Mère Javouhey gaat rond met een karwats van zij. Zij zelf zei dikwijls: twaalf blanke kolonisten geven mij meer hoofdbrekens dan vijfhonderd zwarten.

Haar invloed op het gedrag van haar onderdanen was zo groot omdat zij allen wisten: als Mère de VRIJHEID belooft, dan is dat geen ijdele belofte. Het is bij haar menens. Ieder wilde meewerken aan het verwerkelijken van die hoop en ..... *zag* hoe het bijna ongeloofelijke naderbij kwam. Want men begon minidorpjes te bouwen op betrekkelijk korte afstand van de plantages. Iedere vrije zou een eigen huis met drie vertrekken, een keurig afgescheiden erf met schuur of werkplaats en een eigen stuk grond krijgen. In elk mini-dorp zou een schooltje en een hospitaaltje en een zusterhuis komen. Ze zouden ook een eigen zwarte burgemeester krijgen. Dat alles groeide langzaam maar zeker op voor hun eigen ogen. In maart 1838 kwam de derde zoon van koning Louis-Philippe eens kijken hoe de werkzaamheden vorderden. Zijn moeder, koningin Marie-Amélie, was sterk geïnteresseerd in het werk van Mère Javouhey en had haar zeer genereus geholpen.

In mei 1838 was het zover: 185 slaven en slavinnen kregen de vrijheid en betrokken hun splinternieuwe huisjes. Omdat nog niet alles tot in de laatste puntjes gereed was, stelde men de *viering* van dit heugelijke feit uit tot augustus. Toen waren de hoogste autoriteiten van Frans-Guyana ook aanwezig. In hun tegenwoordigheid kregen die eerste gelukkigen hun "vrijheids- papieren".

In de volgende jaren kregen telkens groepen slaven de vrijheid. In 1843, toen alle slaven de vrijheid verworven hadden, vertrok Mère Javouhey naar Frankrijk: zij zou Mana niet meer terugzien[5].

De zwarten kregen toen meer contact met de buitenwereld: er kwamen ook enkele functionarissen in Mana wonen. Soms rezen er moeilijkheden. Sommige zwarten dachten dat, nu zij vrij waren, alles vanzelf zou gaan, dat het eten hun zou worden toegeworpen in het oerwoud. Zo gebeurde het op zekere dag dat een zestigtal verklaarde naar de bossen te willen terugkeren. Zij zouden daar een dorp bouwen. Er mochten daar geen blanken komen. Alleen een paar zusters voor een school, die zij daar zouden bouwen. De zwarte opzichters trachtten hen tegen te houden. Zonder succes. Tenslotte lieten zij zich overtuigen door het tactvol optreden van de opvolgster van Mère Javouhey om van hun plannen af te zien.

In 1848 werd de slavernij in alle Franse koloniën afgeschaft. Deze in zekere zin onverwachte afkondiging ging in Guadeloupe en Martinique gepaard met uitbarstingen van haat tegen de blanken, met brandstichtingen en plunderingen. In Frans-Guyana echter verliep alles rustig. Wel verlieten praktisch alle bevrijde slaven meteen de plantages. In Mana, dat toen al een welvarend dorp met *vrijen* was, bleven de zwarten werken op de plantages. Wel werd de afkondiging kerkelijk en burgelijk uitbundig gevierd. Alleen een charmante verspreking. Tijdens de grootse feestmaaltijd, waaraan de hoogste burgerlijke autoriteiten van Cayenne aanzaten, nodigde de welbespraakte vertegenwoordiger der bevrijde slaven de aanwezigen niet uit om te toosten op de republiek, die de slavernij had afgeschaft, maar op Mère Javouhey, die hun de vrijheid gebracht had. Daverende bijval.

TEGENWIND

Kort na de eerste vrijlating in 1838 kreeg Frans-Guyana een gouverneur, die sterk beïnvloed werd door de ontevreden planters. Die waren ten zeerste gebelgd over de wijze waarop Mère Javouhey haar slaven naar de emancipatie leidde. Zij werden nog meer vertoornd toen vanuit Parijs het voorstel kwam om *alle* slavenkinderen van Guyana in enkele internaten te plaatsen, die dan onder de leiding van de zusters van Mère Javouhey zouden komen. Dat nooit! Met een geweldige ijver begonnen zij te fitten op het werk van de zusters in heel Guyana en vooral op alles, wat er in Mana gebeurde. Toen onmiddellijk na de afkondiging van de emancipatie praktisch alle plantages in het land behalve, die van Mana hun werkkrachten verloren, werd de woede tegen Mère Javouhey en haar zusters heftiger dan ooit. Op allerlei manieren probeerden zij via de koloniale raad Mana tegen te werken.

Na 1857 kreeg Mana, dat zich ontwikkelde tot een bloeiende samenleving, nieuwe buren. Zo'n 2.000 tot dwangarbeid veroordeelden — meest mannen maar ook wel vrouwen — werden door de Franse regering in Parijs naar Guyana gestuurd en huisden veelal in het bagno van het naburige Saint Laurent. Ontsnapte boeven en vooral de "bevrijden" — dat wil zeggen gedetineerden, die hun straftijd hadden uitgediend, maar hoewel vrij, het land *niet* mochten verlaten omdat zij zich, zoals de wet het keurig formuleerde, aan de opbouw van het land moesten wijden — maakten de gehele omgeving van St. Laurent en dus ook Mana onveilig. De streek rond St. Laurent werd berucht om zijn criminaliteit. Maar de inwoners van Mana handhaafden lange tijd hun goede reputatie: zij waren praktiserend katholiek en hadden een hogere moraliteit dan alle overige plaatsen van Guyana.

Dat stak de anti-clericalen, die na 1870 in Cayenne de boventoon voerden. De functionarissen, die naar Mana werden gestuurd, waren meestal niet de braafste. De zusters werden uit de scholen verjaagd. De malaise, die Guyana teisterde, sloeg ook toe in Mana. Vele jonge mensen moesten emigreren. Mana, in zijn bloeitijd een dorp met meer dan 3.000 inwoners, liep langzaam leeg. Het is thans een dorpje met dertienhonderd inwoners. Een borstbeeld op het plein voor de kerk herinnert aan "Anne-Marie Javouhey, stichteres en moeder van Mana". Heel terecht wijst Albert Helman erop dat "de opzet van Mana duidelijk bewijst, wat ook op ruimere schaal mogelijk geweest zou zijn in een koloniale wereld met meer besef van de medemenselijke waardigheid".[6]

LEO D. VAN DIJK O.P.

noot 1: Gabriel Hanotaux et Alfred Martineau: Histoire des colonies françaises Tome I en pag. 592-596. Een volksplanting in Suriname rond 1846 zou ook mislukken. Binnen enkele maanden na aankomst stierven meer dan tweehonderd personen, ongeveer de helft van het aantal emigranten. Zie Albert Helman: De foltering van Eldorado pag. 251-252.

noot 2: Na het verlies van Canada en Louisiana zocht de Franse regering een gebied, waar de overbevolking van het Europese Frankrijk zich zou kunnen vestigen. Nu had Napoleon eens verklaard: "Sinds lange tijd denk ik aan Guyana: dat is het mooiste land ter wereld om er een Franse kolonie te stichten". In de 17e en 18e eeuw had de Franse regering verschillende koloniën bevolkt door er opgeschoten weeskinderen naar toe te sturen. Vaak stuurde men dan tegelijkertijd ook ..... jonge gevangenen, die men in het moederland graag kwijt wilde. Dit gebeurde op vrij grote schaal, toen men Louisiana wilde bevolken. Deze manier van koloniënstichten verhoogde niet bepaald het toch al vrij lage morele peil van de eerste kolonisten.

noot 3: Juist omdat bij volksplantingen in het verleden de weeskinderen vaak terecht kwamen te midden van het schuim uit het moederland, bedong Mère Javouhey dat zij zelf de emigranten mocht uitkiezen en dat in de beginperiode niemand zich bij die groep mocht aansluiten zonder haar uitdrukkelijke toestemming. Dit zou de nederzetting in Mana redden. Maar deze volmacht had ook ten gevolge dat vele regerings- ambtenaren en kolonisten in Guyana zich vijandig opstelden: zij hadden immers in Mana niets te vertellen.

noot 4: Bij de eerste invrijheidstelling in 1838 waren er bij die eerstelingen ook personen, die nog niet gedoopt waren. Maar zij hadden zich steeds keurig gedragen en kregen daarom de vrijheid.

noot 5: Zij stierf 72 jaar oud, op 15 juli 1851; in 1950 werd zij zalig verklaard. Meer gegevens over deze dappere vrouw vindt men in: «Vie de la Vénérable Mère Anne-Marie Javouhey par P. Delaplace Tomes I et II» en in: «Anne-Marie Javouhet - Audace et génie (ED S.O.S.) par André Merlaud».

noot 6: Albert Helman o.c. pag. 254.

Verschil met 1981

ROME — Op een woensdag als zes jaar geleden hield paus Johannes Paulus II een algemene audientie op het Sint Pietersplein. In tegenstelling met 13 mei 1981 echter was het ditmaal niet zo gemakkelijk om een wapen binnen te smokkelen op dat plein. Zes jaar geleden kon de Turk Agca de paus van dichtbij onder schot nemen en het was hem toen bijna gelukt de paus uit de weg te ruimen, al dan niet in opdracht van derden. Toen op 13 mei 1987 de paus weer het plein voor de Sint Pieter betrad was er wel het een en ander gebeurd. Honderden limonade- flesjes waren in beslag genomen evenals een aantal dolkmessen en andere metalen voorwerpen die men de aantrof op mensen die de audientie wilden bijwonen. Voor deze wekelijkse audientie komt tegenwoordig ook een heel leger politiemannen opdraven, voor een deel geuniformeerd, voor een deel zich in burger onder de duizenden mensen rondbewegend. De paus maakte overigens geen gewag van de verjaardag van de aanslag, welke hij ternauwernood overleefde.

KARIKA

1594 — De rode badj mier bijt niet. Hij leeft geveer een meter diep i grond en kan in een n een hele aanplant of b opvreten. De zwarte l onder planten en bijt.

1595 — Zwangere vrou aten vroeger wat stijfse ze last hadden van branderig gevoel in maag en dat werd ver zaakt doordat de baby haren begonnen groeien.

1596 — Bij San Hosé, in buurt van de Saliña, zich een grot bevinden, men Kueba di Shon T noemde.

1597 — Als iemand klein kindje vasthou mag de moeder er niet spelen; er is gevaar v het boze oog.

1598 — Ezels worden gefokt onder meer om verkopen naar Coro, v de plantages.

1599 — Op de rand van Francisco in Rafé ziet 's avonds vaak een man ten. Dat is Francisco die zich daar verdron heeft, omdat hij aan klaagd werd vanwege tediefstal.

1600 — "Een ei van een akip, op Goede Vrijdag legd, moet je bewaren uit laten drogen. De inho wordt een hard bolle dat geraspt met bra een middel is tegen pijn

1601 — Aloë in water la trekken geeft bruine i maar is net als aloëvlekk op kleren, onuitwisbaa

1602 — "Op Bullenbaai oelt het van slangen. Als er een beetpakt en uittre kan hij niets meer. Hij rekt ook een hagedis die hij vangt. Een sla steekt schuin de weg ove

1603 — "Je neemt een s cementzak, schrijft daa de namen van je vijand steek die vol spelden begraaft het op goede v dag, precies om drie u Meer dan onkristelijk.

1604 — Met Kulebra Be wordt thans vooral de g vernements- b raafplaats aangeduid bij Kas Chiki. Het cafe daar heeft een groe slang boven zijn deur schilderd.

1605 — Weinig eetlust je genezen door iedere een hard ei te eten.

1606 — Tambulied: "M der vertelt allerwege haar dochter nog onsch dig is. Maar luister wat mensen zeggen: Die heeft al een ei gelegd. dat weet moeder niet? k nou!

1607 — Hij loopt dageli rond te preken, te pas en onpas; hij is Jehovage ge. Men noemt hem Al luja.

1608 — Als de matorívis in de plassen wat gro zijn geworden, eet men niet meer; ze smaken n modder en dienen slec als aas in de visfuik.

1609 — "De meeste mens die in januari of decemb geboren zijn, zijn niet bij ter intelligent. Eerlijk g zegd nog nooit op gelet.

1610 — Een deel van d IJzerstraat heet Anchi E riki Pikaflor, beide beke de figuren die er woonde

1611 — Als remedie teg een gezwel op de wan bindt men er een schil v een bakbanaan op.

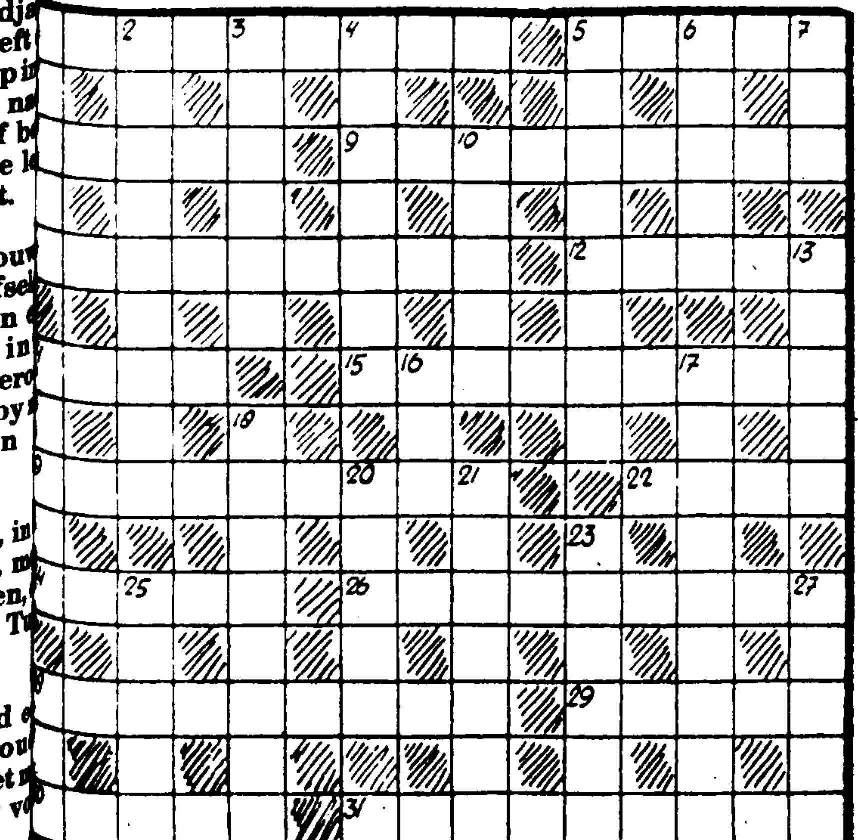
1612 — Minder beken plantennamen zijn: wa bosopata; jorojoro andere naam voor olei Boneiru; kusuwé; lel heet ook jerba di Ia of watadó.

1613 — "Ik bezit de ga van genezing. Mijn pati ten moeten wel geloven God. Meisjes en jon vrouwen knip ik de har af, want die doen de he sens broeien".

1614 — Een wilde regen noemt men een die valt een tijd, die normaal ge heel droog blijft.

PAUL BRENNEKER

Kruiswoordpuzzel

HORIZONTAAL: 1. Iemand, die samen met U duikt, geeft reden tot dankbaarheid; 5. Is het nodig een blik te werpen op de bovenkant?; 8. Mejuffrouw G doet veel aan gymnastiek; 9. Een liefkozing na de ring, A, bij de soldaten; 11. De geboorte van een kei is nabij; 12. In de streek ben 'k niet erop gaan; 14. In het hol zijt ge nauw bedorven; 15. Fototoestel voor de kleintjes? Daar zijn ze geborgen; 19. Dit is uw leest geweest voor de schoonmaak; 22. Als 'ie 't nog eens doet wordt 'ie een vogel; 24. Is er een idee voor ons allemaal?; 26. Een zeurzak is tussen plezier en dwaas in; 28. Met het leren van een volk leer je ook het binnenste; 29. Het eerste van de vorige is hieruit ontstaan; 30. Kan P er door kijken? Hij zal het proberen; 31. Zij delen het in stukjes, de bluffers.

VERTICAAL: 1. Mis, Elly, 't is zoet; 2. Een geweldig perpetuum mobile; 3. Minus de hal is het een flop; 4. Een boel op de gok doen in dit overzicht; 5. Zwaar weer maken door te vallen; 6. Volg de trein, dan komt U er; 7. Zo begint de telling; 10. Een sleep om te schrijven wordt zo eetbaar; 13. Zo te horen ligt mijn deel in Amerika in de boom; 14. Staat U in 't land met Uw bokkepruik!? 16. Binnen E woont een meisje; 17. Insectenwerk voor een grijpstuiver; 18. Schrijf op welke mensen een sigaret opsteken, want daar komen luchtjes aan; 20. Gek en niet weten waar U loopt; 21. U ziet geen lus, nietwaar?; 23. Een ris toespraken over een scheepsbedrijf; 25. Is A een ding dat zeer groot is? 27. Speeches zijn anders al genoeg afgestoken; 28. Leuk gebak.

UIT HET GROTE aantal inzendingen van deze Amigoe- kruiswoordpuzzel van verleden week is uiteindelijk als gelukkige winnaar van de weekprijs van 25 gulden getrokken:

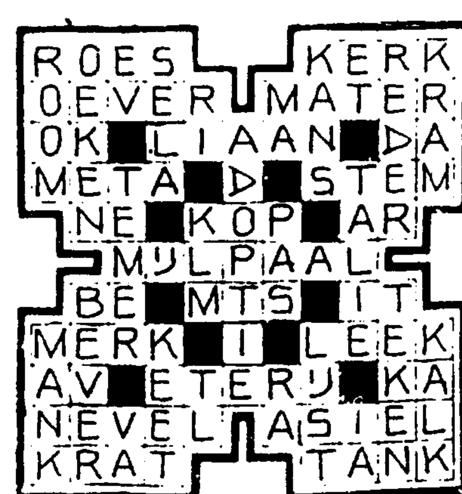
Danielito Koolman
Palm Beach 160
Aruba

De winnaar kan zijn prijs na identificatie afhalen op het kantoor van de Amigoe Aruba, Nassaustraat 110 (tijdens kantooruren).

Oplossingen moeten ingediend zijn vóóR donderdag 21 mei 1987 tien uur 's morgens en duidelijk op de enveloppe vermelden: KRUISWOORDPUZZEL.

Curaçao - P.O.B. 577; Aruba - Nassaustraat 110 en Bonaire - Kaya Gobernador Debrot 154, t.n.v. de heer Hubert Linkels.

DE GOEDE inzending had er aldus uit moeten zien:

Cuernica vijftig jaar later

Geen bommen, maar bloemen voor het Baskische stadje

MADRID — "De rode hordes hebben Guernica in vlammen doen opgaan en het stadje in een ruïne veranderd". Met die leugen probeerde generaal Franco vijftig jaar geleden de verantwoordelijkheid voor de vernietiging van het Baskische dorpje in de schoenen van de vijand te schuiven.

De werkelijkheid was echter anders. Niet de "rode hordes" — de Republikeinen die het wettige gezag trouw waren gebleven — maar de Duitse Luftwaffe legde op 26 april 1937 Guernica in de as. De luchtmacht dus van het opkomende Nazi- Duitsland, tijdens de Spaanse burgeroorlog een bondgenoot van onschatbare waarde voor de rechtse opstandelingen onder Franco.

Voor het stadje was de twijfelachtige eer weggelegd om de eerste plat- gebombardeerde "open stad" van de geschiedenis te worden. Van de negenduizend inwoners kwamen er meer dan duizend om het leven, tijdens de urenlange aanvallen van in totaal 43 Junkers, Heinkels en Messerschmidts van het beruchte Condor- legioen. Niet alleen hielpen de Nazi's in Spanje Franco aan de macht, ook beproefden ze nieuwe militaire technieken, die ze in de Tweede Wereldoorlog zouden toepassen.

EXPERIMENT

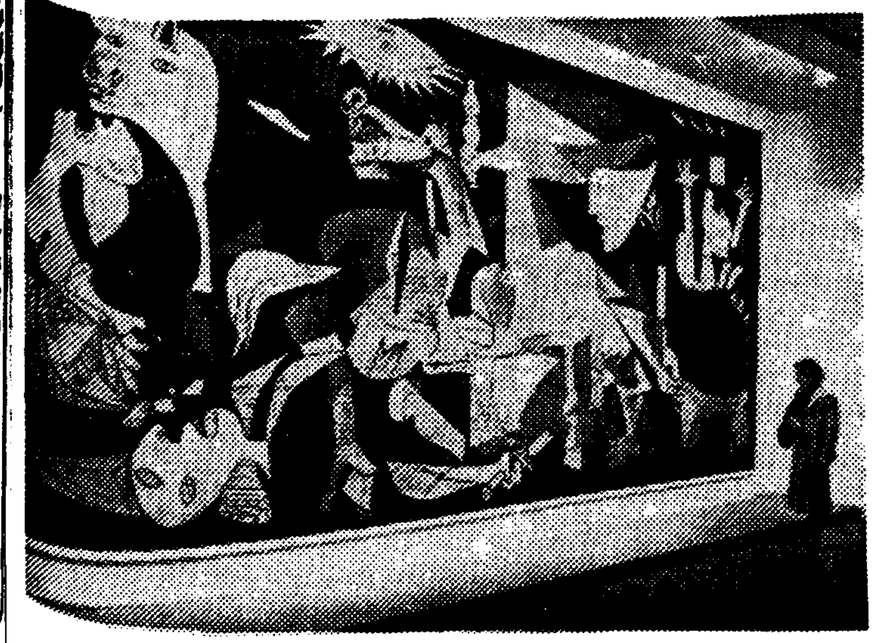
Guernica was zo'n experiment. Vijftig jaar later, wilde de Baskische bevolking het bombardement herdenken. Guernica is ondertussen wereldberoemd geworden door het meest bekende schilderij van Pablo Picasso, dat naar het dorp genoemd is. Voor de Basken had Guernica echter al vóór 26 april 1937 een speciale betekenis. In Guernica stond de "Heilige Eik", waar de Spaanse koningen in vroeger eeuwen zwoeren de politieke vrijheden en privileges van Vizcaya, één van de Baskische provincies, te eerbiedigen. Daarom kwam de klap van de vernietiging van Guernica dubbel hard aan.

Met het dorp werd een symbool van de Baskische hunkering naar autonomie en vrijheid vernietigd. Onder Franco was er veertig jaar lang geen sprake van autonomie of zelfs maar vrijheid, alleen van repressie. De Basken mochten zich zelfs niet in hun eigen taal uitdrukken. Na de dood van Franco is een nieuwe eik, geplaatst naast de dode stam van de oude, het symbool geworden van het herstel van de democratische rechten van het Baskische volk. Zoals bekend is er echter helaas nog steeds geen vrede in Baskenland. De verdeeldheid onder de nationalisten, de spanningen met de centrale regering in Madrid, maar vooral de laffe moorden van ETA zorgden dat er ook nu, vijftig jaar na de beestachtige bombardementen van de Luftwaffe, geen definitief einde is gekomen aan intolerantie en geweld.

OPERA

De huidige spanningen weerspiegelen zich in de onvriendelijke verhoudingen tussen verschillende comité's en officiële instanties, die allerlei evenementen organiseren om het bombardement te herdenken. Er is die dagen in ieder geval wel veel georganiseerd in en rond Guernica. Voor de herdenking is onder andere een opera gecomponeerd en een film gedraaid. Verder vlogen op 26 april opnieuw vliegtuigen over het nieuwe Guernica. Dit keer echter niet om bommen uit te strooien, maar bloemen. Wie weet wordt Guernica over niet al te lange tijd toch een symbool voor vrede en afschuw van geweld, zoals veel Basken graag zouden willen.
(Uit de Haagsche Courant)

..Picasso trachtte op zijn doek «Guernica» de totale verwording en verwarring van de moderne oorlog uit te beelden...

Francien Kerkmeer in het Instituto di Cultura Aruba

Foto: BUVO

OP HET MOMENT is in de expositiezaal van het Instituto di Cultura Aruba (ICA) een expositie te bezichtigen van de Nederlandse beeldhouwster / schilderes Francien Kerkmeer. Francien Kerkmeer woont al sinds enige tijd op Aruba en heeft al verschillende exposities in Nederland, West-Duitsland en België op haar naam staan. Door deze expositie van het ICA is een hernieuwde kennismaking met het werk van Francien Kerkmeer voor een breed Arubaans publiek mogelijk geworden.

De tentoongestelde collectie bestaat uit zeventien schilderijen (olieverf op doek) en vijf in brons gegoten beeldhouwwerken. Bij het binnenkomen merkt men meteen dat er een aparte sfeer in de expositiezaal hangt. De collectie ademt een eigen sfeer uit die men in deze streken niet vaak zal meemaken.

Een koele kleur blauw domineert het geheel sterk en geeft het werk iets afstandelijks. Op het eerste gezicht doen de schilderijen vrij realistisch aan, maar gaan nader bekeken toch verder dan de werkelijkheid. Hierdoor kan het werk het beste als surrealistisch omschreven worden. Voor diegenen, die graag kunst- historische vergelijkingen maken, heeft het werk (in dit geval de schilderijen, de beelden worden later besproken) iets van Picasso's "klassieke" vrouwfiguren (kleurgebruik en volumineuze lichamen), en iets van Dali's melancholieke, droomachtige scène's, die zich weliswaar voor je ogen afspelen, maar zich toch in een soort «twilight zone» bevinden.

Het uitgangspunt voor elk schilderij blijft constant: één, twee, of meerdere mensfiguren, die door middel van armen en benen als het ware door elkaar gevlochten schijnen. Vooral het lichamelijk contact is hier opvallend, terwijl de figuren toch diep in gedachten verzonken voor zich uitstaren, onbewust van het feit dat zij bekeken worden. Vaak zijn de anatomische regels van proportie en perspectief doorbroken en zijn verhoudingen scheefgetrokken. Lichaamsdelen veranderen van grootte, richting en kleur en worden hierdoor zelfstandige elementen in de compositie.

Bij een eerste confrontatie met deze collectie krijgt de toeschouwer een zeer homogene indruk van het geheel, in de zin van dat de werkstukken sterk op elkaar lijken. Een meer nauwkeurige bestudering laat echter enkele belangrijke verschillen voor wat betreft kleur, compositie en techniek zien, die demonstreren hoe het werk van de kunstenares zich ontwikkelt.

Het oudste schilderij ('83) laat een gebruik van vrij harde en vlakke primaire kleuren zien, die echter in het latere werk niet meer voorkomt. Dit latere werk ('84-'85) is qua kleur overwegend blauw en groen, gezien in een typisch Noordeuropees, diffuus licht. Vanaf '86 worden de zachte blauwen en groenen steeds meer vervangen door violet, rood, en, vooral in nr. 17 «Playing Hearts», aquablauw en geel. Warmere kleuren die, indien gewenst, aan een Caribisch invloed toegekend kunnen worden.

Droomwereld op doek

De behandeling van de oppervlakte- structuur van de mensfiguren ondergaat ook een verandering. Bij het latere werk wordt het gebruik van een soort spat- techniek veel sterker en meer gedurfd. Dit spatwerk gaat vaak over in zachte tonen die de rondingen van het lichaam aangeven. De compositie- wijze wordt deels eenvoudiger, deels abstracter. Het aantal lichamen per schilderij wordt minder, waardoor de vormen helderder, maar vooral ook beter afgewogen neergezet worden.

In de meeste schilderijen worden de figuren in een ruimte geplaatst, die alleen wordt aangegeven door middel van een horizontale lijn halverwege het doek. Deze lijn schept een ruimte, die het midden houdt tussen een lege kamer en een wijdse vlakte, zoals die alleen in een plat, Hollands polderlandschap voorkomen. Deze dualistische ruimte wordt in het meer recent werk soms geheel abstract, zodat men nog minder duidelijkheid heeft voor waar deze figuren zich eigenlijk bevinden.

Het werk van Francien Kerkmeer blijft echter vrij consequent. Het gaat over het scheppen van een gevoelige verhouding en harmonie zowel voor wat betreft de psychologische inhoud als voor wat betreft het zichtloze, uiterlijke beeld (compositie, vorm, lijn, kleur, enz.).

Dat dit evenwicht heel fragiel is, wordt duidelijk gemaakt door schilderij nr. 12 (zonder titel), waarbij het, in vergelijking met de andere schilderijen, niet lukt bovengenoemde beeld- elementen met succes te combineren. Hiermee wordt bewezen dat het werk van Francien op zijn best is als er op een specifieke manier (bijvoorbeeld verhouding onderwerp- doek, «close-up»- competitie enz.) gewerkt wordt.

De in brons gegoten beeldhouwwerken (vrouwenfiguren en paarden) in deze expositie spreken eigenlijk voor zich. In vergelijking met de schilderijen zijn het stuk voor stuk technisch perfect afgewerkte beelden, die heel direct en zonder twijfeling hun «statement» maken.

De figuren zijn vrij sterk geabstraheerd (overbodige vormen zijn weggelaten, verhoudingen veranderd, lijnen gestileerd, enz.), maar blijven toch duidelijk herkenbaar. Dat Francien Kerkmeer in de eerste plaats beeldhouwster is, is hier duidelijk te zien. De controle over het materiaal is groter, de beelden zijn helemaal af. Ze zijn echter met zoveel zekerheid gevormd en neergezet, dat de toeschouwer ze enkel nog met veel waardering kan bekijken, er is weinig ruimte voor eigen interpretatie overgebleven. Hoewel technisch op een hoger niveau, missen de beelden dat intrigerende, dat persoonlijke, en vooral ook dat eigene dat in de schilderijen te ontdekken valt.

STAN KUIPERI

FRANCIEN KERKMEER

Francien Kerkmeer / schilderijen en beeldhouwwerken Instituto di Cultura Aruba - tot en met 15 mei.

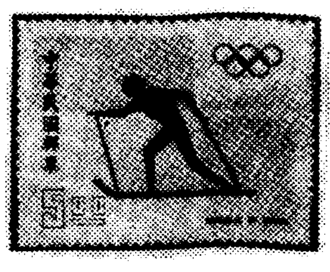
Postzegels

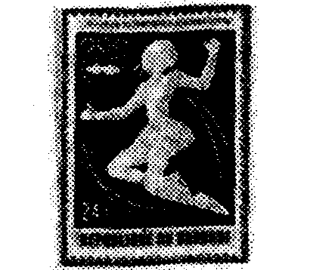
HET SINDS DE Tweede Wereldoorlog met een communistische regering gezegende Polen laat in 1956 voor het eerst van zich horen op Olympisch filatelie- gebied. Gedachtig het gezegde, dat de eerste klap een daalder waard is, gaat men nogal overdonderend van start. Een serie van zeven zegels van buitenissig formaat rolt van de persen. Op de zegel van 10 groszy ziet u een schermer, die naar zijn houding te oordelen zijn evenwicht volkomen kwijt is; op de 20 gr. een boksgala; op de 25 gr. een roeier; op de 40 gr. de drie- duizendmeter steeple- chase of wedstrijd met hindernissen; op de 60 gr. het speerwerpen; op de 1,55 zloty een vrouwelijke athleet bij het turnen en op de tweede zegel van 1,55 zloty het ver- springen voor dames.

De Sportkataloog van Henri Trachtenberg heeft het dan ook over een Pools soeveniervelletje, maar tot mijn spijt heb ik een dergelijk bloc nog nimmer kunnen ontdekken. Het eveneens van een communistisch regime genietende Roemenie meldt zich op 25 oktober 1956 aan met een Olympische serie van vijf zegels. Achtereenvolgens krijgt u in gestileerde vorm te aanschouwen: de Olympische toorts (20 bani); een waterpolo- er (55 b.); een schaatser (1 leu); een kanovaarder (1,55 lei) en een hoogspringer (1,75 lei).

Hoe ver deze stilering gaat, moge blijken uit het feit, dat de Scottkataloog op de zegel van 1 leu geen schaatser kan ontwaren, maar het figuurtje op deze zegel omschrijft als een turnster. Nu de satellieten Bulgarije, Hongarije, Polen en Roemenie hun zegje gedaan hebben met betrekking tot Cortina d'Ampezzo, Stockholm en Melbourne kan de Sovjetunie maar moeilijk achterblijven. Men wacht er wel mee tot 20 juli 1957, wanneer de Spelen reeds lang verleden tijd zijn, maar dan legt men ook een niet onaardige serie op tafel.

Op de eerste zegel van 20 kopeken gaat een met een paar machtig gespierde benen toegeruste dame zich aan speerwerpen bezondigen. Hoe dat in die houding van gekruiste benen moet gelukken, is mij een raadsel. De tweede zegel van 20 kopeken geeft een hardloper weer. De zegen van 25 kopeken biedt u een

brugturner in actie. Op de eerste zegel van 40 kopeken komt een bokswedstrijd aan bod en op het tweede exemplaar een voetbalduel. Op de zegel van 60 kopeken krijgt u dan tot slot een breedgeschouderde, krachtig gespierde gewichtsheffer volop in het vizier.

Met betrekking tot de VII- de Olympische Winterspelen en de XVI- de Olympische zomerspelen resten nu nog de verrichtingen van de post- administraties van San Marino, Saarland, Tjechoslowakije, Turkije en Joegoslavie. Van deze naties zijn het vooral de Posterijen van San Marino, die u weer eens een flinke deuk in uw hobbybudget bezorgen. De pret begint in dit miniatuurstaatje reeds op 26 juni 1955. Voor het eerst in de geschiedenis van San Marino vindt in juni 1956 in dit stadstaatje een internationale expositie van Olympische postzegels plaats. Om deze gebeurtenis wat meer bekendheid te geven en natuurlijk ook om er een aardige duit voor de stadskas aan over te houden, verschijnen er op bovengenoemde datum een tweetal luchtpostzegels, die door de tekst I MOSTRA INTERNAZ. FRANCOB. OLIMPICO GIUGNO en door de toegevoegde vijf ringen als Olympische zegels ge- etiketteerd worden, hoewel zij eigenlijk niets met de Olympische Spelen als zodanig te schaffen hebben. De beide afkortingen INTERNAZIONE en FRANCOBOLLO, voortkomende uit plaatsgebrek, pleiten niet bepaald voor de vindingrijkheid van de ontwerper. Over de beide zegels verder niets dan lof.

Op de 80 lires zeilt een hordenspecialist over zo'n obstakel en op de 120 lires ziet u een paar estafettelopers in actie. Het is evident duidelijk, het hemd is nu eenmaal nader dan de rok, dat de winterspelen van Cortina d'Ampezzo meer tot de verbeelding van de Sanmarinezen spraken, dan de sportduels in het veraf gelegen Melbourne. Zo kon het gebeuren, dat de Sanmarinese Olympische serie van 15 december 1955 zich geheel vastbeet in de wintersport. Achtereenvolgens kregen we toen te aanschouwen: een schaatser op de zegel van 1 lire; een ski- er (2 en 25 lires); een bobslede (3 en 50 lires); een ski- er tijdens een afdaling (4 lires); de ijshockeysport (5 en 100 lires) en een schoonrijdster op de zegel van 10 lires. Tot besluit een luchtpostzegel van 200 lires met een ski- springer als zegelbeeld.

M.ARVIS

(wordt vervolgd)

Geachte scribent
Voor onze woordkeus willen wij graag pagina 1765 ad.4 van de tiende druk van Van Dale als bewijsstuk overleggen.
Met groetjes...

Darling
I want to change our song just a little bit:
"I just wrote to say I love you..." Nothing's ever gonna change that.
L.

H.
Je had wel wat subtieler duidelijk kunnen maken dat je aan wat rust toe was. Je had dat niet hoeven bewijzen door je haar slap langs je hoofd te laten slieren.
Achterblijvers.

Bloemenman
Alles zonk in het niet bij jouw rozen. Ze waren prachtig. Dankjewel.
I.

Doortje,
lo que tienes que hacer es, tomar mas vitaminas sino.....
didi

Het opgeven van "Pakkerdjes", die respectievelijk vijf en tien gulden kosten, kan geschieden bij het redactie- secretariaat van de Amigoe. De Amigoe behoudt zich het recht voor de plaatsing van een "Pakkerdje" op basis van zijn inhoud te weigeren.

Het Olifantje

-door Nel Basilio-

[illegible]

Misschien als we goed zoeken...".

Het was maar goed, dat iedereen sliep. Wat zouden de mensen wel gedacht hebben van dat [illegible] olifantje op de weg! Met [illegible] op zijn kop op [illegible].

De volgende morgen was de [illegible] nog maar net op, of het was een [illegible] van jewelste in de [illegible]. "Heb je het al gehoord?" [illegible] vogels tegen elkaar. [illegible] en één [illegible] al- [illegible], "Ka- [illegible] olie- [illegible] gen ie- [illegible] en wil- [illegible] heel ge-

heb je ooit!" zei het geitje. En "wel heb je ooit", zei het nog een keer. Want het grote beest spuugde de blaadjes weer net zo uit. Hij vond ze niet lekker!

Het olifantje vond geen enkel blaadje lekker. Bij de ene struik

waren ze te zout, bij de andere te bitter en bij een derde te droog. En toen hij een cactus wilde proberen, prikte hij zich en joeg met zijn getrompetter alle dieren op de vlucht. "Wat nu?" vroeg kabouter Bri. "Ik geloof, dat je gelijk hebt", zuchtte het olifantje". Ik kan beter terug naar het schip gaan. Hier is geen olifanteneten". En even later liep het olifantje weer op de weg. Met drie kaboutertjes en vier en dertig vogeltjes op zijn kop en een hele stoet muisjes, konijntjes en geit-

jes achter hem aan. Maar deze keer hoefde hij niet zo ver te lopen, want Juan, zijn oppasser, was al op zoek naar hem en kwam met een grote truck over de weg aan rijden. Weg stoven de dieren. Drie parkietjes namen de kaboutertjes op hun rug en vlogen in de hoogste cactus, die ze zagen. "Ajooo!" trompetterde het olifantje. En toen vergat hij zijn nieuwe vriendjes, want in de truck lag een grote berg heerlijke blaadjes.

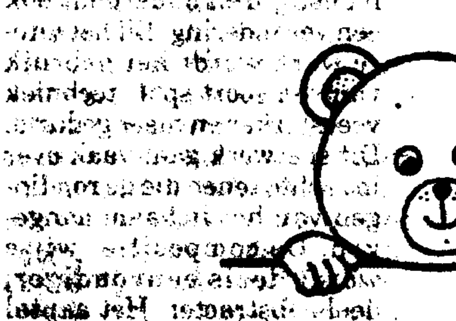
"Toch jammer, dat hij niet wat langer kon blijven", vond een konijntje. "Ik had hem zo graag met zijn andere staart willen zien eten". "En hier op de weg had hij best eens een beetje olie kunnen spuiten", knikte Moene. En daar moesten de kaboutertjes zo hard om lachen, dat hun buikjes ervan schudden!

[illegible]

"[illegible] ke struik", mekkerde een geitje. [illegible] "Wel

Wist je dat

Alle beren zijn gek op zoete hapjes. Ze zuigen aan suikerriet of klimmen in een boom met lekkere vruchten. Ze steken hun klauw in een bijennest in een holle boom. Of ze breken een bijenkorf open en likken met hun lange tong de honing én de insecten op. Ook al prikken de bijen in hun neus!

* * * * * * *

In de bergen van Bolivia, Colombia, Ecuador en Perú wonen indianenstammen, die sinaasappels, koffiebonen, bananen en coca verbouwen. Die coca verkopen ze [illegible] stad. Onder het [illegible] de [illegible] kauwen de vrouwen op een paar van die blaadjes. Door dat kauwen worden ze niet moe en voelen ze geen honger. Ze gebruiken deze indianen al eeuwenlang drugs!

* * * * * * *

Er was eens een herder [illegible] van [illegible]. Zijn schapen bleven maar grazen en kregen geen slaap. Hij vertelde dat aan monniken. Die maakten een drankje van [illegible] en bladeren van dezelfde struiken, die de schapen zo lekker vonden. En zo waar, ze vielen niet meer in slaap als ze 's nachts moesten bidden. Zo zou in Ethiopië ontdekt zijn, dat je van koffie wakker blijft.

* * * * * * *

Zonder water kan niemand leven. Elk [illegible] over de hele wereld meer dan 25.000 mensen dood, omdat er droogte in hun land heerst. Ze gaan niet alleen dood door gebrek aan water, maar ook omdat te weinig water allerlei infecties en ziekten veroorzaakt.

* * * * * * *

Verborgen woorden

HIERONDER VIND je tien zinnetjes. In elk zinnetje is een woord verborgen. Zoek maar eens goed:

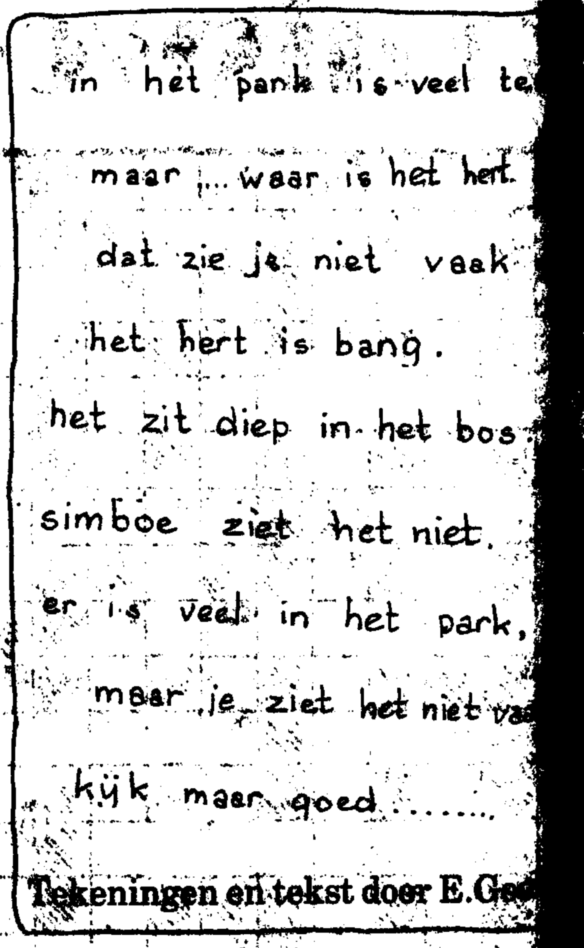
1. Ik heb rood haar, maar het kan me niet schelen.
2. [illegible]
3. Was lakens en slopen minstens een maal per week.
4. Speerwerpen is een leuk spel.
5. De hond kwispelt met zijn staart.
6. Het stro op het dak moet vernieuwd worden
7. Ik vind het erg jammer, zeshte moeder
8. [illegible] in dat winkeltje [illegible] hebt.
9. [illegible] een wesp in [illegible]
10. [illegible] van [illegible]

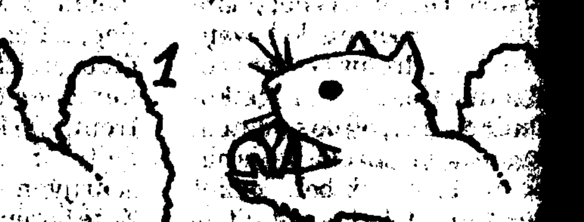
OPLOSSING Verborgen Woorden: [illegible]

Tekeningen en tekst door E.G[illegible]

1	2	3	4	5
2				
3				
4				
5				

1. werktuig om te vegen;
2. iemand van adel;
3. zelf;
4. sprookjesfiguren;
5. derde persoon enkelvoud van maken.

Puzzel van de week

ZIE VOOR oplossing en de winnaar de Kinderkrant over twee weken. Stuur je oplossing vóór 27 mei 1987 naar de Amigoe (Scherpenheuvel [illegible] of P.O.Box 577; Aruba: [illegible]; Bonaire: [illegible] Linkels, P.O.Box 122, Bonaire) en zet op de enveloppe: KINDERPUZZEL.

Winnares van de week is:

Valerie Canhigh

Zij heeft er een aardig briefje bij geschreven: Beste Tante Nel, Ik ben Valerie Canhigh. Ik ben goed en U. Hier zend ik mijn oplossing van de puzzel van [illegible] mei 1987. Ik hoop dat het goed is. Groetjes. Valerie

Lieve Valerie, bedankt voor je briefje. Met mij is ook alles goed. Groeten van Tante Nel.

P.S. Volgende keer moet [illegible]

DE EEKHOORN-TWEELING

1 2 3

[illegible] Welke?

OPLOSSING [illegible]

Mopjes

[illegible]

Wat is dit, welk woord hier staat?

Vruchten

[illegible]

KUN JE TELLEN?

[illegible] tekening. Hoeveel ballen zonder tekening [illegible]

Twee landen, twee steden: een wereld van verschil

Derde wereld: alleen stad biedt nog kans op werk

AMSTERDAM — Twee landen, twee steden en een wereld van verschil: Quito en Djakarta. De een, een statige neokoloniale hoofdstad waar een koude wind de hoge ligging (2.700 meter boven zeeniveau) verraadt. De ander, een chaotische broeierige havenstad aan de Javazee.

Maar beide steden staan voor hoop en kans op een beter leven voor de honderdduizenden boeren, die jaarlijks besluiten hun huis op het platteland achter te laten en hun geluk in de stad te beproeven. Een bestaan in een hut van bordkarton, afvalhout met een dak van golfplaat of plastic zeil zonder sanitaire voorzieningen, electriciteit of water schrikt weinigen af.

SLOPPEN

De Indonesische auteur Pramoedya Anta Toer noemde dertig jaar geleden Djakarta reeds „de droom bedacht in de provincies". Djakarta is met zijn zeven miljoen inwoners een van de grootste steden ter wereld. De afgelopen dertig jaar verdubbelde de bevolking. Demografen hebben uitgerekend dat Djakarta tegen het jaar 2005 vermoedelijk zeventien miljoen inwoners telt.

De stad telt vele sloppenwijken. Het verkeer is een chaos; scholen en ziekenhuizen zijn een onbetaalbare luxe voor wie geen inkomen heeft. Zoals in elke grote stad, waar overleven een dagelijkse strijd is, zijn roofovervallen en diefstallen aan de orde van de dag.

PROVINCIAALS

Quito met net één miljoen inwoners is in vergelijking daarmee een provinciaals stadje. De uittocht in het dunner bevolkte Andesland, dat ongeveer negen miljoen inwoners telt, is trager op gang gekomen. Quito en de drukkere havenstad Guayaquil zijn de enige steden van belang.

Sinds enige tijd maakt de Ecuadoraanse regering zich zorgen over de bevolkings- explosie in de twee steden. Uit een recent bevolkings- onderzoek van het Centrum voor Bevolkings- onderzoek en Verantwoordelijk Ouderschap bleek dat meer dan één op de vier inwoners van Quito afkomstig is uit een van de aangrenzende Andes- provincies en hoogstens enkele jaren in de hoofdstad woont. In Guayaquil bleek een op de vijf recent te zijn verhuisd van platteland naar de stad.

MOTIEVEN

è Magdalena Torres ondervroeg een aantal nieuwkomers over hun vertrek. Opmerkelijk genoeg repten weinigen over de magische aantrekkings- kracht van de stad. Velen zeiden met **grote** moeite hun dorp te hebben **achtergelaten**. Droogte, overstromingen, geen werk of te weinig werk noopten hen tot vertrek.

Een ander onderzoek, dat de katholieke universiteit van Quito verrichtte in drie indianendorpjes in het noordelijk deel van de Andes, bevestigt de indruk dat de provincialen vooral om economische motieven vertrekken. Biedt het dorp meer mogelijkheden om geld te verdienen of is de landbouwgrond van betere kwaliteit, dan is de uittocht geringer. De onderzoekers noemden het vertrek "de overlevingsstrategie van boeren".

VROUWEN

Torres constateerde nog een opmerkelijk feit. Anders dan bij gastarbeid in Nederland of trekarbeid in de grensstreken zijn het in Ecuador vooral vrouwen, die wegtrekken om elders werk te zoeken. De meesten zijn jong en proberen aan de kost te komen als dienstmeisje of met venten.

Overigens is de verhuizing lang niet altijd definitief. Een **boer**, die een akker bezit in het dorp, keert vaak terug als het weer gunstig is en een goede oogst tot mogelijkheden hoort. José Amadeo Calo is een oudere boer uit Chambapangfo, ongeveer 90 km ten zuiden van de hoofdstad. Zijn dorp is bijna helemaal vergrijsd. De jongeren trokken weg naar Guayaquil of Quito. Maar hij weet: "Sommigen komen iedere week of maand weer even terug".

Regelmatig bezoek is moeilijker voor migranten uit Lojas, een provincie die grenst aan Peru op meer dan een dag met de bus reizen van Quito. Deze streek is bijna letterlijk leeggelopen. Onbewoonde huizen staan in een landschap van kale heuvels met hier en daar een rots. Sinds 1950 neemt de bevolking in dit gebied af. Eind jaren zestig kampte Lojas met grote droogte en toen trokken duizenden tegelijk weg.

HANDIG

Wie in Djakarta zijn oor te luister legt bij migranten hoort voor een deel dezelfde verhalen als in Quito. Een arbeider in de Indonesische hoofdstad verdient vier dollar per dag, terwijl hetzelfde werk 40 km buiten de stad net de helft opbrengt. Wie handig is, verdient links en rechts wel wat. Inkomen en werk, dat zijn de drijfveren van de meeste nieuwkomers.

Chauffeur Ujang woonde op West-Java in de buurt van Bandung. Tien jaar geleden vestigde de dertiger zich in Djakarta. Hij begon als taxichauffeur, maar heeft nu een vaste baan bij een auto- verhuurbedrijf waar hij zo'n vijftig dollar in de week verdient. Een huis heeft hij niet. Dat kon er niet van af. Hij slaapt in de auto, geeft per dag één tot anderhalve dollar uit aan eten en heeft zijn kleren in een kast op de zaak liggen. Zijn vrouw en drie kinderen bleven achter. Hij bezoekt ze iedere weekeinde. "Ik ben nooit naar school gegaan. Maar mijn kinderen kunnen nu wel. Hun leven zal anders zijn. Djakarta is onze enige hoop".

TE WEINIG LAND

Anders dan in de Ecuadoraanse bergen is de bodem op Java, waar veel van de migranten in Djakarta vandaan komen, wel vruchtbaar. Meer dan zestig procent van de grond wordt verbouwd. Er is echter te weinig land. Indonesië telt 13.000 eilanden, maar 100 van de 165 miljoen inwoners wonen op Java, waar Djakarta ligt.

In Ecuador gelooft de regering dat het probleem van de uitdijende sloppenwijken het best bestreden kan worden door het te voorkomen. Carmen Cumbicus, voorzitster van de vrouwen- organisatie van Lojas, noemt alternatieve werkgelegenheid in haar provincie een prioriteit. Kleine bedrijven moeten de inwoners in staat stellen op andere wijze hun inkomen te verdienen als de oogsten mislukken. Torres vindt dat er meer hulp moet worden gegeven aan boeren. In de streken, die vaak met een tekort aan water zitten, moeten gewassen worden geïntroduceerd, die goed tegen droogte kunnen. Dat plus een verbetering van de infrastructuur, van wegen tot de aanleg van electriciteit, zou de noodzaak van vertrek wegnemen.

(Uit De Gelderlander)

Minister Arbeid in Ecuador treedt af

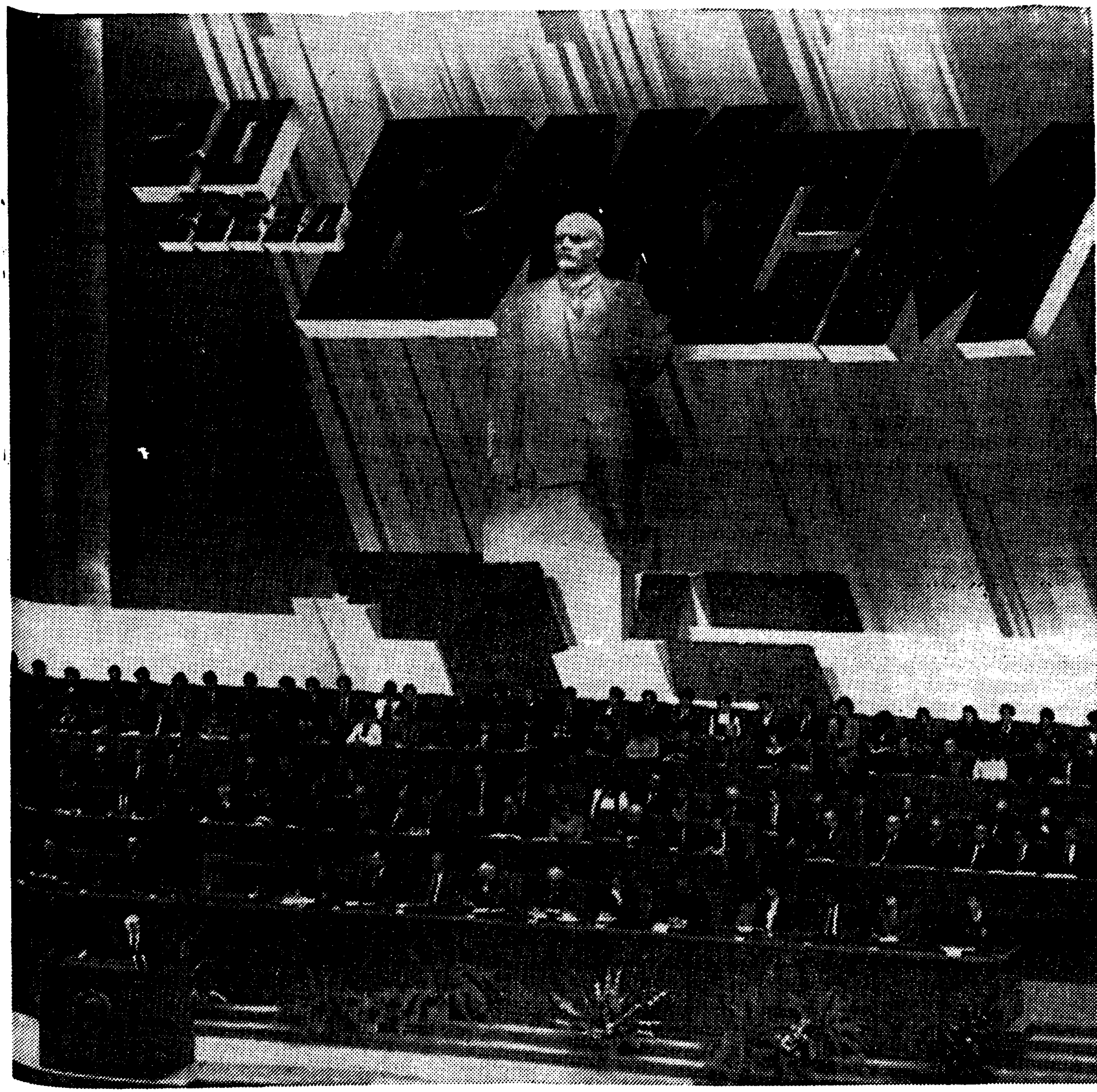
QUITO — De minister van Arbeid Jorge Egas Pena van Ecuador heeft zijn ontslag als zodanig aangeboden. President Leon Feberes Cordero heeft het onmiddellijk aanvaard. Esas Pena heeft deze post 21 maanden vervuld. Hij zei dat hij zich weer wil gaan wijden aan zijn particuliere bezigheden. Hij bleek al een paar maanden geleden zijn ontslag te hebben aangeboden, maar toen werd het geweigerd.

...huizen van paupers in Djakarta...

Niemand meer trots op leden-bestand van ruim veertig miljoen

Komsomol voor Sovjet-jeugd een versufte papier-winkel

...de twintigste algemene vergadering van de Komsomol in een kubus van staal en glas...

UIT HET CONGRESPALEIS van het Kremlin, een moderne kubus van glas en staal temidden van de eeuwenoude praalhanserij van het goudgekoepelde machtscentrum in de Sovjet-hoofdstad, klinkt gescandeerd applaus.

Zojuist heeft de afgevaardigde van Nicaragua zijn bewondering voor de avant- gardistische rol van de USSR in de wereldpolitiek niet onder stoelen of banken gestoken maar, integendeel, als een soort geloofsbrief vanaf de katheder op pathetische wijze de welgevulde zaal ingeslingerd.

En je kunt de Russische jeugd veel verwijten, maar niet dat zij niet zou weten wanneer een spontane ovatie op haar plaats is. Dat althans geldt voor de leden van de Komsomol, de jeugdbeweging van de Communistische partij van de Sovjetunie, die in Moskou bijeen was voor de twintigste algemene vergadering sinds haar oprichting in 1918.

Zo'n zesduizend «Komsomoltsy», merendeels jonger dan 25 jaar, zijn voor deze topgebeurtenis in Moskou verzameld en ondergebracht in gigantische hotels als Moskva en Rossija. Voor een deel van de afgevaardigden is het de eerste keer dat zij in hun centrale hoofdstad komen en dat verklaart de wat houterige manier waarop menig vertegenwoordiger van een Aziatisch of Siberisch buitengewest, de vingers binnenwaarts om de manchetten van het nette, stijfgeperste boerenpak geklemd, zich tijdens de pauzes langs de welvoorziene buffetten van het Kremlin beweegt.

SPROOKJESSTAD

Voor deze jonge mensen, die deze excursie uitsluitend aan hun voorbeeldige partijgetrouw gedrag te danken hebben, is Moskou een sprookjesstad waar alles te krijgen is en is partijleider Michail Gorbatsjov een wezen van een hogere orde.

De boodschap, die Misja de Hervormer op de tweede dag van het congres voor de Komsomoltop had, luidde intussen, dat de jeugd de creatieve kracht van de revolutionaire vernieuwing in het land moet zijn, maar dat er evenwel ook in de kringen van de Komsomol nog tegenstanders van de perestrojka te vinden zijn.

Dat is nog maar zwak uitgedrukt, vinden jonge Sovjet- burgers, die ik over dit onderwerp sprak. Ze wijzen erop, dat de Komsomol tot een versufte papierwinkel is gedegenereerd, die hoegenaamd niets meer tot stand kan brengen voor de jeugd. "En dat komt doordat de Komsomol- leiders hun werkzaamheden in de eerste plaats als een onderdeel van hun carrière- planning zien", vertelt Irina, een systeemanaliste, die zo zeer op de totaal passieve Komsomol en haar woonplaats Moermansk is afgeknapt dat zij haar oorspronkelijke ambities om partijlid te worden heeft opgegeven.

Joeri, een jonge technofiel met een buitensporige belangstelling voor alles wat met computers te maken heeft, meldde dat de Komsomol niet thuis gaf toen hij met enkele medefreaks de steun van deze organisatie inriep bij het verkrijgen van een computerclub- ruimte.

Het valt te begrijpen dat tegen de achtergrond van dit soort verhalen van de bedoelde rol van de Komsomol, namelijk leiding geven aan de ideologische opvoeding van de jeugd in de Sovjetunie, weinig meer terecht komt en dat wantrouwen en onverschilligheid ten aanzien van de Komsomol onder de Sovjet- jeugd zijn gaan overheersen. En dat niet alleen onder dat deel zich sowieso tegen de Sovjet- instanties afzet en zich tot het rijke, swingende Westen aangetrokken voelt en die voorkeur in kleding en gedrag duidelijk maakt.

Ook de goedwillende boerenjongen of fabrieks- arbeider, die niet per se iets aan zijn Sovjetidentiteit wil veranderen en die in principe ontvankelijk voor Komsomol- activiteiten zou kunnen zijn, blijkt teleurgesteld en klaagt dat deze organisatie haar autoriteit kwijt is geraakt. "Hoe kan het ook anders", meent Joeri, "als er in de Komsomol- besturen overal veertigers en nog oudere functionarissen zitten, die schaamteloos een Komsomol- carrière tot aan hun pensioen ambiëren".

Het is duidelijk, dat Gorbatsjov deze dreigende teloorgang van de dynamische voorgoede in zijn perestrojka- offensief een halt wil toeroepen. Een essentiële vraag hierbij is, of de Komsomol niet beter terug zou moeten worden gebracht tot de sterk gemotiveerde, strak georganiseerde jongeren- elite, die zij ooit was.

PAPIEREN LEDEN

Nu dwalen er 40.856.636 Komsomol- leden rond, een wanstaltig aantal waar bijna niemand meer trots op is, omdat er openlijk wordt toegeven dat het merendeel papieren leden betreft, jongelui die voor alle zekerheid zich hebben opgegeven (vaak omdat toelating tot de universiteit via de Komsomol gemakkelijker gaat), maar die tot niet veel meer inspanning dan het betalen van hun contributie bereid zijn. "Het is eigenlijk zo, dat het niet lid worden meer activiteiten van je eist", vat Joeri samen, "en bovendien nodeloos gevaarlijk is, omdat je dan lastige vragen van de partij kunt krijgen".

De beslissing over de eventuele verscherping van de toelatings- normen zou echter niet makkelijk genomen worden, omdat Gorbatsjov aan de andere kant ook niet het risico wil lopen dat hij in één keer de greep op miljoenen jongeren zal verliezen als de Komsomol tot eengesloten partij- organisatie wordt omgebouwd. Vandaar dat er vooralsnog gestreefd wordt naar een kosmetische operatie, die de Komsomol aantrekkelijker voor de jeugd moet maken.

ROCK-FESTIVAL

Er kwam begin april een rockfestival, dat door de Partij krachtig in de aandacht van de jongeren wordt aanbevolen, een vreemd fenomeen in dit land waar een paar jaar geleden de risico's van de heavy metal-armband of het okselloze shirt nog aanzienlijk waren. Er wordt ook op gebied van de beeldende kunst veel meer dan vroeger toegelaten, zoals tijdens dit Komsomol- congres te zien is in de manege, vlak bij het Rode Plein, waar tientallen Komsomolschilders hun werk exposeren.

PARTIJMASKER

Maar na dit softe gezicht bestaat er nog steeds het ingestanste plechtstatige partijmasker oude stijl dat de Komsomol, als het moet, ook kan dragen. In het Congrespaleis van het Kremlin zelf valt het goed waar te nemen aan de expositie die daar gehouden wordt en die onder meer de partijboekjes van vijf bij Tsjernobyl omgekomen brandweerlieden bevat.

Terwijl iedereen weet dat deze 20-jarigen uit onbekendheid met de stralings- gevaren onbeschut het bluswerk ter hand hebben genomen als het ware het een gewone pompiersklus, tot ze kotsend en bloedspuwend als eerste stralings- slachtoffers naar hun doodskist konden worden afgevoerd, wordt dit vijftal als waarachtige helden thans ten voorbeeld aan de jeugdige afgevaardigden gesteld. Boven de door rode anjers gedekte vitrine met hun partijboekjes hangt de tekst «In het leven is er altijd plaats voor een heldendaad», een aankondiging die dit soort moeilijk anders geduid kan worden dan een lugubere waarschuwing, dat de volgende keer door de stommiteiten van incompetente autoriteiten wederom nodeloos jonge levens afgebroken zullen worden.

KRITIEK

Het karakter van dit twintigste Komsomol- congres voorkomt uiteraard, dat de tegen dit soort partij- vriendelijke hageofrafieën wordt geprotesteerd. Er is wel veel kritiek, maar die is in hoofdzaak constructief, dat wil zeggen op de werkelijke invoering van de perestrojka gericht en in elk geval door de partij zelf goedgekeurd. Alles moet sneller en efficiënter en doelbewuster, met minder papierrommel. En iedereen is het daarover eens.

Dus nu: geen woorden, maar daden. Om dat te onderstrepen werd een zogenaamde «soebbotnik» gehouden, een vrijwillige werkdag op zaterdag waar alle burgers en alle gedelegeerden aan het Komsomolcongres in het bijzonder aan meededen. Met schoppen en harken is men over heel Moskou uitgezwermd om de winterrommel in de parken en op de pleinen op te ruimen. De soebbotnik bestaat al zo lang als de Sovjetunie zelf en iedereen baalt er vreselijk van en probeert zich op alle mogelijke manieren te drukken. Of dat in het kader van de perestrojka opeens anders zal zijn, wordt ernstig betwijfeld.

(Uit de Haagsche Courant)

Dienaar van God en de mensen

UIT EIGEN WIL wens je deel te gaan uitmaken van de orde van het diakonaat. Je moet daarbij wel rekening houden, dat je deze bediening ten uitvoer moet leggen met handhaving van je celibataire leven. Zo hield mgr. Wim Ellis overeenkomstig het formulier bij de diakenwijding van de kandidaat in de kerk van Santa Maria. Voor hem lag op dat ogenblik geknield broeder Flavianus van Riel. Aandachtig luisterde de goed gevulde kerk naar de vragen en antwoorden tussen bisschop en wijdeling, naar de uiteenzetting van de bisschop van welke het voor velen moeilijk zou maken zich aan te melden als ambtsdrager. Zo las de bisschop onder meer voor: "Want het celibaat zal een stimulans voor je pastorale liefde zijn en een bijzondere bron van apostolische vruchtbaarheid in de wereld. Door middel van je celibaat zal het je gemakkelijk vallen je zelf meer toe te wijden, met heel je hart, aan de dienst van God en van die der mensen en met een nog groter gemak zal het je in staat stellen de bedienaar te zijn van een hergeboorte van de mens tot een bovennatuurlijk leven".

aan nog veel meer ambtsdragers, bedienaren van het woord. En daarbij gaan de gedachten uit vooral naar eigen priesters en eigen religieuzen, die de fakkel van het geloofs- verkondiging moeten overnemen van de voor een groot deel uit buitenlanders bestaande clerus. Broeder Flavanius moge dan wel in het buitenland zijn geboren, zijn naam is zo nauw verbonden aan Santa Maria, het onderwijs, het buurtcentrum en nu het pastorale werk in deze wijk, dat hij beschouwd kan worden als man van Santa Maria.

wat dit ambt in feite inhoudt en samen riep men op dit belangrijke ogenblik in het leven van deze broeder alle heiligen te hulp, terwijl broeder Flavianus plat ter aarde neerlag en dit alles als het ware over zich heen moest laten gaan.

De wijding zelf omvat ook het geven van het boek met de Blijde boodschap, de bijbel aan de wijdeling en van de stola, terwijl de plechtigheid zijn hoogtepunt krijgt in het opleggen van de handen op de wijdeling (zie foto's).

Het formulier van de wijding geeft aan waarom de hiërarchie in de katholieke kerk het celibaat zo belangrijk vindt. Het is een opdracht welke heden ten dage vaak ter discussie staat en

Diaken zijn is brenger zijn van de Blijde boodschap. Hij moet de bisschop bijstaan als de bedienaar van het woord, van het altaar en van de werken van liefde. Hij moet een dienaar zijn van alle mensen. Hij zal het woord van God mogen verkondigen, voor mogen gaan in openbaar gebed en bij het toedienen van de doop, assisteren bij de inzegening van het huwelijk en bij het brengen van de heilige communnie aan de stervenden en de uitvaart verzorgen na het overlijden van een gelovige. Hij staat daarmee in de rij van de diakens, zoals die voor het eerst door de apostelen werden aangesteld als hun naaste medewerkers.

In de katholieke kerk van de Antillen en Aruba is er behoefte

Bij zijn wijding werd gebeden voor meer roepingen gezien "de misère waarin het Antilliaanse volk leeft wegens het gebrek aan boodschappers om de zending van Jezus te vervullen". Gebeden werd voor "Uw geest onze jongeren Uw roep mogen accepteren en gaan werken in Uw dienst".

Deze zondag wordt voor dit doel speciaal gebeden in het bisdom dat Aruba en de Antillen omvat. Dit gebeurt met het vaste vertrouwen, dat er jongelui en ouderen zich zullen melden voor het werk in de "wijngaarde des Heren". Daartoe is wel kracht en doorzettings- vermogen vereist, maar het zal gebeuren met "zekerheid van de verrijzenis".

Paus wilde geen hinderpaal opwerpen in gesprek met protestantse christenen

Kard. Ratzinger: Maria encycliek vooral bijbels

VATICAANSTAD — "Als de Rooms- katholieke kerk stelt dat het menselijk embryo moet worden gezien als een menselijk wezen, spreekt zij daarmee niet uitdrukkelijk uit dat de foetus vanaf de ontvangenis een ziel heeft". Dit verklaarde de prefect van de congregatie voor de Geloofsleer, kardinaal Joseph Ratzinger, in een vraaggesprek voor Radio Vaticaan. Aanleiding vormde het op 10 maart gepubliceerde document van deze congregatie «Instructie over eerbied voor het menselijk leven in zijn ontstaan en over de waardigheid van de voortplanting». Daarin veroordeelt het Vaticaan elk kunstmatig ouderschap en het experimenteren met de menselijke vrucht.

De kardinaal speelde de bal terug op de andere speelhelft met de opmerking, dat anderen nu maar moeten bewijzen dat de menselijke vrucht geen menselijk wezen is. In elk geval houdt het document staande, dat zelfs er sprake is van een niet- levensvatbare vrucht, het embryo met evenveel eerbied moet worden behandeld als elk ander menselijk wezen.

Het vraagstuk van de inplanting van de ziel in een mens en de menselijke persoon wordt in toenemende mate door theologen in beschouwing genomen, omdat de morele status van het embryo daarmee rechtstreeks te maken heeft. Deze "morele status" vormt evenzeer de grondslag van de onvoorwaardelijke afwijzing van abortus in elk stadium van de ontwikkeling van de menselijke vrucht, als van elk experiment daarmee. Doch in tegenstelling tot wat algemeen wordt gedacht heeft de Rooms- katholieke kerk nooit definitief uitgesproken, dat de menselijke vrucht onmiddellijk is bezield, dus vanaf het ogenblik van de conceptie.

Naar de kardinaal verklaarde kan de wetenschap geen "kwalitatieve sprongen" aanwijzen in de ontwikkeling van het embryo: "Reeds in de zygote is de biologische identiteit van een nieuw menselijk individu vastgelegd". Met zygote wordt het samensmelten bedoeld van de gameten, de voorplantings- cellen. Naar kardinaal Ratzinger opmerkte, is het de taak van filosofen, niet van de wetenschap, vast te stellen of een embryo een bezield wezen is of niet. Het te berde brengen van het vraagstuk in de vorm van een vraagstelling betekent niet dat de oplossing voorhanden is, "maar er bestaat althans een goede kans dat het zover komt", aldus de kardinaal. In zijn in 1984 verschenen boek «Bio-ethiek en geloof» spreekt de Britse moraal- theoloog pater John Mahoney S.J. als zijn mening uit, dat het "nogal onwaarschijnlijk" lijkt dat er al van bezieling sprake kan zijn op het moment van de ontvangenis. De kerkelijke goedkeuring, die aanvankelijk dit boek ten deel viel, werd later weer ingetrokken, gedeeltelijk omdat "de morele status van de menselijke vrucht-inwording" daarbij aan de orde is, aldus een verklaring van het aartsbisdom Westminister. Pater Mahoney had zijn oordeel gebaseerd op de jongste uitkomsten van wetenschappelijk onderzoek, klonen en het samenklonteren van embryo's daarbij begrepen. Volgens de bio-medische wetenschap kan tot veertien dagen na de conceptie een menselijk embryo zich nog delen of kunnen twee embryo's tot één samenklonteren, aldus pater Mahoney. Naar zijn opvatting is toch "enige biologische stabiliteit in het organisme essentieel voor het vast komen te staan van zijn individualiteit".

Zijn ordegenoot Bartholonew Kiely, docent psychologie en moraal- theologie van de Gregoriana- universiteit te Rome, vindt de door pater Mahoney aangedragen argumenten "ver gezocht". Naar pater Kiley staande houdt bewijzen genetische studies dat het embryo genetisch gezien compleet is vanaf de ontvangenis. Het klonen kan volgens hem worden gezien als een "aseksuele menselijke reproductie", waarbij sprake is van het tot stand komen van een nieuw menselijk wezen vanuit een bestaand, "maar daarbij is niet uitdrukkelijk de persoonlijkheid van elk daarvan aan de orde". Wat het samenklonteren van embryo's betreft verklaart pater Kiely, dat daarvan slechts sprake is onder laboratorium- omstandigheden, dus na menselijk ingrijpen. Dat proces is derhalve "hoogst onnatuurlijk".

Het grote probleem waarvoor de theologen staan, die niet aannemen dat op het moment van de ontvangenis tegelijk de menselijke ziel wordt ingeplant, is het eens te worden over de vraag wanneer dit dan wel het geval is. Er zijn er die ertoe neigen de inplanting van de bevruchte eicel in de baarmoeder als dat ogenblik te beschouwen, dus ongeveer veertien dagen na de ontvangenis. Anderen voelen meer voor de periode waarin de hersenschors tot ontwikkeling komt, zodat de bezieling in dat geval moet worden gezocht in de periode 25 tot veertig dagen na de conceptie.

Dat de eenmaal ingeplante menselijke ziel onsterfelijk is, werd pas uitgesproken door het concilie van Lateranen in 1513. Dit wijsgerig gerichte begrip is sindsdien gangbaar geworden zowel in de Room- katholieke als de protestantse theologie. De ziel wordt daarbij opgevat als een wezenlijk deel van de menselijke persoonlijkheid, dat na het sterven zelfstandig blijft voortbestaan. Na het oordeel tot zaligheid of verdoeming wordt, in deze christelijke opvatting, aan het eind der tijden de ziel met het lichaam herenigd in de opstanding, analoog aan de verrijzenis van Jezus na de kruisiging. Daarna is sprake van een "verheerlijkt lichaam".

Er bestaan verbanden tussen het oud-Griekse denken en de christelijke opvatting over de ziel. Sinds Plato wordt in de Griekse filosofie de ziel eveneens gezien als een immateriële substantie, onafhankelijk van het lichaam en onsterfelijk. In zijn werk «De Anima» heeft Aristoteles dit nader uitgewerkt, waarbij de mens wordt onderscheiden in lichaam, ziel en geest. In het christelijk denken kwam de vormgeving van dit beginsel tot een voorlopige afsluiting bij Thomas van Aquino, die de ziel zag als "wezensvorm" van het menselijk lichaam, echter met een eigen geestelijke zelfstandigheid.

Joseph Ratzinger

Moeder Teresa moet buitenlandse reis afzeggen

TOKIO — Moeder Teresa heeft haar bezoek aan Japan afgezegd. In verband met haar gezondheid heeft zij een reis langs in totaal zes landen moeten uitstellen. De 76-jarige religieuze die de Nobelprijs voor de vrede heeft gewonnen in 1979 en verschillende andere internationale prijzen is bekend voor haar inzet voor de vergeten en verwaarloosde mens. Zij begon met de zorg voor de tientallen mensen die in Calcutta op straat dreigden te moeten overlijden. Zij zorgde voor een onderdak en ook voor begeleiding in de vorm van een door haar opgerichte congregatie. In talrijke landen zijn er nu zulke huizen. In de Verenigde Staten heeft zij onder meer de zorg voor gevangen zittende AIDS- patienten op zich genomen om hen de gelegenheid te bieden als vrij mens te kunnen sterven. Het was haar bedoeling geweest bezoeken af te leggen in Japan, Zuid Korea, Taiwan, de Filipijnen, Singapore en Australie.

Kard. Ratzinger: niet bekend wanneer mens een ziel krijgt

Morele status van embryo hangt rechtstreeks samen met vraagstuk inplanting van de ziel

VATICAANSTAD — De prefect van de Vaticaanse congregatie voor de Geloofsleer, kardinaal Joseph Ratzinger, is ervan overtuigd dat de nieuwe Maria- encycliek van paus Johannes Paulus II geen hinderpaal zal opwerpen in het gesprek met protestantse Christenen, "aangezien de encycliek volkomen bijbels is". Naar overtuiging van de kardinaal zullen "onze Evangelische vrienden hierin veel interessant materiaal aantreffen".

Op de persconferentie verklaarde de prefect dat de in deze tekst ontwikkelde gedachten uit de Heilige Schrift stammen, terwijl de paus zich over ter discussie staande begrippen als het middelaarschap van Maria uit op een "zo bijbelse en menselijke wijze", dat hij daarmee aansluiting vindt bij het gemeenschappelijk denken van de gangse Christenheid. Met het Mariajaar wil de paus "de tekenen des tijds interpreteren in het licht van het geloof" en tegelijk aanwijzingen geven voor de weg die de kerk en mensheid hebben te volgen, aldus de kardinaal over de encycliek «Redemptoris Mater».

Op een algemene audiëntie sprak paus Johannes Paulus II de verwachting uit, dat zijn encycliek de "nauwe band" tussen Maria en haar zoon Jezus Christus en ook met de kerk" in het licht zal stellen. Ten overstaan van 20.000 pelgrims en bezoekers uit alle delen der wereld sprak hij de hoop uit, dat zijn zendbrief ertoe zal bijdragen dat een "nieuwe liefde tot de Heer en zijn moeder Maria, maar ook voor zijn kerk op haar pelgrimstocht door de vreugden en angsten van onze dagen", zich ontvouwt.

Johannes Paulus II heeft voor zijn pauselijk wapen de letter M van Maria gekozen, met de lijfspreuk «Totus Tuus» (geheel de Uwe). Bij zijn vele buitenlandse reizen verzuimt hij nimmer aan Maria gewijde bedevaartoorden te bezoeken. Het mislukken van de op hem gerichte moordaanslag van 13 mei 1980 op het Pietersplein, schrijft Karol Wojtila ook toe aan de directe zorg van de moeders Gods.

Op het concilie van Efese legde de kerk in 431 vast, dat Maria een God heeft gebaard en daarmee tot moeder Gods is geworden. Zij is maagd en verschoond van alle zonden gebleven volgens deze visie. Paus Pius IX kondigde in 1854 af, dat Maria steeds is vrijgebleven van de erfzonde, die overigens elk mens aankleeft. Het sluitstuk op de Maria- verering werd geplaatst door paus Pius XII in 1950 met de afkondiging van het dogma, dat Maria het lichaam en ziel ten hemel is gevaren, welk kerkelijk feest op 15 augustus wordt gevierd.

De vraag of Maria naast Jezus Christus mede- verlossetes is, wordt niet door een kerkelijk dogma beantwoord. In het kerkelijk leergezag kan uit de teksten wel iets dergelijks worden afgeleid. Een meerderheid van de concilie- vaders van Vaticanum II wilde niet zo ver gaan dat dit moest worden vastgelegd, dit om de afstand tot de protestantse theologie niet nog groter te maken.

In zijn brief van 1981 ter herinnering aan de concilies van Efese en Constantinopel spreekt Johannes Paulus II uit, dat "de Heilige Maagd Maria een schepsel is dat in de kracht van de Heilige drievuldigheid ten nauwste verbonden met het werk der verlossing. De menswording van het Eeuwige Woord is onder haar hart geschied door de Heilige Geest".

Vaticaan: bio-chemie verklaring is "moreel oordeel van kerk"

RK Ziekenhuizen: gaan door met reageerbuisbabies

ROME — Net als in Nederlandse Rooms- katholieke ziekenhuizen, die zich bezig houden met In Vitro Fertilisatie (IVF), populair gezegd de reageerbuis- bevruchting, het geval is, piekert men er ook in het buitenland niet over te stoppen met deze techniek. Allerwege groeit de ergernis, dat zelfs bij stabiele echtparen, die langs natuurlijke weg geen kinderen kunnen krijgen, het bevruchten van de eicel met zaad van de eigen man in de jongste Vaticaanse publicatie over bio-ethiek als ontoelaatbaar wordt gezien.

Wel heeft het hoofd van de congregatie voor de Geloofsleer, kardinaal Joseph Ratzinger, zijn instructie "slechts een moreel oordeel van de kerk" genoemd, waarbij het niet de bedoeling is kerkelijk recht toe te passen op alle gelovigen, die er zich niet van A tot Z aan houden. Het verst in de kritiek gaat de katholieke universiteit van Rijsel in Noord-Frankrijk, waar directeur Michel Falise en zijn plaatsvervanger, abt Jerome Regnier, er hun misnoegen over uitspreken, dat de instructie van het Vaticaan is opgesteld zonder aan deze universiteit verbonden artsen, die IVF toepassen, te raadplegen.

De directie heeft een bericht doen uitgaan waarin wordt aangekondigd dat zij rustig zal doorgaan met IVF, omdat zij altijd en een "stabiel huwelijk" als voorwaarde heeft gesteld, terwijl elke mogelijkheid van manipulatie met of vernietiging van embryo's is uitgesloten. Er zijn 39 echtparen onder behandeling, acht vrouwen zijn zwanger geraakt en een verdere vier hebben al een kind gebaard. "Wij kunnen er eenvoudig niet aan denken deze dienstverlening te beëindigen", aldus directie, artsen en personeel van het katholiek academisch ziekenhuis van Rijsel.

"Wij verwachten vanuit Rome niet zo'n starheid, zo'n totale afwijzing", aldus abt Regnier, die benadrukte dat al zijn medewerkers meelevende katholieken zijn en het beste met de kerk voorhebben. "Als universiteit staan wij in de voorste linies, dat wil zeggen dat wij een scharnier zijn tussen kerk en wereld in de opleiding van biologen en artsen en het bemannen van speurwerk- centra: wij geven de Rooms- katholieke kerk geloofwaardigheid, die verloren gaat als de kerk ons laat vallen", aldus de abt.

Naar zijn stellige overtuiging kan het academisch ziekenhuis van Rijsel echtparen, die een kind wensen niet in de kou laten staan. "Het zou schandalig zijn als wij die vrouwen zouden moeten verwijzen naar een algemeen, dat is heidens, ziekenhuis, inplaats van ze bij ons van dienst te zijn", verklaarde abt Regnier.

In het Canadese Quebec heeft de voornamelijk uit katholieken samengestelde directie en staf van het Maisonneuve Rosemount ziekenhuis doen weten, dat het Vaticaanse document niets verandert aan de daar toegepaste praktijk van IVF. Het Sint Lucas ziekenhuis aldaar laat desgevraagd weten: "Er dient onderscheid te worden gemaakt tussen medisch handelen en een religieuze overtuiging.

Tot dusver heeft slechts een katholiek ziekenhuis laten weten de instructie tot op de letter te zullen volgen, namelijk de Gemelli kliniek te Rome. De directeur van de afdeling voor bio-ethiek, mgr. Elio Sgreccia, is dan ook een volgeling van de uiterst behoudende Italiaanse theoloog Carlo Caraffa, die grote invloed heeft gehad op de opstellers van de instructie. Nicola Garcea, directeur van de Onvruchtbaarheids- centrum van deze kliniek, verklaarde: "Ik ben slechts een arts, geen theoloog, en onze taak is de leer van de kerk te gehoorzamen, niet te beoordelen".

Wel wordt in de kliniek de techniek toegepast, waarbij een man gebruik maakt van een doorlaatbaar condoom in de echtelijke liefdedaad met zijn vrouw, waarna het in het condoom achtergebleven sperma wordt gebruikt om de eicel van de vrouw te bevruchten. Dan is letterlijk voldaan aan de Vaticaanse instructie zich niet aan zelfbevrediging te bezondigen, terwijl de bevruchting toch resultaat is van echtelijke gemeenschap.

A 10

ARUBA AGENDA

ORUREN AMIGOE: 08.00-12.00 / 7.30 uur; zaterdag gesloten.

: 24333 (drie lijnen).

oedgevallen na kantoortijd: 21639, n 22316.

: 027-849.

nr. 248-1 Barclays Bank.

: 100.

MCENTRALE: 115.

ERTJES verschijnen op dinsdag en en kunnen iedere dag tussen 08.00-14.00-17.00 uur worden opgegeven; op zaterdag. Alleen zoekertjes, die ndag en donderdag voor 10.00 uur zijn, kunnen de dag daarop (dus en vrijdag) verschijnen.

COPEN
EVARD THEATER
15 uur *April's Fools day* (18 jr.); 24.00 *blondje van hiernaast* (18 jr.).
5 uur *The Oracle* (18 jr.).
E-IN: 20.30 & 24.00 uur *Lady Vanis-* (18 jr.).

*****

CA'S (nachtdienst)
brug: Oduber, tel.: 21780.
brug: San Lucas, tel.: 45119.

*****

TREGELING DOKTOREN
stad, Madiki, Tanki Flip, Noord, Tanki ert, Paradera en Sta. Cruz: dokter J. icks, Stadionweg 27, tel.: 24482.
Chiquito, Savaneta en San Nicolas: C.E. Zaandam, via Centro Medico Nicolas, tel.: 48833.

*****

GELE KRUIS: Oranjestad: tel.: 23168; d: tel.: 23425; Santa Cruz en Paradera: 28288/25543; Savaneta en Brazil: tel.: 0/48301; San Nicolas: tel.: 45906; Da- tel.: 29008 (wijkgebouw), 24444 (kan-).

or brandgevallen, ongelukken of of ander ongeluk gelieve centrale op te bellen, tel.: 115)

*****

LEARUBA
TERDAG: 18.00 Programa di Rhoda; 40 Countdown; 19.35 The big story NN); 20.00 Telenoticias; 20.30 St. Elsewhere: «Legionnares» (deel 1); 21.25 Estreno: «Run Chrissie run»; 22.45 NN international hour; 23.30 CNN orts tonight (live); 24.00 Sluiting.

NDAG: 17.00 Spotlight on sports; 50 Quiz 13: «Fatima vs Ora Ubao»; 45 This week in review (CNN); 19.30 ical: «Cliff & The Shadows»; 20.30 e-Resumen; 21.00 Quo Vadis?: 5 CNN international news; 22.45 to Domingo invita; 23.30 CNN orts tonight (live); 24.00 Sluiting.

ANDAG: 12.00-14.00 Sonia live in ; 18.00 Mr. «T»; 18.30 Larry King w (CNN); 19.10 This week in Japan; 30 The world tomorrow; 20.00 Telecias; 20.30 Harold sportshow; 21.00 N international hour; 22.00 Dynasty; 00 Showbiz today (CNN); 23.30 CNN orts tonight (live); 24.00 Sluiting.

*****

ERSEN
HT INFORMATION CENTER: dageopend van 07.00-20.00 uur; na 20.00 formaties via verkeerstoren.

O SERVICE CENTER (Oranjestad): uur per dag geopend (alleen gesloan zondag 20.00 uur tot maandagmor 07.00 uur).

TER HORACIO ODUBER HOSPI- (tel.: 24300): bezoekuren 15.00-15.45 30-19.30 uur.

TOONSTELLING
MENADE (t/m 16 mei): «San Nicolas Toerisme en Ontwikkelingen»; openingstij 15.00-19.00 uur.

TH REVIVAL CENTER: 19.30 uur semi- over «Genezing voor de totale mens» - voetbalveld Rooi Afó.

ORT
ETBAL (AVB): 20.00 uur Bubali vs ella - Lago Sportpark.

EBALL (Copa Status Aparte); 20.00 Wild Cats (Curaçao) vs Sta. Rosa Indi- (Curaçao) - Don Elias Mansur Ballpark.

ELTENNIS: vanaf 09.00 uur finalewedstrijden toernooi voor scholen - rthal.

*****

NDAG
SCOPEN
ULEVARD THEATER
.15 uur *April's Fools day* (18 jr.).
.00 uur *Herbie rides again* (alle leeft.);
45 uur *The Oracle* (18 jr.).
E-IN: 21.00 uur *Lady Vanishes* (18 jr.).

*****

VERSEN
ESTIVAL VOZ-I-LANDIA ESCOLAR: .00 uur tweede pre-finale 10-13 jaar - Cas

KvK en ATIA: overleg met Exxon met voortvarendheid voortzetten

Premier Eman: in Lago-kwestie nu nieuwe periode aangebroken

ORANJESTAD — Het feit dat de groep Peter Whiteford niet op de vastgestelde tijd de eerste 25 miljoen dollar op tafel kon leggen, heeft op Aruba vele reacties teweeg gebracht. Hoofdoorzaak is dat mogelijke financiers niet begrijpen hoe Whiteford ten aanzien van erfpacht een dergelijk contract kon sluiten. Zij willen eerst de erfpacht en dan pas met geld komen. Een discussie- punt waardoor de besprekingen met Whiteford steeds weer werden opgehouden en zelfs Nederlandse experts advies kwamen geven, waarbij bleek dat het standpunt van de Arubaanse regering: eerst geld op tafel dan pas efpacht correct was. Desondanks heeft premier mr. Henny Eman minister Don Mansur — die de onderhandelingen voerde — in Nederland op de hoogte van een en ander gesteld. Minister Mansur zal nu nog contact met de groep in Noorwegen opnemen om nog eens de kwestie van de erfpacht toelichten. In kringen van de regering en handel verluidde het gisteren, dat de besprekingen met Exxon — die nu nog moeilijker worden — met alle kracht ter hand genomen moeten worden en dat met ontmanteling moet worden begonnen, waarbij voorlopig de vitale delen gespaard moeten blijven.

Premier Eman verklaarde na het bezoek van de notarissen, mr. Raymond Croes en mr. Willem Croes, waarin deze mededeelden dat Peter Whiteford niet aan de eerste verplichting van het contract kon voldoen, dat nu een nieuwe periode is aangebroken. Er was tot het laatste ogenblik nog een stille hoop dat onder meer een der promotors, notaris mr. Croes, die over belangrijke buitenlandse contacten beschikt, de groep investeerders zou kunnen overtuigen. Dit is niet geschied. Nu na twee jaar onderhandelingen blijkt dat de groep Whiteford niet een bewijs kan leveren, dat zij over de eerste 25 miljoen dollar kan beschikken

"Er is een nieuwe periode aangebroken en wij moeten nu zonder uitstel overgaan het Seroe Colorado- gebied te ontwikkelen", aldus premier Eman. De besprekingen met de Exxon zullen versneld moeten worden, terwijl tot het laatste ogenblik de mogelijkheid moet worden opengelaten om het Lago- bedrijf alsnog te kunnen openen.

De premier wees erop dat de groep Whiteford eerst het erfpachts- contract wil hebben en dan pas de 25 miljoen dollar op tafel zal leggen. Dat is een discussiepunt van geruime tijd. Immers wat er op het terrein van de Lago staat, is veel meer waard dan 25 miljoen dollars. De wens van Aruba is een investeerder te vinden, die werkelijk vijftig tot tachtig miljoen dollar wil investeren om de raffinaderij weer te kunnen openen. Een dergelijke investeerder zou op het ogenblik niet bestaan. Daarom kan de Arubaanse regering — zeker niet voor één dollar — de Lago aan iemand uit het buitenland geven. Als dat zou gebeuren, zou bedoelde investeerder in een klap multi- millionair worden. De premier besloot met op te merken dat de Arubaanse regering bereid is met wie 25 miljoen dollar op tafel kan leggen en bereid is de Lago te heropenen als investeerder(s) te praten.

Minister Don Mansur wordt maandag op Aruba terug verwacht waarna de regering zal beslissen wat de verdere stappen zullen zijn. Notaris mr. Raymond Croes bevestigde in Telenoticias dat Whiteford geen 25 miljoen op tafel kon leggen. De investeerders begrijpen het contract niet wat Whiteford met de regering tekende. Op de vraag wat er verder gaat gebeuren en er mogelijk opnieuw onderhandeld wordt, stelde notaris mr. Croes: "Vanaf vandaag is het contract afgelopen. De opening van de Lago is geen spel, maar een ernstige en moeilijke zaak".

Hij verwacht dat de Nederlandse expert prof. Van der Grinten de investeerders in Oslo en Londen nog eens uitleg zal kunnen geven over de erfpachts- kwestie.

Namens de Kamer van koophandel — die vanaf het begin achter de groep Whiteford stond om de plannen werkelijkheid te doen worden — liet voorzitter Miguel Mansur horen, dat nu aan de voorwaarden van de bestaande overeenkomst niet is voldaan, deze overeenkomst niet meer bestaat. Hij gaf de regering als advies bij eventuele ontmanteling de essentiële delen niet te ontmantelen en dat San Nicolas en Seroe Colorado nu een totale concentratie en wat aandacht enz. betreft van de regering moeten krijgen. De Exxon-onderhandelingen zullen met kracht moeten worden voortgezet.

Ook ATIA- voorzitter Hans Schnog was dezelfde mening toegedaan en benadrukte dat San Nicolas niet langer meer kan wachten. Hij hoopte dat de besprekingen met Exxon niet alleen in goede sfeer, maar ook met alle kracht en voortvarendheid zullen worden voortgezet.

Premier mr. Henny Eman benadrukte gisteravond nog eens in zijn commentaar dat minister Don Mansur duidelijk gesteld heeft, dat 15 mei de uiterste limiet was dat Aruba tot zaken kon komen met Peter Whiteford. Daarom was men in regeringskringen ook opgelucht, dat notaris mr. Croes gistermiddag niet om verlenging van de termijn vroeg, maar de Ministerraad zelf overtuigde dat Whiteford niet aan zijn afspraken kan voldoen.

ORANJESTAD — Deze foto toont het moment waarop notaris mr. Raymond Croes en kandidaat- notaris mr. Willem Smit — vertegenwoordigers op Aruba van de Peter Whiteford groep — gisteren aan premier mr. Henny Eman een enveloppe overhandigden met daarin niet de verwachte 25 miljoen dollar, maar een erfpachts- verzoek.

ORANJESTAD — Het Bonbini Festival in Fort Zoutman wordt dinsdag om half zeven voortgezet. Ditmaal zal het muzikaal- en showgedeelte in handen zijn van: Tipico Serenata Arubeño, kah'i orgel Melodia di Antaño en de dansgroep Flor di Antaño.

di Cultura.

SV INTERN (t.g.v. 20-jarig bestaan): 10.00 uur Heilige Mis in de Franciscuskerk te Oranjestad, waarna kranslegging bij graven van overleden Intern- spelers. Hierna volgt een koffiemorgen in het RCA-clubgebouw.

SPORT
BASEBALL
(Copa Status Aparte)
10.00 uur Marlboro (Aruba) vs Wild Cats (Curaçao);
14.00 uur Aruba Video Center vs Sta. Rosa Indians (Curaçao) - Don Elias Mansur Ballpark.

SOFTBALL: 10.00-16.00 uur wedstrijden - Kibaima Ballpark.

*****

KERKDIENSTEN
BRAZIL: zon.: 09.00 en 19.00 uur.
DAKOTA: zat.: 19.00 uur; zon.: 08.00 uur.
EMANUELKAPEL: zat.: 19.00 uur.
NOORD: zat.: 19.00 uur; zon.: 07.30 en 18.00 uur.
ORANJESTAD: zat.: 19.00 uur; zon.: 06.30, 10.00 en 19.00 uur.
PARADERA: zat.: 19.00 uur; zon.: 10.00 en 18.30 uur.
POS CHIQUITO: zon.: 08.00 uur
SAN NICOLAS: zon.: 08.30 en 18.30 uur.
SANTA CRUZ: zat.: 19.00 uur; zon.: 06.30, 09.00 en 18.30 uur.
SAVANETA: zat.: 19.00 uur; zon.: 17.30 uur.
TANKI LEENDERT: zon.: 09.00 uur.

*****

PROTESTANTSE KERKDIENSTEN
ORANJESTAD: 10.00 uur ds A. van den Doel (crèche and zondagsschool).
SEROE COLORADO: 08.30 uur ds A. van den Doel.
PIEDRA PLAT: 10.30 uur ds Hessen; zondagsschool in het Jeugdcentrum.
SAN NICOLAS: 09.00 uur ds Hessen; zondagsschool op dezelfde tijd.

*****

DE NIEUW APOSTOLISCHE KERK (Schubertstraat 12): 09.30 uur kerkdienst.

*****

Luc Alofs en Leontine Merkies in Wie is eigenlijk Arubaan?

Hopelijk zal men in Nieuw Aruba in richting eenwording bevolking werken

ORANJESTAD — In het laatste nummer van Plataforma hebben Luc Alofs en Leontine Merkies onder "Wie is eigenlijk Arubaan?" uitvoerig aandacht aan deze vraag besteed.

Het uiteenvallen van de Nederlandse Antillen in twee landen: Aruba en de Antillen van Vijf was voor de auteurs van dit artikel aanleiding om als afstudeer- onderzoek op Aruba een studie te gaan doen naar de economische en politieke, maar vooral de sociale- en culturele verhoudingen binnen het te vormen land.

Zij waren begin 1985 zes maanden op Aruba om er te komen tot beantwoording van wie nu Arubanen van de Status Aparte zijn: Wie is Arubaan en waarom mag hij zich zo noemen? Moet je daarvoor de knoekoe van je grootvader aan kunnen wijzen of mag je grootvader ook elders gewoond hebben? Moet je op een bepaalde partij stemmen of zijn ze allemaal goed? Met andere woorden, Alofs en Merkies wilden bekijken hoe op Aruba de sociale relaties ontwikkeld waren sinds in 1924 de olie- industrie naar Aruba kwam en in haar kielzog duizenden immigranten uit alle windstreken naar Aruba kwamen om er een bestaan op te bouwen.

Uitvoerig gaan de auteurs op de vele omstandigheden in, die rond het "Arubaan zijn" bestaan. Uit diverse hoofdstukken blijkt dat het een diepgaand onderzoek is geworden: "Hoewel de individuele contacten op Aruba niet slecht te noemen zijn, is de sociale eenwording nog geen afgerond proces", "De reputatie van de MEP bleef er een van een partij van en voor de autochtone blanke Arubanen", "Boven de brug wonen de meeste immigranten en beneden de brug leven veel autochtonen, "Zoals Curaçao zwarte Macamba's kent, kent Aruba zwarte Meppers".

Het artikel in Plataforma besluit dan: Er is dus duidelijk sprake van een situatie- gebonden gebruik van het woord "Arubaans". Vooral in situaties van economische concurrentie en politieke meningsverschillen wil de betekenis van de term nog wel eens verschillen. Oude vêtes tussen de bevolkings- groepen, tussen de politieke partijen (PPA en MEP) en tussen de oude en nieuwe Arubanen worden opgelost door elkaar het recht te ontnemen zich Arubaans te noemen in bepaalde situaties.

Dit brengt ons aan het slot van ons verhaal. De periode waarin wij op Aruba waren, was overduidelijk het einde van een tijdperk. Economisch werd tijdens onze aanwezigheid de Lago- tijd afgesloten. Op 31 maart 1985 hield de Lago op te bestaan. Politiek was duidelijk dat de MEP op haar laatste benen liep. De verkiezingen van november wezen Betico Croes en zijn partij onverbiddelijk terug naar de oppositie- banken van de Eilandsraad. Staatkundig gezien, tenslotte, zat de Status Aparte eraan komen.

Op 1 januari 1986 werd Aruba "losgemaakt" van de Nederlandse Antillen. De dag zag er anders uit dan menigeen verwacht had. Vlak voor de klok van twaalven kreeg Betico Croes, de oppositieleider, een auto- ongeluk tengevolge waarvan hij in een coma geraakte waaruit hij niet meer zou ontwaken. De politiek van «Aruba Nobo» moest beginnen terwijl het eiland in een diepe economische crisis verkeerde. In een samenleving waarvan de toekomst economisch en politiek zo onzeker is, is het moeilijk te voorspellen hoe de mensen en hun onderlinge verhoudingen daarop zullen reageren.

Het is onze hoop dat op het nieuwe Aruba, ondanks het moeilijke begin, toch nieuwe stappen genomen zullen worden in de richting van een verdere éénwording van de Arubaanse bevolking.

Groep wil erfpacht op Lago-terrein om aan financiën te komen

Whiteford niet met geld voor de dag

ORANJESTAD — De vertegenwoordigers op Aruba van de Peter Whiteford- groep — notaris mr. Raymond Croes en kandidaat notaris mr. Willem Smit — hebben gistermiddag aan de Arubaanse regering een brief overhandigd, waaruit blijkt dat Peter Whiteford niet aan de eerste fase van de overeenkomst voor heropening van de Lago kan voldoen om 25 miljoen dollar eigen kapitaal op tafel te leggen. Wel wordt door de groep gezegd dat men dit geld kan krijgen wanneer men de erfpacht in handen heeft van het Lago- terrein met raffinaderij.

Aangezien men die erfpacht niet heeft, kan de Whiteford-groep ook niet het geld opbrengen en ook niet aan de eerste fase van 25 miljoen dollar op tafel te leggen voldoen. De regering zal nu moeten beslissen wat er gaat gebeuren. Niet verwacht wordt dat men opnieuw de lange weg van onderhandelingen zal opgaan, waaraan nu reeds met Whiteford meer dan twee jaar is besteed. In ieder geval heeft Whiteford niet het bewijs kunnen overleggen dat hij 25 miljoen dollar heeft.

Intussen werd op Aruba een bericht verspreid van Platts Oilgram News, waarin staat dat de Caribbean Development and Commerce (CDC) van de Whiteford- groep enige dagen geleden een financierings- overeenkomst heeft gesloten met de Noorse scheepvaart- maatschappij Torvald Klaveness, die bereid is de 25 miljoen dollar op tafel te leggen voor de heropening van Lago. De Whiteford-vertegenwoordiger voegde daaraan in New York toe, dat zowel de CDC als de Noorse reder gelijke posities in het project van heropening van de Lago zouden hebben. Hij wilde echter niet het percentage bespreken. Wel is bekend dat bedoelde maatschappij het gehele contract van de Whiteford- groep zou willen overnemen.

Intussen wordt gemeld dat de Spaanse groep Senar ook belangstelling zou hebben. Jaren geleden had wijlen Betico Croes een gesprek met deze maatschappij, die interesse had om propaangas op Aruba te gaan vervaardigen. Men had daarvoor een enige jaren oude plant, die men kwijt wilde.

TeleAruba morgenavond met Een Vuist vol Oranje

ORANJESTAD — Zondagavond half acht is voor TeleAruba de uitzending plaats van de film «Een vuist vol Oranje» uit de serie Voor de vuist weg van Willem Duys.

Dit programma werd speciaal opgenomen in verband met de gouden bruiloft van prinses Juliana en prins Bernhard. In het programma komen verschillende personen aan het woord, die in het loop der jaren contacten met het prinselijk paar hadden en over hun bevindingen vertellen. Onder hen is ook de ex-minister van Buitenlandse Zaken, mr. Joseph Luns, die enige anecdotes vertelt over buitenlandse bezoeken en het uniform van prins Bernhard. In het programma zelf geeft prinses Juliana commentaar op de anecdotes van ex--minsiter Luns. Ook een telefoongesprek tussen het prinselijk paar en de commentaror Willem Duys is te zien.

Voorts vertelt een dame, die op dezelfde dag als prinses Juliana werd geboren en dezelfde naam kreeg over haar leven, terwijl een fotograaf terug gaat naar de jaren 1936 met zijn bevindingen. Een andere dame vertelt hoe zij jaren geleden met een vriendin een lift van prinses Juliana kreeg. Op humoristische en interessante wijze wordt in het programma de jaren van het gouden prinselijk paar naar voren gebracht.

ARUBAANS COMMMENTAAR

GENOEG

DE VRAAG "ZAL Whiteford de Lago kunnen heropenen?" is gisteren met een duidelijk "Neen" beantwoord. Whiteford kon aan zijn eerste verplichting niet voldoen om binnen dertig dagen een eigen kapitaal van 25 miljoen dollar op tafel te leggen. Voor de velen, die steeds weer sceptisch hebben gestaan tegenover de Whiteford- plannen — doch wel met een stille hoop dat hij zou slagen — was het falen in feite geen verrassing. Voor hen — die met grote inzet, waarvoor men alleen maar waardering kan hebben, voor de mogelijke heropening van de Lago zich inspande — een grote teleurstelling.

HET FEIT WAAROM Whiteford niet met geld kon komen spreekt overigens wel duidelijke taal. Men wilde eerst erfpacht hebben om dan de heropeningsplannen van het Lago-bedrijf — dat vele malen het bedrag vertegenwoordigt dat door de investeerders moest worden opgebracht voor de heropening — te kunnen afronden. Daarna zou het geld pas op tafel komen en was de groep Whiteford met die erfpacht/Lago reeds multi- millionair en had Aruba niets meer. Niet eens een milieuclaim op Exxon. Terecht heeft de Arubaanse regering — gesteund door adviezen van Nederlandse experts op dit gebied — zich tegen een dergelijke gang van zaken verzet. Eerst geld op tafel en dan pas het erfpachtsrecht met de Lago.

OFSCHOON WHITEFORD DERTIG dagen geleden na ondertekening van het contract zeer positief stelde dat het geld er al was en geld geen probleem was, blijkt nu wel duidelijk het tegendeel. Het geld kan er wel zijn, maar teveel wordt de indruk gewekt dat de groep "zaken gaat doen met erfpacht/Lago" en dat Aruba uiteindelijk de dupe ervan wordt. Wij geloven dat de Whiteford-kous nu definitief af is. Het wordt nu na twee jaar onderhandelen toch wel eens tijd dat er duidelijke beslissingen komen. We hebben de afgelopen twee jaar geleerd te leven zonder Lago en dat het vertrek van Lago — hoezeer wij deze abrupte vertrek ook betreuren — niet het einde van de wereld is. Zeker de heropening van Lago zou een psychologisch effect kunnen hebben in de strijd om het economisch herstel van Aruba, maar wij geloven ook dat het steeds weer slepend houden van wel of niet heropenen, ook een psychologisch effect heeft, maar dan in wel erg negatieve zin.

DE ARUBAANSE OVERHEID heeft in het verleden en heden voldoende geduld getoond, voldoende getracht om het bedrijf te heropenen. Meer kan niet gedaan worden. Het is meer dan genoeg. Thans zal de regering met de nodige voortvarendheid en vooral kracht de besprekingen met de Exxon moeten versnellen en daarbij allereerst de aandacht richten op San Nicolas, dat nu meer dan ooit hulp nodig heeft. Laten we stoppen met praten en onderhandelen over het heropenen van de Lago. Het is genoeg.

In Status aparte basebal-toernooi

Marlboro met 4-1 winnaar Sta Rose

ORANJESTAD — Met drie runs in de zesde inning werkte de Arubaanse baseball- kampioen Marlboro gisteravond niet alleen een 1-1 gelijke stand weg, maar haalde ook met 4-1 de winst binnen tegen de Curaçaose ploeg Santa Rosa Indians. Het was de derde wedstrijd geldig voor het Status Aparte- toernooi, waarin de Arubaanse en Curaçaose baseball- kampioenen en subkampioenen uitkomen.

Santa Rosa nam in de eerste helft van de vierde inning op een honkslag van Michel Daou een 1-0 voorsprong, welke run in het verdere verloop van de wedstrijd de enige van Santa Rosa zou blijken te zijn. Als thuisclub wist Marlboro in de tweede helft van de vierde inning al de stand te nivelleren. Een honkslag van Felix Thiel en een slechte aangooi van Santa Rosa's centerfielder gaven aan Freddy Rafini de kans om tot de thuisplaat te lopen met de 1-1 gelijkmaker voor Marlboro.

De Marlboro- overwinning werd in de zesde inning binnengehaald op drie honkslagen en drie vrije lopen, die drie nieuwe runs produceerden voor een 4-1 voorsprong en overwinning voor de sigarettenploeg. Santa Rosa wist in de achtste inning nog een gevaarlijk offensief in te zetten, doch dit werd nog op tijd een halt toegeroepen door een fantastische catch van Marlbor's leftfielder Lyle Rombley, die met een verre duiksprong de bal wist te bemachtigen.

Milton Croes werd de winnende pitcher voor Marlboro. Hij permitteerde vijf honkslagen en deelde tien strike-outs uit aan de Santa Rosa- batters. Verliezer voor Santa Rosa was Rupert Straker, die in de zesde inning het veld moest ruimen voor Wendell Elizabeth. Marlboro maakte 4 runs, 6 hits en speelde zonder error. Santa Rosa: 1 run, 5 hits, 4 errors. Pinchhitter Van der Meulen (Santa Rosa) had de beste slagprestatie met één hit in één slagbeurt, gevolgd door Felix Thiel en Lyle Rombley (Marlboro), die goed waren voor twee hits in drie slagbeurten.

Vanavond komen de twee Curaçaose ploegen, Santa Rosa Indians en Wild Cats, tegen elkaar uit. Morgenochtend om tien wordt de wedstrijd Marlboro - Wild Cats gespeeld en morgenmiddag om twee uur volgt de laatste wedstrijd van het toernooi tussen Aruba Video Center en Santa Rosa Indians.

Personalia

NORMAN HENRIQUZ, directeur van "Henriquez, Croes and Co" woonde onlangs in Atlanta in de Amerikaanse staat Georgia de jaarlijkse conventie bij van de International Affiliation of Independent Accounting Firms. Deelnemers waren 62 accountants uit 21 landen, die gedurende drie dagen deelnamen aan seminars over verschillende onderwerpen die van belang zijn voor accountants. De leden zijn verplicht de jaarlijkse vergaderingen bij te wonen om zodoende de standaard, techniek en ethiek van hun beroep op een hog peil te kunnen houden. Henriquez, Croes and Co is van mening dat haar zes- jarige ervaring in deze accountants- associatie haar cliënten zeker ten goede zal komen.

Scherpenheuvel in goed duel met 1-2 ten onder

Wensley Martina scoorde voor Jong Colombia voor de derde keer in 3 duels

WILLEMSTAD — Ondanks goed, geïnspireerd voetbal heeft Scherpenheuvel / Setel gisteravond de superioriteit moeten aanvaarden van een effectiever Jong Colombia / Winkel & Zn. De Boca-ploeg haalde met doelpunten van Wensley Martina en Erwin Emerenciana met de score van 2-1 de punten binnen en verstevigde daarmee zijn positie als koploper. De wedstrijd trok 755 toeschouwers wat een goede opkomst genoemd kan worden vergeleken met de belangstelling tot nog toe voor het FFK-gebeuren.

Wensley Martina leverde met zijn doelpunt waarmee hij Jong Colombia aan de leiding bracht, een opmerkelijke prestatie. De treffer is de derde in het seizoen in drie wedstrijden en werden binnen de eerste tien wedstrijdminuten gescoord. Tegen Undeba, in de (competitie)openingswedstrijd was dat na vier minuten, tegen Victyory Boys nam zijn ploeg via hem na 9 minuten de leiding en gisteravond zette hij de tegenstander na acht minuten reeds op achterstand.

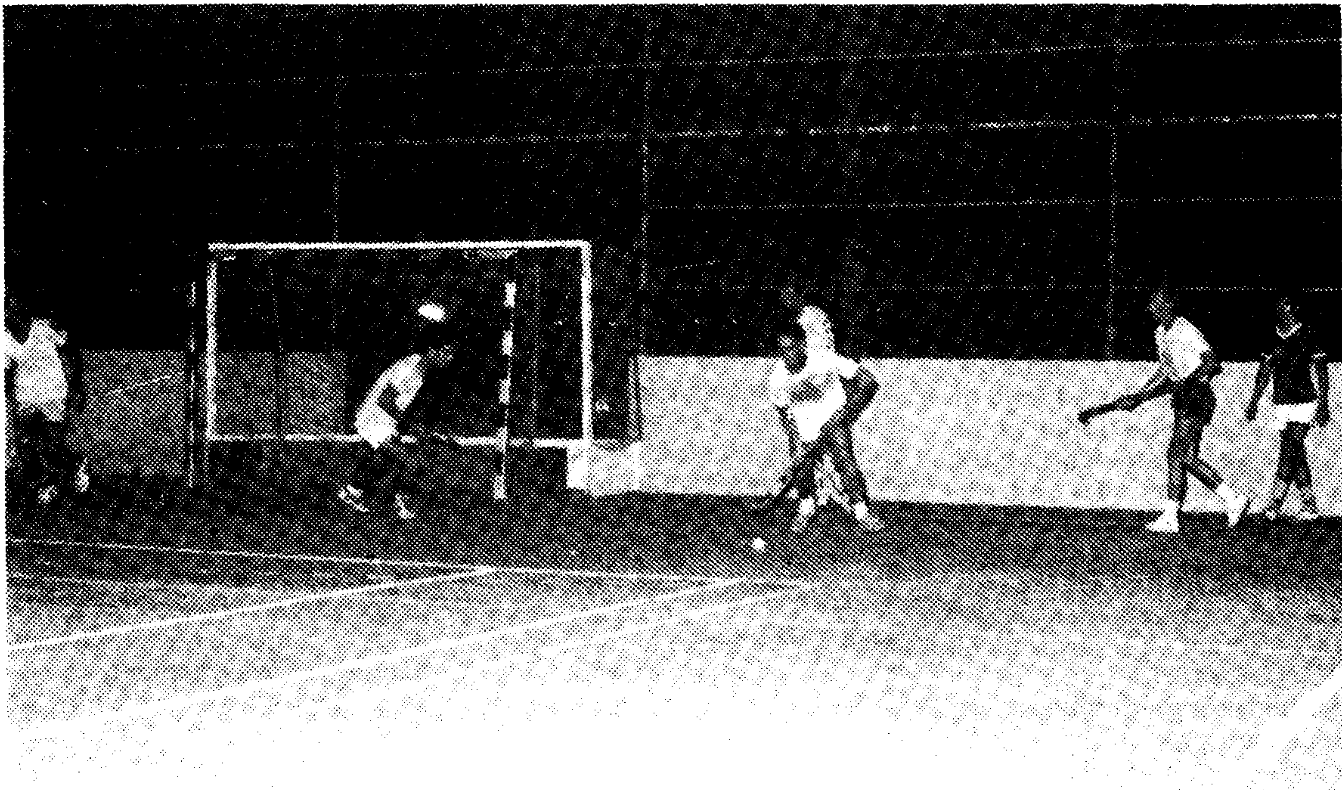
Scherpenheuvel toonde gisteravond echter weer een moeilijk te bespelen tegenstander te zijn die het niet opgeeft en juist door een achterstand nog meer lijkt te zijn geprikkeld om er met meer energie en vastberadenheid tegenaan te gaan. Het resultaat was de gelijkmaker in de 21e minuut door toedoen van Kenneth Passial. Edsel Neuman (ex-Jong Holland), die gisteravond in plaats van Bildo Curie, die pas in de tweede helft werd ingezet, de regie op het middenveld verzorgde, gaf de aanzet tot het doelpunt. Hij combineerde mooi met Roque Martina, die op zijn beurt inzette voor Passial.

Ook in de tweede helft liet het doelpunt van Jong Colombia maar acht minuten op zich wachten. Na een keihard schot van Bayena Clementia, (die kennelijk van coach Eugene Testing de instructie had gekregen om het heiligdom van Scherpenheuvel voortdurend te belagen met afstandsschoten), dat op prachtige wijze tot corner werd verwerkt, graaide keeper Eleonora mis bij het eerstvolgende schot dat op hem werd afgevuurd. Voor het doelpunt tekende Erwin Emerenciana, die bij het begin van de tweede helft Sigmund Zimmerman had vervangen.

Jong Colombia heeft de voorsprong niet meer uit handen gegeven. Het trok ietwat terug om de voorsprong beter te kunnen verdedigen en speelde daarna voornamelijk op de counter. In het laatste kwartier kreeg de Jong Colombia-verdediging het zwaar te verduren, mede als gevolg van de verwijdering van Wibo Zimmerman. Arbiter Frank Cathalina trok rood voor Zimmerman omdat deze de bal wegtrapte nadat hij reeds voor een ingooibal had gefloten. Een doelpunt voor Scherpenheuvel zat er echter niet meer in.

Jong Colombia bracht met de overwinning zijn puntenaantal op zes (het resultaat van drie overwinningen in drie wedstrijden), terwijl Scherpenheuvel voor de tweede maal verlies leed. Eerder werd met dezelfde score aan het kortste eind getrokken tegen Centro Dominguito. Scherpenheuvel speelde tot nu toe tweemaal gelijk.

De competitie wordt morgen voortgezet. Het programma luidt: Centro Barber - Scott Special om 18.00 uur Undeba - De Koning.

... een spelmoment tijdens het hockey-toernooi dat op de Marinebasis Parera werd georganiseerd voor zowel dames- als herenteams. Bij de heren werd gastheer MSV Zeemacht kampioen en VRO was bij de dames het sterkst ...

Major League Baseball

NEW YORK — De uitslagen van de vrijdag voor de Major League gespeelde wedstrijden zijn:

American League
Detroit Tigers - Cleveland Indians 4-3; Chicago White Sox - Texas Rangers 5-0; Minnesota Twins - Boston Red Sox 3-1; Kansas City Royals - Milwaukee Brewers 4-3; California Angels - Baltimore Orioles 7-6 (10 innings); Toronto Blue Jays - Oakland Athletics 3-2; New York Yankees - Seattle Mariners 7-3.

National League
Atlanta Braves - Pittsburgh Pirates 9-3; Montreal Expos - Los Angeles Dodgers 6-3; New York Mets - San Francisco Giants 8-3; Philadelphia Phillies - San Diego Padres 7-4; Chicago Cubs - Houston Astros 3-1; St. Louis Cardinals - Cincinnati Reds 5-4.

Roy Charles toernooi

Olympic Boxing Club organiseert volgend weekeinde wedstrijden

WILLEMSTAD — Olympic Boxing Club zal op 23, 24 en 31 mei een amateur bokstoernooi organiseren ter nagedachtenis van Roy Charles. Op 23 en 24 mei worden de voorronden gebokst en op 31 mei zullen de finalepartijen plaats vinden.

Alle bekende amateurboksers zijn aanwezig. Zo zullen we Minguel Emerencia, Erwin Lont, Charlton Juliana en de nieuste sensatie in de amateurbokswereld op Curaçao Gunnar Schoop in actie zien.

Ook de Golden Glove winnaar, Orsol Jansen, tot nu toe ongeslagen, en Richinel Nicolaas. Verder lezen we de namen van Etienne Calvenhoven, Ruben Wilson en Otmar Balijn. Boca Boxing Club is vertegenwoordigd door Angelo Zimmerman. Ook uit Brievengat en Muizenberg komen boksers.

Het is het eerste bokstoernooi dat Olympic organiseert.

Thialf-directeur werd ontslagen:

Thialf-schaatscomplex is in financiële moeilijkheden

IRNSUM — "Aan het einde van de rit werd geprobeerd om de zwarte piet van het Thialf-echec naar de twee directeuren te schuiven. Maar de enige zwarte piet is de financieel onverantwoorde opzet van Thialf." De vorige week vrijdag ontslagen Thialf-directeur J. van der Zwan gaf in zijn verblijf in het Friese Irnsum zijn visie op de financiële uitglijder van het ijsstadion.

Van der Zwan en mededirecteur W.G. Rijkaart van Cappellen voelen zich 'genomen' door de uitspraken van president-commissaris Mr. P. van Dijke over 'financieel wanbeleid' van de kant van de directie. In praktische zin voelen de heren zich eveneens te kort gedaan omdat ze de laatste drie maanden geen salaris meer ontvingen. Van der Zwan kondigde aan alles in het werk te stellen om dat bedrag alsnog binnen te krijgen in de verwachting dat Thialf haar faillissement tegemoet snelt. "Ik weet dat enkele grote bouwondernemingen bezig zijn het faillissement aan te vragen", stelde Van der Zwan.

De Rabo-bank, die 8,25 miljoen gulden stak in Thialf, speelt een belangrijke rol in deze affaire. Van der Zwam noemt het besluit van de plaatselijke Rabobank Heerenveen om de kredietkraan vorige week vrijdag dicht te draaien, 'verrassend'. "We waren nog in overleg met de bankdirecteur omdat we nog de nodige subsidies moesten ontvangen." Deze directeur, B. van der Meer, is tevens penningmeester van het Stichtingsbestuur van Thialf, en speelt volgens Van der Zwan 'een uiterst bedenkelijke en verdachte rol', in de zaak. Van der Zwan is bovendien gebeten op Van der Meer, omdat deze de directie in een eerder stadium van fraude beschuldigd zou hebben.

"Thialf heeft zich van begin af aan rijk gerekend", stelt Van der Zwan. "Toen de bouw begon was er van de benodigde 26 miljoen gulden nog maar vier miljoen binnen. Harde toezeggingen ontbraken. Een week voor de opening in november vorig jaar was er nog een tekort van 15 miljoen gulden. Wij hebben tot tweemaal toe gedreigd te zullen opstappen."

De ex-directeur wenst bij de gang van zaken aan te tekenen dat hij en mede-directeur pas per 1 januari van dit jaar volledig verantwoordelijk waren, terwijl de financiële moeilijkheden zich al ruim voor die tijd aftekenden.

Het huidige tekort schat Van der Zwan op 4,7 miljoen gulden, wat wordt veroorzaakt door tegenvallende bijdragen van de overheid en Rabo-bank. Deze bank zou in eerste instantie 10 miljoen gulden hebben toegezegd. Dat werd later teruggebracht tot 8,25 miljoen. Andere tegenvallers waren het vervallen van de WIR-premie en een lagere opbrengst dan begroot aan terugploeggelden.

Selectie gehandicapt door blessures en straffen

Polen moet morgen tegen Hongarije zijn laatste EK-kans grijpen

BOEDAPEST — Polen heeft morgen de laatste kans zich te kwalificeren voor de eindronde om het Europese voetbalkampioenschap. Gehandicapt door blessures en disciplinaire straffen is een overwinning in Boedapest tegen Hongarije noodzakelijk om de hoop levendig te houden. Hongarije, dat al uitgeschakeld is in de race naar een startplaats voor het Westduitse eindtoernooi, gebruikt het treffen om een nieuwe formatie te testen. De Hongaarse gedachten zijn nu al bij de wereldtitelstrijd van 1990.

Polen moet de misstap van Athene goed maken. In de Griekse hoofdstad verloor de Oosteuropese formatie met 0-1. Polen haalde vier punten uit vier duels. Griekenland leidt in groep 5 met negen uit zes. Nederland, dat acht punten uit vijf wedstrijden veroverd heeft, is favoriet.

De Hongaarse coach Jozsef Verebes heeft zijn selectie drastisch gewijzigd. Zeven spelers van de ploeg, die in Nederland een nederlaag (0-2) leed maken geen deel meer uit van de keurploeg. Zij zijn vervangen door spelers van het Olympisch elftal, dat in zijn kwalificatiestrijd voor Seoel na drie duels nog geen punt verspeelde. Voornaamste nieuweling is de 23-jarige Jozsef Szekeres van de provincieclub Bekescsaba.

Polen mist in Boedapest de geblesseerde middenvelder Ryszard Tarasiewicz en verdediger Roman Wovcicki, die geen vrij kreeg van zijn werkgever Hamburger SV. Aanvaller Okonski van Hamburger SV, die wel speelde in de thuiswedstrijd tegen Cyprus, is evenmin van de partij. HSV treedt vandaag aan tegen Bochum. Naar verwachting is veteraan Wlodzimierz Smorolek (Eintracht Frankfurt) wel present in Boedapest.

Vier Polen zijn er in Boedapest om diciplinaire redenen niet bij.

VRO bij dames sterkste

MSV Zeemacht wint eigen zaalhockey-toernooi

WILLEMSTAD — Woensdag-, donderdag- en vrijdagavond vond op Marine Basis Parera het traditionele zaal-hockeytoernooi plaats voor zowel heren- als damesteams.

Het toernooi was mede georganiseerd ter ere van Theo en Carolien Thijssen, die deze zomer Curaçao weer gaan verlaten. Zij zijn in de afgelopen jaren de motoren geweest achter het hockeygebeuren van Marine Sport Vereniging Zeemacht en men ziet hen dan ook node gaan.

In de heren-poule zaten vijf teams: CHC, VRO, Julianadorp, Zeemacht en een Jeugd-combinatieteam. Bij de dames waren de volgende teams CHC, VRO en een combinatie-team Julianadorp / Zeemacht.

Het toernooi werd bij de heren door Zeemacht ern bij de dames door VRO gewonnen.

De eindstanden waren:

Heren:
1. MSV Zeemacht
2. VRO
3. Julianadorp
4. Jeugd
5. CHC

Dames:
1. VRO
2. CHC
3. MSV Zeemacht / Julianadorp

Met een bedrag van 3,7 miljoen

Overheid dicht financieel gat bij Stichting Olympische Spelen

AMSTERDAM — Met een bedrag van 3,7 miljoen gulden heeft de overheid een financieel gat gedicht bij de, inmiddels geliquideerde, Stichting Olympische Spelen Amsterdam 1992. Dit staat in het eindrapport van SOSA 1992, dat deze week is uitgekomen.

Op 17 oktober van het vorig jaar wees het IOC de Zomerspelen van 1992 toe aan Barcelona. In de concurrentiestrijd tussen de zes kandidaten kreeg de Nederlandse hoofdstad slechts vijf stemmen. Voor de wervingscampagne was een slordige 22 miljoen gulden uitgegeven. Ruim vier miljoen aan overheidsgelden gingen op in de eerste aanloop. Nadat de kandidatuur definitief was, werd de Stichting Olympische Spelen Amsterdam 1992 in het leven geroepen. SOSA '92 werd op 1 november '84 definitief, de liquidatiedatum was 16 februari 1987.

In de 26 maanden bedroegen de uitgaven 17,6 miljoen gulden. Dat was aanzienlijk meer dan er binnenkwam. In eerste aanleg droegen landelijke en stedelijke overheid ieder twee miljoen gulden bij. Uit andere bronnen (sportorganisaties, bedrijfsleven, Actie *fl* 19,92, merchandising, provincie/gemeente en diverse andere instellingen) kwam iets minder dan tien miljoen binnen. Dat was vier miljoen minder dan de optimistische rekenaars hadden verwacht.

Hoewel premier Lubbers, aanvoerder van de delegatie in Lausanne, direct na de bekendmaking van de desastreuze uitslag verklaarde dat het rijk geen cent meer in het sportieve project zou stoppen, dichtte de overheid toch het financiële gat dat overbleef.

In het eindrapport van de Amsterdamse Olympiërs stonden extra bijdragen genoteerd van 1,8 miljoen gulden van het ministerie van Economische Zaken, van 1 miljoen gulden van het ministerie van WVC en van 900.000 gulden van de stad Amsterdam.

De samenstellers van eindrapport concludeerden Amsterdam bij een nieuwe ging de Olympische Spelen nen te halen zeker kans op su heeft.

Philips wordt de hoofd sponsor van de Spelen '88

EINDHOVEN — De Nederlandse multi-national Philips zal tijdens de Olympische Spelen van 1988 als hoofdsponsor optreden. Dat heeft de bedrijfsleiding in Eindhoven bekend gemaakt. In ruil voor diensten en goederen mag Philips reclame maken met de beeldmerken van de Winterspelen in Calgary en de Zomerspelen in Seoel. Over de geldelijke omvang van de sponsoring is niets meegedeeld.

Philips zal de Olympische symbolen bij reclamecampagnes in vrijwel alle landen gaan gebruiken. Het contract is min of meer een vervolg op de sportieve activiteiten, die het bedrijf al in eigen land verricht. Eerder speelde de electronica-gigant een voorname rol in de opzet van Sportsupport, de stichting die sportlieden in de voorbereiding op de Olympische Spelen moet helpen. Daarnaast is Philips ook de officiële sponsor van de KNVB.

Inhaalduel werd 1-1

AZ - FC Utrecht speelden gelijk

ALKMAAR — AZ-trainer Hans Eykenbroek had voor het duel tegen FC Utrecht een greep in de hoge hoed gedaan en zijn stormram Loggie geposteerd in de defensie als verdediger van John van Loen. Michel Vonk werd aan koningsschutter Willaarts gekoppeld om zodoende de angels uit de Utrechtse aanval te trekken.

De tactische vondst had succes. Weliswaar domineerde Utrecht in de eerste helft, maar zonder echt gevaarlijk te worden. Integendeel, de beste kansen kreeg de thuisclub, maar gelegenheidsspits Baltus faalde tot tweemaal toe.

Bijna een uur hield AZ het eigen doel knap afgeschermd. Toen demonstreerde Willaarts zijn talent door de AZ-verdedigers met een knappe solo te misleiden, waarna Verrips zijn pass verzilverde (1-0). Utrecht verzuimde daarna door te drukken en toen Eykenbroek Baltus verving door Baars en Loggie zijn oude positie mocht opzoeken, sloop de onzekerheid de Utrechtse formatie binnen. Dat werd door Visser tien minuten later al uitgebuit. Hij hielp AZ met een schitterend afstandschot aan de gelijkmaker (1-1).

ACU houdt op 31 mei een fietstoertocht

WILLEMSTAD — DE ACU organiseert op 31 mei een fietstoertocht.

Het vertrek van de fietstocht is vanaf het nieuwe postkantoor naar Veeris, Otrabanda, Punda, Caracasbaaiweg, Porta Blanku en weer terug naar Biesheuvel. De tocht zal vooraf gegaan en van muziek voorzien worden door DJ Mac-in-Tosh.

De kaarten zijn op het kantoor van de ACU te koop. Leden betalen tien gulden, niet-leden betalen *fl.* 12,50. Er wordt onder anderen een passage naar Aruba en een naar Bonaire verloot. Ook kan men een fiets winnen.

SLAM organiseert op 6 juni marathon:

Bridge-uitslagen van diverse bridgeclubs

WILLEMSTAD — Hieronder volgen de uitslagen van de bridgeclubs Baranca, Asiento-dames en S.L.A.M..

Laatstgenoemde vereniging organiseert op 6 juni een bridgemarathon van twee zittingen van vijf uur. De aanvang is om 12.30 uur en de plaats van handeling Tropical Mall in Punda. Men kan zich via het telefoonnummer 615903 inschrijven voor dit evenement.

Baranca
Groep A:
1. Mej. Snellers - hr. Moenir-Alam: 62,85%; 2. echtp. Van Meijeren: 61,46%; 3. echtp. Voskamp: 60,42% 4. Opstal - De Vries: 53,47%; 5. echtp. Kruisheer: 51,74%; 6. Mw. Winkel - Persyn: 51,04%.
Groep B:
1. Ds. Van de Velde - Van de Bregge: 64,88%; 2. ds. Hanrath - Sluiter: 63,09%; 3. echtp. Van Henegouwen: 57,14%; 4. ds. Van der Jagt - Fontilus: 53,21%; 5. echtp. Van Bochove: 52,68%.

Asiento-dames
(uitslagen 5 mei):
1. Henriquez - Henriquez en Senior - Van der Plank: 64,58%; 3. Boer - Vlug: 57,44%; 4. Craane - Van der Jagt: en Hansen - Van Henegouwen: 55,95%; 6. Zwollo - De Paus: 55,36%; 7. Van Loon - Sluiter en Sweers - Van de Velde: 50,30%.

S.L.A.M.:
1. Mej. Snellers - hr. Moerir-Alam: 72,50%; 2. hrn. Jilesen - Jilesen: 58,85%; 3. echtpaar Boer: 58,75%; 4. ds. Nebbeling - Schouten: 54,75%.

Voorbeschouwing van het Betaald Voetbal

Duel tussen Feijenoord en Ajax gekenmerkt door vele blessures aan beide kanten

DEN HAAG — De juichkreten rond het behalen van de Europa Cup II zijn bij Ajax nog maar nauwelijks verstomd of de club van Cruijff dient zich al weer te richten op de twee andere doelen van dit seizoen: het landskampioenschap en de beker. Na de nederlaag met 1-2 tegen FC Utrecht is de nationale titel weer enigszins buiten zicht geraakt. Titelhouder PSV staat twee punten voor en heeft het betere doelsaldo.

Die twee negatieve factoren teniet te doen, is met nog slechts vier wedstrijden te spelen, een zware opgave. Daarbij komt dat Ajax met een handicap begint aan het loodzware programma: zondag in het Olympisch stadion van Amsterdam de competitiewedstrijd tegn Feijenoord en de dinsdag daarop de replay voor de halve finales van de bekercompetitie in Groningen tegen de plaatselijke FC. De meeste spelers zullen de urenlange polonaise nog wel in de benen voelen. Maar erger is dat de Amsterdammers in deze beslissende weken niet meer zullen kunnen rekenen op Danny Blind en Arnold Mühren.

Blind, die in Athene ook al verstek moest laten gaan, heeft last van vocht in de knie. Mühren, die het in de Europa Cupfinale tachtig minuten volhield, heeft last van een achillespeesblessure. Voorts is John Bosman wegens het incasseren van een derde gele kaart voor een wedstrijd geschorst. Johan Cruijff zal er vrijwel niet omheen kunnen de van een zware blessure herstellende Metgod (te) vroeg in te schakelen.

Bij Feijenoord heeft trainer Rinus Israel de definitieve succesformule nog steeds niet gevonden. Maar juist in zo'n historisch geladen prestige-duel als tegen Ajax plegen de Rotterdammers er nogal stevig tegenaan te gaan. Een punt in het nadeel van de Rotterdammers is dat doelman Joop Hiele, die in de ontmoeting met Hongarije zijn come-back maakte, last heeft van een schouderblessure en waarschijnlijk niet onder de lat zal staan.

Bij de beker-ontmoeting FC Groningen - Ajax is FC Den Haag een meer dan belangstellende toeschouwer. Bij winst van Ajax zijn de Hagenaars verzekerd van Europees voetbal. Zij hebben zich al voor de nationale bekerfinale geplaatst. Afgezien van het feit, dat Ajax nog altijd een kansje heeft op de landstitel en het daaraan verbonden optreden in de Europa Cup I, zijn de Amsterdammers door de winst in Athene verzekerd van een heroptreden in de Europa Cup II. In dat toernooi is dan plaats voor een tweede Nederlandse ploeg. Dat kan dan FC Den Haag worden, maar ook FC Groningen. De noordelijke ploeg moet dan wel winnen van zowel Ajax als Den Haag.

Er zijn nogal wat voetbalhebbers, die op dat laatste ho... De optredens van FC Den H... zijn dit seizoen nogal eens ... aard gegaan met nauwelijks ... beteugelen supportersrell... Als zich dat op Europees niv... ook zou voordoen, zou dat ern... ge repercussies tot gevolg k... nen hebben.

FC Den Haag heeft zich ov... gens door het gelijkspel v... dinsdag tegen FC VVV (1-1) ... genoeg uit de degradatie-zo... gewerkt. Zondag volgt in A... maar de ontmoeting tegen A... die nog uit de derde periode ... teert. Met medewerking van ... Alkmaarse burgemeester R... mond werken de Almaarde... drie zogenaamde risico-vo... wedstrijden achter elkaar ... PSV (0-0), Utrecht (1-1) en zo... dag tegen FC Den Haag. D... Alkmaarse club staat sporti... gezien twee punten boven ... streep, maar financieel gez... uiterst wankel. De KNVB w... zelfs inzage hebben in de boek... om te bekijken of er voor het vo... gend seizoen wel een licentie k... worden afgegeven.

Excelsior komt als eerste i... aanmerking voor degradatie... Alleen als de Rotterdammers ... zondag van Haarlem winnen, i... hun lot nog niet helemaal be... geld. Bij Veendam - PEC Zwolle ... en Go Ahead Eagles - FC Twente ... staan voor de thuisclubs soortge... lijke belangen op het spel.

MALTA AMSTEL SPORTAGENDA

SENTRO DEPORTIVO KORSOU
(zwembad)
geopend van 09.00-12.00/14.00-17...
dinsdag- en donderdagmorgen ges...

BOWLEN
Damacor Bowling Club (**Chuchubi**...
openingstijden: maandag t/m don... van 17.00- 02.00 uur; vrijdag en z... van 16.00 uur tot na 02.00 uur; zonda... 13.00 uur.

SCHAAKVERENIGING CURAÇAO
iedere maandagavond om 20.00 u... genheid tot schaken in het Maduro P...

BASEBALL
(AA-klasse)
20.00 uur Sorpresa vs Sta. Maria P... Sentro Deportivo Kòrsou.

* * * * *

ZONDAG
BASEBALL
(AA-klasse)
10.30 uur Royal Scorpions vs Alpha - ... Deportivo Kòrsou.

VOETBAL
(FFK)
16.00 uur CSD Barber vs Scotch Sp...
18.00 uur Undeba/NAC vs De Koning...
Pan - Sentro Deportivo Kòrsou.

* * * * *

Deelname van acht clubs

Maandag 18 mei starten de dam-kampioenschappen voor Cl...

WILLEMSTAD — maandag 18 mei start de ... raçaose dambond onder... ding van een nieuw be... met het clubkampioens... dammen 1987. De plaats ... handeling is Landhuis ... tersrust, alwaar ook sch... vereniging Capablanc... vrijdag haar activitei... heeft.

De kampioen van 1986, K... la, zal tegen de volgende ... andere damverenigingen ... titel moeten gaan verdedi... Bopal, de sub-kampioen ... 1986, Doe y De Willems, V... en 2 (de oudste damclub va... raçao) en Montagne. Oo... ploeg van Bonam met de ge... ders Panneflek zijn aanwezi... de nieuwe ploeg Libby's, di... huidige damkampioen van ... raçao in zijn gelderen heeft, ... ton Agatha.

De wedstrijden duren 30 ... ten per uur met een maxim... van twee uur per speler. Er w... op elke maandag en donder... wedstrijden gehouden. De c... petitieleider is de heer O... Lau.

Het kampioenschap is ... volgt opgezet. De acht teams ... len eerst een halve compet... (elk team ontmoet elkaar ... maal). De ploegen worden d... na op basis van de stand verd... in een A-klasse en een B-kl... Zowel de A- als de B-klasse ... len een hele competitie. Dat ... zeggen dat de ploegen elk... tweemaal ontmoeten.

Aanvang van de wedstrijde... 20.00 uur.

BONAIRE AGENDA

[…]IE: 8000
[…]WEER: 8222
[…]CENTRALE: 8845
[…]TAAL: 8900

[…]LL te Lagoen: maandag t/m vrijdag […]00-16.00 uur; zaterdag 08.00-12.00

[…]ARE BIBLIOTHEEK
[…]gstijden voor het publiek)
[…]ag en donderdag van 14.00-18.00
[…]sdag en vrijdag van 08.00-12.00 / […]17.00 uur; zaterdag van 10.00-12.00
[…]ngstijden voor lezers)
[…]ag van 14.00-19.00 uur.

[…]SLUITING: maandag t/m vrijdag […]kende stukken 15.45 uur; gewone […]n 16.30 uur.

[…]CE CLUBS
[…]: donderdagavond 19.30 uur - Hotel […]
[…]informatie E. Felipa, tel.: 8546/8238.
[…] Table: elke tweede maandag - […]entrum Terra Corra.
[…]: woensdag 12.00 uur-Hotel Bonaire.

[…]UURSKANTOOR EN BEVOLKING: […]12.00 / 14.00-15.30 uur loketten geo[…]

[…]KBIBLIOTHEEK: voor bezichtiging […]n gelieve contact op te nemen met de […]udy Bedacht, Noord Nikiboko 194.

[…]TIECLUB (Weg naar Willemstoren): […]nd op vrijdag van 20.00-24.00 uur; za[…] van 12.00-24.00 uur.

[…]EKUUR (gezaghebber): elke donder[…] van 09.00-11.00 uur op het Be[…]kantoor, Kralendijk; laatste donder[…] de maand van 10.00-12.00 uur te […]n.

[…]LISHI (tel.: 8198): verzameling Bo[…]anse schelpen en koraal; open van […] t/m vrijdag van 10.00-12.30 uur - […]ikiboko Zuid 3.

[…]DIENSTEN
[…]ernarduskerk Kralendijk:
[…]s 18.45 uur; zondag 08.30 en 19.00
[…]otokerk Antriol:
[…]s 19.30 uur; zondag 09.00 en 18.00
[…]icuskerk Rincon:
[…]s, ook zondag, 19.30 uur.

[…]CHTENBEZORGING doorgeven […]mevr. A. Wong- Loi- Sing, Kaya […]que 4.

[…]sie Costa Rica […] naar Nicaragua

[…]AN JOSE — Een diplomatie[…]issie van de Costaricaanse […]ring heeft op zijn rondreis […] Midden Amerika ook een […]ek gebracht aan Managua. […]gebeurde in het kader van […] consultatief overleg over […]vredesplan dat door presi[…]t Oscar Arias Sanchez van […]ta Rica is gelanceerd voor […]den Amerika.

BONAIREAANS COMMENTAAR

Schandalig

ZOALS BEKEND IS de door de Landsradiodienst (LRD) uitgegeven en op Curaçao gedrukte telefoongids voor 1987 van de Telbo Bonairiano N.V. een staaltje geweest van ergerlijk amateurisme. Niet alleen bleken vele namen te zijn weggevallen, maar ook de ontelbare fouten maakten de gids onaanvaardbaar. De nogal hevige reactie op de nieuwe gids voor 1987, noopten de LRD en de Telbo nv al gauw tot de mededeling, dat in maart een erratum zou worden uitgegeven — een erratum dat trouwens al in de nieuwe gids was bijgevoegd — en daarbij zouden de ergerlijke fouten en onnauwkeurigheden vermeden worden. Men had zich kennelijk de kritiek op een inacceptabele gids wel aangetrokken.

NIET IN MAART, maar in april is het dubbelladig erratum verschenen. Helaas moet gezegd dat een ezel zich gewoonlijk niet tweemaal aan dezelfde steen stoot, maar hetgeen de LRD presteert, kan toch wel voor onmogelijk worden gehouden. Hoewel dus gewaarschuwd, dat men heden ten dage ook op Bonaire enigszins kritisch kan zijn, presteert de LRD het om een erratum uit te geven, dat in de verste verte de toets van de kritiek niet kan doorstaan.

ENKELE OPVALLENDE VOORBEELDEN: Wie een arts zoekt op Bonaire, vindt deze geneeskundige, in de volksmond dus dokter, onder de d van doctor. Daar worden de vier artsen vermeld, hoewel slechts Schaapveld in Rincon recht heeft op deze titel en de rest niet. Alle artsen blijken in een dokterswoning te wonen — hoewel dat een dokterswoning is, waar uitsluitend Welvaart en Schaapveld gebruik van maken, maar bovendien wordt de arts Henk Welvaart uitgeroepen als hoofddokter, waarmee bedoeld is dat hij gouvernementsarts is. Welvaart staat echter niet vermeld onder de W, dus wie hem zoekt, dient bij docter te zoeken. Bovendien is de dokterswoning van drs Welvaart gesitueerd aan de Kaya Gobernador Debrotweg, hetgeen in feite Kaya Grandi moet zijn. Een kniesoor die daarover valt.

BEWONERS VAN DE Kaya Gobernador Debrot, een van de wegen die compleet voorzien is van huisnummers, worden niet met hun huisnummer vermeld. Eén van de directieleden van de Bopec, Willem de Ridder, wordt gehuisvest op de Kaya Gob. Debrot, terwijl De Ridder al een vijftal jaren woont op Kaya Rotterdam nummer 20. Kaya Noord Nikiboko wordt vermeld als Noord Nikiboko, hoewel Violete Rosario op de Kaya Noofd (Noofd staat er in de telefoongids!) Nikiboko woont. Een huisnummer schijnt deze abonnee echter evenmin te hebben. Het hoofd van de brandweer Jan Wanga blijkt op Hato te wonen, terwijl Janga al enkele jaren geleden een huis heeft gebouwd aan de Kaya Groningen nummer 2 en daar ook woont!

ERDER WORDT CONSEQUENT vermeden om de huisnummers te plaatsen bij de straten, die door de straatnamen-commissie van Bonaireaanse namen en huisnummers zijn voorzien. De consequentie is ver te zoeken, want het ex-Statenlid Humphry Wout, bijvoorbeeld woont volgens de gids in Rinkon, terwijl de andere Wout in Rincon woont. Toch wordt in beide gevallen dezelfde wijk bedoeld die zeventien kilometer van Kralendijk is gelegen. Wederom dus een staaltje van onvermogen van de drukkerij die dit twee bladzijden tellende erratum heeft gefabriceerd. Juist omdat van de onbruikbare telefoongids die in februari verscheen schande werd gesproken, is de uitgave van dit stupide erratum zelfs schandalig.

BUENOS AIRES — Een bom ontplofte vrijdagavond onder een autobus voor toeristen in de Palermo- buurt van de hoofdstad. Er vielen daarbij geen gewonden of doden. De brandweer was snel ter plaatse. De ontploffing was in de wijde omgeving te horen. Wie er achter zit was nog niet bekend.

Belasting verdrag met VS en CBI niet van belang

MEP-leider: financiel centrum economische peiler naast toerisme

ORANJEATAD — MEP-leider Nelson Oduber heeft gisteren in een verklaring voor de zoveelste keer herhaald, dat — naast het toerisme — het veranderen van Aruba in een financieel centrum het enige directe alternatief is om de financiële problemen op te lossen.

Volgens hem levert het fiscaal verdrag met de Amerikaanse regering praktisch geen enkel voordeel voor Aruba op. De MEP is namelijk definitief tegen uitwisseling van bankgegevens, omdat dit de grote investeerders, waaraan Aruba grote behoefte heeft, op een afstand houdt. Een van de grote problemen waarmee Aruba kampt, is kapitaal om projecten van miljoenen- omvang te financieren en een financieel centrum is — aldus Oduber — de oplossing. Hij vindt ook nog dat het CBI niets concreets voor Aruba heeft. Zolang Aruba in het koninkrijk der Nederlanden zit, is — overeenkomstig de internationale afspraken — het moederland Nederland de eerste verantwoordelijke voor Aruba en niet de Verenigde Staten. De MEP- leider brengt nog naar voren dat wij moeten ophouden te leven van illusies en beloften. Het CBI is een gedachte van de Amerikaanse regering, welke tot de dag van vandaag in geen enkel Caribisch land inhoud heeft gekregen.

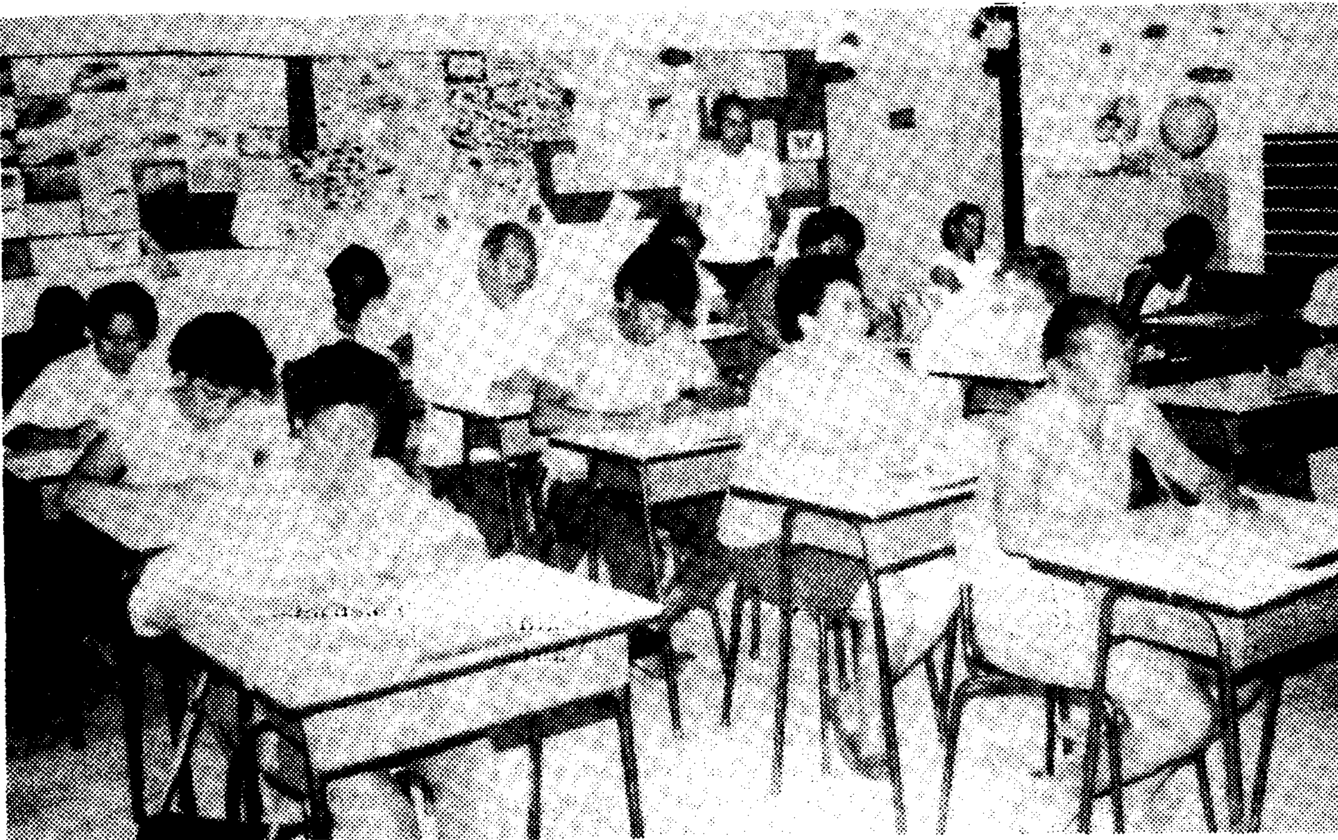
Voor de zesde keer georganiseerd

Gospel Song festival in Centro Pro Arte

WILLEMSTAD — Op vijf juni organiseert de "Barret Youth Movement" het zesde Caribbean Gospel Song Fesival in Centro Pro Arte. Op dit festival treden 13 solisten en 9 grote en kleinere groepen op. De muzikale begeleiding is onder leiding van "Living Praise". Deelnemers aan het Song Festival zijn afkomstig van Curaçao, Aruba, de Bovenwinden en Trinidad. "Gueststars" op dit festival zijn The New Life Singers en de winnaar van Gospel- song Festival 1986, Joshua Bell. Verder is er een optreden van The Sunshine Choir en The United Voices. Het geheel staat onder leiding van Lennox Wason en Arlene Le Blanc. Na deze optredens zullen de winnaars van het festival bekend worden gemaakt en de prijzen uitgereikt.

Het festival begint 's avonds om acht uur en de toegangsprijs is twaalf en een halve gulden. Kaartjes zijn verkrijgbaar bij alle boekhandels en bij Centro Pro Arte.

KRALENDIJK — Met niet aflatende ijver heeft de voorzitter van de Kopebo Norwin Willem zich ingezet voor de invoering van het Papiamentu op Bonaire. Allereerst is er zorg gedragen dat de leerkrachten vrijwel allen de bevoegdheid hebben gehaald voor het geven van lessen in het Papiamentu, maar bovendien blijkt de Kopebo ook aandacht te hebben voor de vorming van de ouders, die in hun schooltijd nimmer de gelegenheid hebben gehad om zich te bekwamen in hun eigen landstaal. In de verschillende buurten heeft voorzitter Willem cursussen georganiseerd, waarvan gretig gebruik werd gemaakt door de ouders van de schoolgaande kinderen. Bij de foto: een der groepen ouders die les krijgen in Papiamentu in de school van Rincon, het Colegio Luis Beltran met op de achtergrond de heer Willem.

Doble R op tournee

WILLEMSTAD — De bekende groep Doble R Super Special Stars gaat van 25 mei tot 24 juni op tournee naar Europa. Zij maken de tour met een nieuw lid van de groep, Jersey Isenia, die de zang- gelederen zal gaan versterken. Na hun terugkeer zullen zij diverse nieuwe nummers introduceren.

Op dit moment werkt de groep aan een speciaal repertoire voor Nederland en tijdens hun verblijf daar zullen zij de nodige voorbereidingen treffen voor optredens op Curaçao. De groep bestaat op dit moment uit Nolba Boekhouder, Gibi Doran, Jersey Isenia en Sidney Isidora.

Tentoonstelling van kindertekeningen

WILLEMSTAD — In de Curaçaose Kunstacademie wordt zondag 17 mei om half elf's morgens een expositie geopend van tekeningen die in het afgelopen jaar gemaakt werden door kinderen. De expositie is volgende week te bezichtigen van acht uur 's morgens tot 12 uur 's middags op maandag tot en met vrijdag. Dinsdag, woensdag en donderdag is de expositie bovendien geopend van zeven tot tien uur 's avonds.

Veel informatie uitgewisseld

Congres over perinatale zorg sloeg goed aan

[…]GELOPEN WEEK VOND […] internationale congres […]er Perinatale zorg en de […]eventie van handicap […]s. Voor dit internationa[…] congres was buitengewoon […] belangstelling. Het aan[…] deelnemers bedroeg onge[…]er 500 mensen.

[…]Zoals gouverneur dr. Rene Rö[…]er reeds in zijn openingsrede […]ere van het congres ver[…]elde, is het te verwachten dat […]lke samenleving een ander […]twoord zal geven op de vraag […] de kwaliteit van het leven te […]verbeteren. Tijdens deze confe[…]rentie kwamen mensen uit aller[…]lei delen van de wereld bijeen, […] met elkaar van gedachten te […]wisselen over hoe de zorg voor […]t leven, vóór, tijdens en de […]erste maanden na de bevalling […]verbeterd kan worden.

De laatste jaren is duidelijk […]worden dat met name perinatale problematieken veranderd kunnen worden, door onder andere de know- how op dit gebied te verbeteren. Uitwisseling van kennis op dit zich nog vrij recent ontwikkelde gebied, waar verschillende soorten disciplines bij betrokken zijn, is daarom onontbeerlijk. Van belang hierbij is, dat de vooruitgangen die in sommige Westerse landen zijn geboekt en de inzichten die bestaan niet klakkeloos geimiteerd kunnen worden, bijvoorbeeld in het Caribisch gebied. […]taa waarop ook gouverneur Römer in zijn inleiding wees.

Mensen werkzaam in verschillende beroepsvelden, waren uit verschillende landen aanwezig. In vier workshops die voornamelijk naar disciplines ingedeeld waren werd er met elkaar hard gewerkt en gediscussieerd. Daarnaast kwamen in tal van lezingen allerlei onderwerpen aan bod.

Tijdens het congres vond met een paar mensen een gesprekje plaats, zoals met dr. Wildschut, […] onderzoek heeft verricht op Curaçao. Doel van het onderzoek was de oorzaken van perinatale sterfte te achterhalen, de aard en de omvang ervan en aanzetten te geven, hoe te handelen om de perinatale sterfte terug te brengen. Oorzaken liggen met name op twee terreinen, omgevingsfactoren die een rol spelen, zoals genetische factoren, sociaal- economische factoren, bepaalde ziektes of afwijkingen. Daarnaast is er het terrein van de zorg, de kwaliteit hiervan moet op een aantal punten beslist verbeterd worden.

Om welke cijfers gaat het nu?

Het perinatale sterfte- cijfer in Curaçao was in 1984- 20,4 per 1000 geboortes en in 1985 20,1 per 1000 geboortes. (gemiddeld twee per week). Tijdens het congres had dr. Wildschut de mogelijkheid, deze cijfers te vergelijken met betrouwbare cijfers van enkele buurlanden. Je zou kunnen zeggen dat dit cijfer in vergelijking tot deze buurlanden dan laag uitvalt. Moge een voorbeeld dit illustreren. In Jamaica was dit in 1986 38.6 per 1000 geboortes en in Guadaloupe in 1985 19.6 per 1000 geboortes. Wanneer men kijkt naar West-Europese landen, waaronder Nederland dan is dat cijfer ongeveer 10 per 1000 geboortes. Dr. Wilschut wijst erop dat het van belang is contact te houden met de landen in de regio, omdat de problemen die zich op dit gebied voordoen van soortgelijke aard zijn.

Kan er wat aan gedaan worden om dit cijfer omlaag te brengen en zo ja wat?

Volgens dr. Wildschut zijn er preventieve maatregelen te treffen, waardoor dit perinatale sterfte- cijfer met 25 procent omlaag kan! Hiervoor hoeft niet het hele systeem veranderd te worden, suggesties kunnen gedaan worden binnen het bestaande systeem. Uiteraard in overleg met mensen betrokken bij de perinatale zorg, zoals huisarts, vroedvrouw, kinderarts, gynaecologen en natuurlijk de vrouwen zelf. Van belang is dat de politieke wil bij de beleidsmakers aanwezig is om daadwerkelijk tot veranderen over te kunnen gaan. Volgens dr. Wildschut ligt er op dit terrein ook een belangrijke taak voor de vrouwenbeweging, bewustmaking van het eigen lijf.

Wat is er zoal van belang?

De continuiteit van de zorg dient gewaarborgd te blijven, bijvoorbeeld een zwangere vrouw laat een echo maken of laat bloedonderzoek doen, hetgeen natuurlijk prima is. Maar wanneer ze steeds naar een andere arts gaat, heeft ze weinig aan zo'n onderzoek. Veel kostbare informatie gaat verloren.

Het is tevens belangrijk dat er een goede voorlichting, zowel algemeen als op zwangerschapsgebied, wordt gegeven en dat de informatie- overdracht op een juiste wijze verloopt. De vrouw moet op een zodanige wijze inzicht krijgen dat ze zelf verantwoordelijk en bewust wordt van het belang van zaken rondom zwangerschap en geboorte. Bewust worden van het lijf. Verder zou de bewaking tijdens de baring meer aandacht moeten krijgen, dat wil zeggen vanuit de medisch- verloskundige kant. Er moeten voortdurend genoeg getrainde mensen aanwezig zijn.

Continuiteit is van belang, 24 uur per dag. Wanneer de verloskundige afdeling op één plek geconcentreerd zou zijn, kom je reeds een eind in de richting. In het St. Elisabeth hospitaal bijvoorbeeld zijn er verschillende afdelingen, daardoor gaat er tijd verloren, mensen kunnen niet op twee plaatsen tegelijk zijn. Verder is men vaak alleen bij het laatste onderdeel van de bevalling betrokken terwijl er in de fase ervoor ook iemand aanwezig zou moeten zijn. Natuurlijk kan er hier en daar ook wel wat aan apparatuur verbeterd worden, maar dat is niet de hoofdzaak. Van bijzonder belang is dat ook het nazorg- systeem verbeterd wordt, alhoewel dit geen prioriteit heeft.

Voor de veranderingen die zoals uit het onderzoek naar voren is gekomen gewenst zijn, hoeven geen geweldige kosten gemaakt te worden. Wanneer men kosten met baten vergelijkt dan blijkt dit zeer gunstig uit te vallen. Nogmaals, een en ander kan slechts dan veranderd worden wanneer de wil aanwezig is, maar dat valt van de beleidsmakers op gezondheids- gebied wel te verwachten.

Dr. Wildschut zei het prettig te hebben gevonden van gedachten te wisselen met mensen in de regio. Aangezien er veel overeenkomsten en gemeenschappelijkheden zijn in strategieën die er gehanteerd moeten worden om problemen aan te pakken, kunnen ervaringen van anderen gebruikt worden. De workshop die bestemd was voor mensen die werkzaam zijn of betrokken zijn met het gebied van vroegtijdige stimulering van gehandicapte kinderen, gaf een tweetal aanbevelingen. Volgens mevrouw Johnson, afkomstig uit Grenada, zouden de diverse overheden meer aandacht moeten schenken aan vroegtijdige interventie- programma's, zoals in Jamaica en Barbados, en zouden deze programma's kunnen worden uitgewisseld. Het zal noodzakelijk zijn een follow- up te plannen na dit congres.

Het doel van vroegtijdige interventie programma's komt er volgens mw. Johnson in het kort op neer, dat het kind beter leert om te gaan met de handicap, dat er als het ware uitgehaald kan worden wat erin zit, de vaardigheden van de kinderen kunnen vergroot worden. Belangrijk punt dat naar voren kwam is dat men de ouders erbij betrokken moeten worden. Ouders moeten geholpen worden mee te denken, omdat het de bedoeling is dat deze kinderen een eigen plaats in de maatschappij krijgen.

Ook mw. Johnson vond het bijzonder prettig dat er zoveel verschillende disciplines aanwezig waren, alhoewel ze de indruk had dat de informatie nog te veel vanuit de wetenschappelijke hoek naar de anderen werd gebracht en te zeer eenrichtingsverkeer leek.

In het kader van de vroegtijdige interventie, heeft dhr. Baine psycholoog, die jaren werkzaam was voor de Unesco en in allerlei ontwikkelings- landen kwam, een geheel nieuwe aanpak ontworpen. Door middel van gebruik van ecologische lijsten, verzamelen van functionele gegevens, kunnen er programma's ontwikkeld worden voor kinderen in ontwikkelings- landen die ook op deze kinderen zijn afgestemd. In verschillende landen is deze manier van werken van start gegaan of gaat ze binnenkort van start, zoals in Jamaica. Het kost echter er veel tijd om deze manier van werken te introduceren want allerlei mensen op diverse niveau's moeten getraind worden. Ook hij toonde zich tevreden met het congres. Van belang is dat je nu weet waar je iets moet zoeken, aldus dhr. Baine.

In de workshop bestemd voor diëtisten, voedings- deskundigen en gezondheids- werkers participeerde onder andere dhr. Cooper, die in Jamaica werkt. Hij pleit voor het invoeren van een gezondheidspas voor kinderen. In Frankrijk is een dergelijk pas de zgn. Carnet de Santé in 1947 ingevoerd, hierin werden onder andere opgenomen groei en vaccinatie. In Nigeria, Afrika werd een dergelijk soort pas ook gebruikt, in Barbados voerde men in 1960 een pas in, waar met name het gewicht stond aangegeven. Vanaf 1975 werd er in St. Lucia een gezondheidspas geintroduceerd, goedkoper te produceren dan de oorspronkelijke Franse kaart. Groei staat aangegeven, gewicht naar leeftijd, verder vaccinaties, maar óók gegevens van ziekenhuisopname of behandelingen en eventuele therapieën. Het is de bedoeling dat een dergelijk paspoort voor alle lagen van de bevolking bruikbaar is.

In 1980 is het paspoort in Jamaica ingevoerd, waarbij tevens perinatale risico- factoren werden opgenomen. Hieruit konden onder andere indicaties afgeleid worden voor speciale zorg of aandacht (bijvoorbeeld meer voorlichting op een bepaald terrein voor moeders). Volgens dhr. Cooper gebruikt de WHO deze kaarten te weinig (kaarten zoals in Afrika en informatie alleen over voeding bleek te weinig informatie). De gegevens op de kaart zijn voor een doorlopende gezondheids- zorg van het grootste belang. In de praktijk is trouwens gebleken dat mensen een dergelijk paspoort slechts zelden verliezen.

Dr. Cooper vond de opzet van het congres bijzonder origineel. De afstand tussen onderzoekers en praktijkwerkers wordt volgens hem verkleind. Voor gezondheids- werkers was het ook nieuw want die zijn volgens hem gewend meestal dogma's van 15 jaar geleden te horen..

Dhr. Solis, WHO Washington, vond dat het congres op het juiste moment plaatsvond. Twee aspecten vond hij belangrijk; nieuw was dat er zoveel soorten professionals waren, kennis op diverse niveau's kon worden uitgewisseld, daarnaast waren er veel sprekers, toch zeker kregen mensen uit de Caribische landen de kans om hun ervaringen te tonen. In de toekomst moet er op diverse terreinen actie worden ondernomen, onder andere de bewustwording van het grotere publiek, faciliteiten op dit gebied moeten er komen. Een zekere mate van preventie kan zitten in het feit dat bepaalde maatregelen naar buiten worden gebracht. Verder is er een groeiend inzicht dat kleinere landen moeten samenwerken, niet elk eiland kan elke expertise zelf hebben, vindt hij.

De vooruitgang die door dit congres wordt geboekt, is dat er maatregelen op diverse terreinen genomen gaan worden. Niet alleen om levens te redden maar tevens preventieve methoden om de kwaliteit van het leven te verhogen. Hij wees er nogmaals op dat er via dit congres de nadruk gelegd werd op volgens hem de meest belangrijke periode in ons leven. Van de conceptie tot de eerste maanden na de bevalling. Alle dingen die tijdens de zwangerschap zijn gebeurd zijn immers van invloed.

De meeste participanten toonden zich zeer tevreden en vonden het congres bijzonder leerzaam. Sommigen betreurden het dat er zo weinig tolken aanwezig waren, waardoor bepaalde mensen niet aan het woord kwamen. De hotel organisatie vertoonde af en toe wat mankementjes, maar over de inhoud van het congres was iedereen te spreken. Er kwamen zo veel onderwerpen aan bod dat velen het jammer vonden "iets" te missen. Om nog beter gebruik te kunnen maken van de aanwezige disciplines hadden deze misschien beter wat meer gemixed kunnen zijn, volgens sommigen bleef nog te veel zij zijn eigen winkel. Desalniettemin kunnen prof. Boersma en de overige organisatie- leden zich tevreden tonen over het congres.

DIANA MONISSEN

Beledigen van Pinochet

Analisis directeur krijgt 541 dagen straf

SANTIAGO — De directeur/hoofdredacteur van het Chileense oppositionele weekblad Analisis Juan Pablo Cardenas moet 541 dagen hechtenis gaan opknappen wegens het beledigen van het staatshoofd generaal Augusto Pinochet. Zo heeft het hooggerechtshof bepaald. Hij werd verleden jaar aangehouden maar werd onder borgtocht op vrije voeten gesteld.

Volgens drs Aart Broek

Beperkte lezers-publiek beinvloedt Caribische auteurs

OP DE UNA hield donderdagmiddag drs Aart Broek de tweede lezing in zijn serie lezingen over "Aspecten van recente Crabische literatuurstudie". Dit keer ging het over de invloed van de Westerse samenleving op de Caribische literatuur, waarbij Broek erop wees dat hij die invloed niet negatief maar juist positief wilde beschouwen.

Een probleem voor een Caribisch schrijver is dat hij schrijft voor een zeer beperkt lezerspubliek. Het Caribisch gebied heeft een orale traditie waar radio en t.v. goed bij aansluiten en de geletterde bovenlaag is meer geinteresseerd in commercie dan in literatuur. Daarom zoekt de schrijver aansluiting bij de Westerse literatuur. Als zijn werk in Europa of de VS wordt uitgegeven en gedistribueerd krijgt het een veel groter verspreidings- gebied. Die gerichtheid op het moederland heeft echter voor de auteur veel consequenties. Hij moet zich aanpassen wat taal betreft, hij moet veel uitleggen over de wereld om hem heen in zijn verhalen wat voor hemzelf en de mensen van het Caribisch gebied logisch en duidelijk is, voerde hij aan.

De Westerse samenleving bepaalt nu mede wat als waardevol erkend wordt in het Caribisch gebied. Ondanks dat is men toch gekomen tot een eigen literatuur. Men heeft geprobeerd de Caribische literatuur in te lijven bij de literatuur van het moederland en dit is niet gelukt. Er kwamen steeds meer vernieuwingen zoals de Négritude en de Caribische invalshoek gaf Westerse literatuur nieuwe interpretaties.

Aan veel universiteiten in Europa en de VS wordt de Caribische literatuur bestudeerd, maar het gevaar dreigt dat door de grote aandacht voor de Caribische literatuur in de taal van het moederland de aandacht voor de literatuur in de eigen taal, het papiaments, het patois of het creools vermindert.

Drs Broek vroeg zich daarom af of het geen tijd werd het Nederlands literaire bedrijf bij te sturen en te zorgen dat het papiamentu gestimuleerd werd. Er moet een praktische samenwerking komen met de Nederlandse uitgeverijen en daar is al een begin mee gemaakt met Charuba, de Arubaanse uitgeverij die samenwerkt met Leopold in Nederland. Er kunnen op die manier twee- talige publicaties verschijnen en via de uitgeverijen kunnen de tijdschriften ook meer aandacht schenken aan papiamentstalige literatuur. Broek liet een mooi voorbeeld van samenwerking zien op Jamaica. Vijftien verhalen van Jamaicaanse vrouwen in de creoolse eilandstaal zijn verzameld door het culturele vrouwen collectief "Sistren" en die verhalen zijn in de creoolse taal zelf uitgegeven door een Engelse uitgeverij, die door de distributie en reclame gezorgd heeft, zodat het boek een grote reikwijdte gekregen heeft.

Tijdens het volgend college, aanstaande dinsdag wil Aart Broek zijn toehoorders laten zien hoe zij gemanipuleerd worden in allerlei studies over Caribische literatuur, volgens Aart Broek: "Breien met ijzerdraad".

NEL CASIMIRI

In oktober in Rome

Nederlandse Antillen present bij viering Fatima-verschijning

WILLEMSTAD — **Ook de Nederlandse Antillen en Aruba zullen naar alle waarschijnlijkheid aanwezig zijn bij de internationale viering van het 70ste lustrum van de verschijning van Maria bij Fatima. Omdat 1987 is uitgeroepen tot "Het jaar van Maria" vinden er verschillende activiteiten plaats over de hele wereld waarvan deze viering één van de hoogtepunten vormt.**

Alle leden van de "Apostolado Mundial de Fatima (Ehersito Blou) Korsou" worden opgeroepen om indien zij interesse hebben voor deelname aan deze internationale bijeenkomst, zich daarvoor op te geven. Het 70ste jubileum van de verschijning van Maria bij Fatima vindt van 12 tot 16 oktober plaats in Rome. Alhoewel Fatima de meest logische plaats was om dit feit te vieren, bleek de meerderheid van de internationale organisaties toch voor Rome te kiezen. Dit onder andere omdat de meeste activiteiten die zijn opgezet in het kader van "Het jaar van Maria" in Rome worden gehouden.

Alle organisaties aangesloten bij de "World Apostolate of Fatima" zijn inmiddels benaderd met informatie over dit grootse gebeuren. Het is helaas niet mogelijk voor deze internationale organisatie om de kosten voor deelname voor iedereen te dekken. Gevraagd wordt dan ook zoveel mogelijk in eigen kosten te voorzien. Alhoewel het programma nog niet officieel vast staat en tijdens een algemene vergadering van de internationale organisatie nog verder uitgewerkt moet worden, is het zo goed als zeker dat een audientie bij paus Johannes Paulus II tot het programma behoort.

Geinteresseerden op de Nederlandse Antillen die aan deze viering willen deelnemen in de Antilliaans Arubaanse delegatie die in oktober naar Rome afreist, kunnen contact opnemen met de Apostolado- afdeling Curaçao aan de Ronde Klipweg 4. Inmiddels zijn verschillende reisbureaus al benaderd om informatie op te vragen voor de reismogelijkheden naar Rome.

Bus-ongeluk in Venezuela: 23 doden

CARACAS — **Bij het verongelukken van een te hard rijdende bus zijn in Venezuela 23 doden gevallen en 22 zwaar gewonden. De bus reed in volle vaart tegen de vangrails van een brug aan met als gevolg dat hij twintig meter omlaag stortte.**

Het ongeluk is donderdagmorgen vroeg al gebeurd op de snelweg tussen de plaatsen Santa Teresa en Caucagua op vijftig kilometer van Caracas. De politie neemt aan dat de 27- jarige buschauffeur die ook omkwam met te hoge snelheid heeft gereden en daardoor de macht over het stuur heeft verloren in de bocht van de weg bij de brug. Veel slachtoffers moeten op slag dood zijn geweest, maar ook mensen zijn overleden omdat er niet meteen hulp geboden werd.

Het is het op één ergste ongeluk van 87. Op 7 maart was er een botsing tussen twee autobussen met 36 doden en dertien gewonden. Ook toen werd er te hard gereden.